

Osalliset	Lausunnon tila
Lausuntopyyntö ja OAS lähetetty 28.3.2022	
Hämeenkyrön kunnan organisaatiotahot:	
• Kunnanhallitus	
• Kunnanvaltuusto	
• Elinympäristölautakunta sari.hietala-karlsson@hameenkyro.fi	Saapunut
• Perusturvalautakunta tuula.nieminen@hameenkyro.fi	
• Sivistyslautakunta matleena.ylitalo@hameenkyro.fi	
• Nuorisovaltuusto hameenkyro.nuva@gmail.com	Saapunut
• Ikaalisten kaupunki kanslia@ikaalinen.fi	Saapunut
• Nokian kaupunki kirjaamo@nokiankaupunki.fi	Saapunut
• Sastamalan kaupunki sastamala@sastamala.fi	
• Ylöjärven kaupunki kirjaamo@ylojarvi.fi	
• Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi	Saapunut
• Pirkanmaan liitto pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi	Saapunut
• Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto kirjaamo.lansi@avi.fi	Saapunut
• Traficom (Liikenne- ja viestintävirasto) kirjaamo@traficom.fi	Saapunut
• Digita Oy palvelutilaukset@digita.fi ja markus.alahautala@digita.fi	Saapunut
• Fintraffic Lennonvarmistus Oy info@fintraffic.fi	
• Puolustusvoimien pääesikunta kirjaamo.pe@mil.fi	
• Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentti kirjaamo.2logr@mil.fi	Saapunut
• Suomen Erillisverkot -konserni (Suomen Turvallisuusverkko Oy, STUVE OY) asiakaspalvelu.stuve@erillisverkot.fi	Saapunut
• Fingrid Oyj kirjaamo@fingrid.fi	Saapunut
• Caruna Oy kaavoitus@caruna.fi ja verkkko@caruna.fi	Saapunut
• Ilmatieteen laitos kirjaamo@fmi.fi	Saapunut
• Pirkanmaan pelastuslaitos pirkanmaanpelastuslaitos@tampere.fi	
• Pirteva ympäristöterveys kirjaamo@pirkkala.fi	
• Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalot Sotesi sotesi@sastamala.fi	Saapunut
• Pirkanmaan maakuntamuseo pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi	Saapunut
• Metsähallitus (luontopalvelut, julkiset hallintotehtävät) kirjaamo@metsa.fi	
• Suomen metsäkeskus (Metsäkeskus Pirkanmaa) kirjaamo@metsakeskus.fi	Saapunut
• Luonnonvarakeskus LUKE kirjaamo@luke.fi	Saapunut
• Varsinais-Suomen ELY-keskus kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi	Saapunut
• Satakuntaliitto kirjaamo@satakunta.fi	Saapunut
• Ikaalisten Vesi vesi@ikaalistenvesi.fi	
• Leppäkosken Sähkö Oy asiakaspalvelu@leppakoski.fi	Saapunut
• Jyllin vesiosuuskunta kotiranta300@gmail.com	
• Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry pirkanmaa@sll.fi	Saapunut

<ul style="list-style-type: none"> • Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry pily@pily.fi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kyrön Luonto ry kyron.luonto@gmail.com 	Saapunut -sisältyy Suomen luonnonsuojeluliiton lausuntoon
<ul style="list-style-type: none"> • Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry maarit.lehtiharju@outlook.com 	Saapunut -sisältyy Suomen luonnonsuojeluliiton lausuntoon
<ul style="list-style-type: none"> • Ikaalisten-Jämijärven riistainhoitoyhdistys tapiio.hankala@metsagroup.com ja tuomo.karvanaama@gmail.com 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenkyrön-Viljakkalan riistainhoitoyhdistys harri.isomuotia@gmail.com 	Saapunut
<ul style="list-style-type: none"> • Vesajärven kylätoimikunta, pj. Antti Isomuotia, Vesajärventie 2125, 39290 Vesajärvi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vesajärven Metsästisyhdistys ry, Viherojantie 8, 39290 Vesajärvi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vesajärven Maamiesseura, Lauri Saukko, Takamaantie 1710, 39290 Vesajärvi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa pirkanmaa@mhy.fi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pirkanmaan Yrittäjät pirkanmaa@yrittajat.fi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Karhukosken metsätie, Isomuotia Harri, Vesajärventie 1921, 39290 Vesajärvi 	Saapunut
<ul style="list-style-type: none"> • Nahkalammin metsätie, Isomuotia Harri, Vesajärventie 1921, 39290 Vesajärvi 	Saapunut
<ul style="list-style-type: none"> • Hämeenkyrön-Seura Ry puheenjohtaja@hameenkyroseura.fi 	
<ul style="list-style-type: none"> • MTK-Hämeenkyrö ry, pj. Antti Isomuotia, Vesajärventie 2125, 39290 Vesajärvi 	Saapunut

Asiakirjan diaarinumero: 264/2022

Päivämäärä: 20.05.2022

Otsikko: Hämeenkyrö, Konikallion tuulivoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Hinnerichsen Miia Kariina	Vahva	2022-05-20 14:53
Lyyra-Seppänen Anna Katariina	Vahva	2022-05-20 15:04

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

20.05.2022 DIAR: 264/2022

Hämeenkyrön kunta
Kirjaamo
Härkikuja 7

39100 Hämeenkyrö

kirjaamo@hameenkyro.fi

Lausuntopyyntönnä 28.3.2022

**HÄMEENKYRÖ, KONIKALLION TUULIVOIMA-ALUEEN OSAYLEISKAAVAN OSALLIS-
TUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA**

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta kaava-hankkeesta. Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoima-lasta koostuvan tuulivoima-alueen rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenky-rön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Kaavoituksen tavoitteena on laatia osayleiskaavat molempiin kuntiin maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisina eril-lisinä kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavojen perusteella. Kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt tuulivoimapuistoa ja sähkönsiirtoa koskeva YVA-lain mukainen YVA-menettely. Kaava-alueen pinta-ala on noin 14 km².

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaan (s. 15) ympäristövaikutusten ar-
viointimenettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään
kaavoitusprosessin aikana. Laadittavien selvitysten joukossa mainitaan mm. arkeolo-
ginen inventointi, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, näkemäalueanalyysi ja ha-
vainnekuvat.

Maakuntamuseo viittaa viranomaisneuvotteluun 24.11.2021 sekä tuulivoimahank-
keen YVA-ohjelmasta antamaansa lausuntoon (DIAR: 116/2022, 8.3.2022) ja toteaa,
että arkeologisen inventoinnin tarve on tunnistettu asianmukaisesti. Vaikka hankea-
lueella ei sijaitse tunnettuja arkeologisia kohteita, sitä voidaan pitää potentiaalisena
esimerkiksi historiallisten pitäjien ja kylien välisten rajamerkkien sekä elinkeinohistori-
allisten muinaisjäännösten löytymisen näkökulmasta. Aluetta ei myöskään ole aikai-
semmin arkeologisesti tutkittu. Inventoinnissa on otettava huomioon voimalapaikat ja
sähköasemat työmaa-alueineen sekä kaapelilinjojen ja teiden rakentamiseen tarvit-
tavat alueet. On tarkastettava sekä kiinteille muinaisjäännöksille että muille kulttuuri-
perintökohteille sopivat paikat/alueet.

Arkeologisessa inventoinnissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden
laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Arkeologisen tutkimuksen teki-
jän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten maakuntamuseolle (pirkan-
maan.maakuntamuseo@tamper.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa
sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen
Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja jul-

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tamper.fi www.vapriikki.fi

kaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta.

Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta ei ole välttämätöntä laatia uutta, erillistä maisema- ja kulttuuriympäristöselvitystä, vaan tuulivoimarakentamisen vaikutusten arviointia voidaan tehdä olemassa olevien valtakunnallisten maisemaa ja rakennettuja ympäristöjä koskevien selvitysten (Museoviraston RKY-inventointi 2009 ja Ympäristöministeriön VAMA 2021) sekä Pirkanmaan maakuntakaavaa varten laadittujen maakunnallisten selvitysten avulla.

Hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu lukuisia arvokohteita, kuten Vatulanharju – Ulvaanharju, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, Hämeenkancaantien historiallinen tielinja, joka on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi sekä maakunnallisesti arvokas Kelminselän kulttuurimaiseman maisema-alue. Valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita koskevat Valtioneuvoston päätöksellä maankäyttö- ja rakennuslain valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, joiden mukaan alueen arvojen säilyminen tulee turvata kaikessa maankäytössä.

YVA-ohjelman yhteydessä laadittavalla näkemäalueanalyysillä ja havainnekuvilla onkin hankkeessa tärkeä rooli voimaloiden maisemavaikutusten todentamisessa ja havainnollistamisessa. Havainnekuvien/kuvasovitteiden kuvauspisteiksi tulee valita arvokohteita, joille tuulivoimalat näkyvät ja kuvat toteuttaa mahdollisuuksien mukaan niin, että kuvassa näkyy sekä arvokohde (tai osa siitä) että tuulivoimala(t).

Kaavan osalliset on lueteltu OAS:n luvussa 7. Viranomaisten listassa Pirkanmaan maakuntamuseon rinnalla mainittu Museovirasto on syytä poistaa luettelosta. Museolain (314/2019) mukaisesti Museoviraston sijaan Pirkanmaan maakuntamuseo (alueellinen vastuumuseo) vastaa maakunnan alueidenkäyttöön liittyvistä kulttuuriympäristön suojelutehtävistä ja toimii maakunnan rakennetun ympäristön, maisemien ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena.

Kaavaluonnos selvitysaineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Miia Hinnerichsen

Tiedoksi: Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastualue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto;
Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut

MH/va/mh

Ikaalisten kaupunki
Kolmen airon katu 3
39500 Ikaalinen

Hämeenkyrön kunta
Härkikuja 7
39100 Hämeenkyrö

Viite: Lausuntopyyntönnne 29.03.2022

Tuulivoimahanke, Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, Ikaalinen ja Hämeenkyrö

Pirkanmaan ELY-keskukselta pyydetään lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaan valmisteluaineistosta. ELY-keskus lausuu kaavan valmisteluaineistosta seuraavaa.

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Pirkanmaan maakuntaan, Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle, molemmin puolin kuntarajaa. Tuulivoimapuiston mahdollistavat osayleiskaavat laaditaan erillisinä molemmille kunnille kuitenkin siten, että kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on yhtenäinen. Näin ollen myös Pirkanmaan ELY-keskus lausuu Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta yhtenä kokonaisuutena.

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle ja mahdollistaa enintään 15 voimalan toteuttaminen suunnittelualueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 6–10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Tuulivoimapuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulivoimapuiston sähköasemasta. Tuulivoimapuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV -voimajohtolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Sähkönsiirron A-vaihtohtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtohtoa ja B-vaihtohtona etelään suuntautuvaa vaihtohtoa. A-liityntävaihtohto sähköverkkoon on Caruna Oy:n Parkano–Teiharju 110 kV: n voimajohtoon, jonka lähin liityntäpiste on linnuntietä noin 9 kilometriä ja alustavan voimajohtoreitin mukaisesti noin 14 kilometriä koilliseen hankealueelta. B-liityntävaihtohto sähköverkkoon on linnuntietä noin 13 kilometriä ja alustavan

voimajohtoreitin mukaisesti noin 15,4 kilometriä Caruna Oy:n Suodenniemen kytkinlaitokseen etelään hankealueelta.

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten menettely (YVA-laki 4 §). YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa. VE1 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 11 voimalaa. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulivoimapuistoa ei rakenneta. Hankealueen raja-alue on alustavasti myös kaavoitettavan alueen raja-alue.

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017). Voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta. Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille alueille.

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnittelualueelle sijoittuu kaksi tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää. Alueen eteläpuolella on turvetuotannon kannalta tärkeä alue (Eot), koillispuolella on teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue (tk), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, arvokas geologinen muodostuma, harjualue (ge1) sekä valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (ma). Lisäksi alueen koillispuolella on maakuntakaavaan merkitty matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue (mv). Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallio-Kivinevankallion tuulivoimatuotannolle (tv1) osoitettua aluetta koskee myös erillinen suunnittelumääräys, jossa todetaan, että alueen suunnittelussa tulee varmistua, ettei toiminta aiheuta haitallisia vaikutuksia ilmatieteen laitoksen säätötakaan.

Suunnittelualueen raja-alue ei ole yhdenmukainen Pirkanmaan maakuntakaavan tv1-merkintöjen kanssa, vaan alue on maakuntakaavassa esitettyjä alueita huomattavasti laajempi. Osayleiskaavassa tulee perustella, kun aluevarauksella aiotaan poiketa maakuntakaavaan merkitystä aluevarauksesta. Suunnittelualuetta tulee tarkentaa kaavoitusprosessissa ja alueelle tehtyjen selvitysten tulosten perusteella.

Maiseman arvoalueet ja kulttuuriympäristöt

Maisemaselvitys ja -vaikutusten arviointi ovat keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida, että suunnitteilla olevat tuulivoimalat ovat sekä kokonaiskorkeudeltaan että roottorin halkaisijaltaan huomattavasti

käytössä olevia tai aikaisemmin suunniteltuja voimaloita suurempia, jolloin erityisesti hankkeen lähi- ja välialueille, 0–12 km etäisyydelle, kohdistuvat vaikutukset voivat olla maiseman ominaispiirteistä, maastonmuodoista ja avoimuudesta riippuen huomattavat.

Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Alue on ympäristöään hallitseva ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä geomorfologialtaan ja eliölajistoltaan arvokas. Pirkanmaan harjumaisemien kohteiksi on valittu harjuja, jotka ovat merkittäviä kulttuurihistoriallisesti sekä geologisesti. Osa harjuista on rakennettuja, osa luonnontilaisia ja useilla niistä on rakennettuja näköalapaikkoja. Harjut näkyvät ja niiltä nähdään.

Harjumaiseman kohdalla onkin perusteltua selvittää hankkeen maisemavaikutuksia niin harjulle kuin harjulta. Maisemasovitteita tulee tehdä riittävästi Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueelta siten, että niistä välittyy katsojalle konkreettisesti tuulivoimaloiden vaikutus harjulta avautuvassa maisemassa (mm. harjualueen näköalapaikat) ja myös ympäristöstä harjun suuntaan. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppaassa Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Suomen ympäristö 1/2016) annetut ohjeistukset.

Maisemaselvitys ja -vaikutusten arvioinnissa on huomioitava tuulivoimapuiston lisäksi myös sähkönsiirron, maakaapeleiden ja ilmajohtojen sekä teiden rakentamisesta johtuvat vaikutukset maiseman rakenteeseen, luonteeseen ja laatuun, sillä näiden voidaan katsoa olevan edellytys tuulivoimapuiston toiminnalle. Voimajohdoille on annettu kaksi mahdollista linjausvaihtoehtoa ja näiden linjausten vaikutukset sekä yhteisvaikutus tuulivoimapuisto kanssa on tutkittava riittävällä tarkkuudella sekä riittävän laajalta alueelta sekä erityisesti huomioitava vaikutus Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueeseen.

Selvityksissä on otettava huomioon visuaalisten maisemavaikutusten ohella myös maiseman ominaispiirteet ja sitä kautta sen muutoskestävyys niin arvokkaiden maisema-alueiden kuin rakennettujen kulttuuriympäristöjen osalta. Näin voidaan arvioida hankkeen maisemavaikutusten merkitystä. Maisemaan kohdistuvat vaikutukset ja haitat sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin sekä virkistyskäyttöön tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja varmistaa maisema- ja muiden arvojen säilyminen kaavoituksen avulla.

Luontoarvot

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan luontovaikutusten arvioinnin taustana käytetään hanketta varten tehdyn YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja mallinnuksia, joita täydennetään tarvittaessa menettelyn edetessä. Pirkanmaan ELY-keskus on yhteysviranomaisena lausunut yksityiskohtaisemmin YVA-

arviointiohjelman luontoselvitysten kohdentamisesta ja käytetyistä menetelmistä.

Osayleiskaavan luontovaikutuksia arvioitaessa painotetaan merkittäväksi tunnistettuja vaikutuksia, jotka tuulivoimahankkeen osalta kohdistuvat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutuksiin (välkevaikutukset), linnustoon sekä maisema-arvoihin. Välkevaikutusten arvioinnin tulee kattaa myös vaikutukset alueen lajistoon. Linnustovaikutusten kannalta selvitysten ja vaikutusten arviointien tulee kattaa riittävällä tavalla kaikki vaikutusten kannalta oleelliset linturyhmät, -lajit ja linnustokohteet. Kaava-alueen ympäristön nykytilan kuvauksessa tulisi ottaa huomioon myös vaikutusalueella sijaitsevat valtakunnallisesti soidensuojelun täydennysohjelman kohteet, arvokkaat perinnebiotoopit, arvokkaat suoluontovyöhykkeet sekä Metsähallituksen luonnonsuojelutarkoituksiin varatut kiinteistöt. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

Kaavan yhteisvaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa erityisesti huomioon yhteisvaikutukset lepakoiden, linnuston ja alueen ekologisen verkoston kytkeytyneisyyden kannalta. Elinympäristöjen pirstoutuminen on yksi tuulivoimahankkeen luontovaikutusten arvioinnissa eri eliöryhmien kannalta oleellisena huomioitava asia.

Kaavan vaikutusten arviointi tulee ulottaa koko hankealueelle, mukaan lukien tiestö ja sähkönsiirtoreitti.

Pohjavesialue

Tuulivoimalapuisto tulisi kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue).

Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomioita myös tuulivoimalapuiston pohjavesivaikutuksiin.

Riittävin selvityksin, kaavamääräyksin ja suunnitteluohjein tulee varmistua siitä, ettei hankkeesta aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa hankealueella. Tuulivoimaloista ei saa myöskään aiheutua vaaraa luokitellun pohjavesialueen pohjaveden laadulle tai määrälle, huomioiden erityisesti onnettomuustilanteet ja rakentamisvaiheen aikaiset vaikutukset.

Sähkönsiirtoreiteistä A-vaihtoehto kulkee Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialueen ja valtakunnallisesti arvokkaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun harjualueen poikki. Alueen tarkemmat pohjavesiolosuhteet tulee selvittää tutkimuksin ennen linjan rakentamista. Kaavoituksella tulee myös varmistaa arvokkaan geologisen muodostuman arvojen säilyminen.

Liikenne

Maanteitä ei ole hankealueen välittömässä läheisyydessä, etäisyys lähimpään maantiehen on keskimäärin 1,3 km Ikaalisten puolella (maantie 2594), Hämeenkyrön puolella etäisyyttä maantiehen on enemmän (maantie 13087).

Yleisesti tuulivoimaloiden etäisyyden maanteista tulee täyttää Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa 8/2012 esitetyt etäisyysvaatimukset (https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2012-08_tuulivoimalaohje_web.pdf.)

Tuulivoimaloiden osat (tornit, konehuoneet ja lavat) kuljetetaan maanteillä erikoiskuljetuksina, mikä edellyttää nk. erikoiskuljetuslupaa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Erikoiskuljetusten lisäksi tuulivoima-alueen rakentaminen ja käyttö synnyttää muuten suhteellisen vähäliikenteiselle tieverkolle lisäliikennettä mm. nk. perinteistä raskasta liikennettä (esim. betoni- maa-aines- ja muita kuljetuksia).

Tuulivoima-alueen suunnittelun; osayleiskaavan ja / tai YVA-prosessin; yhteydessä tulee tehdä selvityksiä tuulivoimaloiden osien rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä sekä myös tuulivoima-alueen käytön ajan huoltoreiteistä. Selvityksessä tulee erityisesti huomioida raskaan liikenteen lisääntymisen vaikutus liikenneverkolla ja sen mukanaan tuomat vaikutukset teiden ympäröivälle asutukselle ja muulle maankäytölle.

Kuljetusreittien selvityksen tulee sisältää maanteiden ja myös yksityisteiden riittävyys (mm. leveys) sekä tierakenteiden mukaan lukien rumpujen ja siltojen kantokyky erikoiskuljetuksille ja muulle raskaalle liikenteelle. On myös selvitettävä tuulivoima-alueen rakentamisen edellyttämien sekä myös käytön aikaisten maanteillä olevien liittymien leventämis- ja kehittämistarpeet sekä myös uusien liittymien tarpeet. Mikäli alueen rakentamisen tai käytön aikainen liikenne edellyttää maanteiden parantamistarpeita sekä liittymien rakentamis- ja parantamista, kuuluu niiden suunnittelu ja toteuttaminen tuulivoima-alueen toimijalle. Myös mahdollisten maanteille em. kuljetuksista aiheutuvien vaurioiden korjaaminen sekä liittymien tilapäisten laajennusten ja muiden tilapäisten tiejärjestelyjen purkaminen on tuulivoima-alueen toimijan vastuulla. Liittymien rakentaminen ja parantaminen maanteillä sekä muut maanteille tehtävät parantamis- ja purkamistoimenpiteet edellyttävät ELY-keskuksen lupaa.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että em. liikenneselvitys tulee lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kaavoituksen yhteydessä tehtäviin selvityksiin.

ELY-keskus muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa teialueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa

Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018, https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2018-03_sahko_telejohdot_web.pdf) lisäksi Väyläviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018, https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lm_2018_tiealueen_johdot_web.pdf)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Paula Piirainen ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen.

TIEDOKSI

Ikaalisten kaupunki
Hämeenkyrön kunta
Pirkanmaan maakuntamuseo
Pirkanmaan liitto
NN
EN
MH

Tämä asiakirja PIRELY/8847/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/8847/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pelkonen Pauliina 19.05.2022 14:00

Esittelijä Piirainen Paula 19.05.2022 13:33

Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry
ikaalistenluonto@gmail.com

MIELIPIDE

Kyrön Luonto ry
kyron.luonto@gmail.com

9.5.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry
pirkanmaa@sl.fi

Ikaalisten kaupunki, ympäristölautakunta

Hämeenkyrön kunta

Mielipide Konikankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan hankealueen rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Suunnittelualue sijoittuu voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tuulivoimalueille Konikallio-Kivinevankalliot ja sen ympärille. Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 14 km², josta noin 8 km² sijoittuu Ikaalisten ja noin 6 km² Hämeenkyrön alueelle. Kaavoja koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on molemmille kunnille yhteinen.

Kaavoitus on kiinteästi yhteydessä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiprosessiin. YVA-menettelyn yhteydessä tehtävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit toimivat myös kaavoituksen selvityksineen. Kuntien tuulivoimakaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Käytännössä tämä merkitsee, että huolimatta ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista, kaavojen hyväksyminen tarkoittaa rakennuslupaa kaikille 15 voimalalle.

Osayleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan yleiset sisältövaatimukset (MRL 39 §) koskien niin yksittäisten tornien sijoittamista kuin koko hankkeen vaikutuksia. Lisäksi on huomioitava tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §): 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

Pyrimme tässä mielipiteessä nostamaan esille hankealueen luonnon erityispiirteitä sekä kannustaa pohtimaan, kuinka mahdollisesti toteutettavan hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia voitaisiin vähentää. Lisäksi haluamme muistuttaa, että hanke sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan Vatulan-Ulvaanharjun maisema-alueen välittömään läheisyyteen. Asiassa tulisi käydä laaja arvokeskustelu: onko teollisen mittakaavan tuulivoimarakentaminen yleensä sovitettavissa alueelle, jonka luonnonympäristö ja kulttuurihistoria muodostavat erityisen kokonaisuuden. Kaavoitus on päätöksenteossa ratkaisevassa roolissa, sillä osayleiskaavat mahdollistavat suoraan hankkeen toteuttamisen riippumatta ympäristövaikutusten arvioinnin loppupäätelmästä.

YVA-arviointi on huomioitava kaavaprosessissa

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan VE1 vaihtoehdon 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdon 11 voimalaa, sekä ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta. Tuulivoimalan yksikköteho on 6–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä.

Voimaloiden määrää vähentämällä ja sijoittelua muuttamalla voidaan vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia sekä ihmisten että luonnon kannalta. Alustavan suunnitelman mukaan lyhimmät etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä. Etäisyyttä asutukseen tulisi kasvattaa. Tuulivoiman hyväksyttävyyys uusiutuvana energiana edellyttää lähiyhteisön hyväksyntää. Eri kunnissa on tehty linjauksia, joissa on määritelty vähimmäisetäisyyksiä asutukseen, tavallisesti kahdesta kolmeen kilometriin.

YVA-arvioinnin tulokset tulee ottaa täysimääräisesti huomioon kaavaprosessissa. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa muun muassa, että ”arviointiohjelmassa ei ole esitetty olemassa olevaa ja suunniteltua voimajohtoverkkoa ja myös tämä kokonaisuus tulee käydä läpi ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa”.

Tuulipuisto ja voimajohto lisäävät metsien pirstoutumista

Tuulivoima-alue koostuu tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä tiestöstä, maakaapeleista tai ilmajohtoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohtolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Tiedossa on, että nykyinen sähköverkon kapasiteetti ei riitä vaan tarvitaan sähköverkon vahvistamista.

Voimaloiden perustukset, maa-aineksen otto ja rakennettava tiestö vievät huomattavasti metsäalaa. Myös voimajohtolinjoilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kaikki tämä rakentaminen pirstoo yhtenäisiä metsäalueita, vähentää metsäpinta-alaa ja vaikuttaa heikentävästi luonnon hiilivarastoihin ja hiilen sidontaan. Metsien pirstoutuminen tulee ymmärtää myös ekologisena ilmiönä: elinympäristön laatu heikkenee, kun suurempi metsäalue jakaantuu erillisiksi laikuiksi ja reunavaikutus kasvaa.

Lajiston elinympäristöt ja kulkuyhteydet on huomioitava

Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 alue (FI0309001). Kohde kuuluu myös valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Sen suojeluarvot ovat erityisesti geologiaa, mutta harjualue on myös biologisesti arvokas.

Harjualue ylläpitää erityisiä luontotyyppisiä. Harjujen valorinteet ovat luontotyyppinä Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN). Vatulanharjun eteläinen paahderinne on hyvin edustava, ja se on ollut mukana useissa valtakunnallisissa luonnonhoitohankkeissa. Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueella tiedetään esiintyvän myös harvalukuista kehrääjää ja silmälläpidettävää (NT) kangaskiurua. Kaavoituksessa on otettava huomioon hankkeen vaikutukset harjualueeseen ja esimerkiksi em. lajien esiintymiseen.

Välittömästi hankealueen länsipuolella sijaitsevat Suntuineva ja Porrasneva ovat valtakunnallisen soidensuojelun täydennysesityksen (SSTE) kohteita, joista on tarkoitus muodostaa virallisia luonnonsuojelualueita. Nämä suot yhdessä länsipuolella sijaitsevan Pitkälampi-Jouhinevan (SSTE) kanssa muodostavat ympäristöineen Ikaalisten olosuhteissa edustavan, erämaisen kokonaisuuden, jolla on suuri merkitys suoluonnolle.

Alueen arvosta kertovat esimerkiksi havainnot sääksestä ja maakotkasta. Petolintujen esiintyminen ja lintujen käyttämät kulkureitit on selvitettävä ja huomioitava hankkeen toteutuksessa. Teollisten hankkeiden yhteydessä on tiedossa tapauksia, joissa sääksen pesäpuun ympärille on määritelty kahden kilometrin turvaetäisyys.

Noin 600 metrin etäisyydellä alueen kaakkoisreunasta Teerinevalla sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue (YSA205389), jonka vieressä on myös virallinen SSTE-kohde.

Valtaosa hankealueesta on ojitettua, pitkälle muuttunutta suomaata sekä voimakkaasti käsiteltyä metsää. Alueen merkitys lajistolle perustuu alueen asumattomuuteen ja yhtenäisen metsäalueen kokoon: alue tunnetaan hirvien talvehtimisalueena sekä kanalintujen, kuten teeren ja metson vahvana esiintymisalueena. Alueen vesiuomissa tiedetään esiintyvän majavia.

Alueelta on tiettävästi myös riekkohavaintoja, vaikka lajin eteläisimmät tunnetut esiintymät sijaitsevat linjalla Pohjois-Parkano - Kihniö - Virrat. Koska riekko on lajina arvioitu vaarantuneeksi (VU) ja se esiintyy (Pohjois-)Pirkanmaalla esiintymisalueensa etelärajoilla, tulisi riekon esiintyminen alueella selvittää. Edelleen hirvien, kanalintujen ja majavan esiintyminen alueella tulee selvittää ja hankkeen vaikutukset lajeille on arvioitava.

Valtakunnallinen maisema-alue ja tärkeä pohjavesialue

Valtioneuvosto teki marraskuussa 2021 päätöksen valtakunnallista maisema-alueista (VAMA 2021). Ympäristöministeriön laatimassa kohdelistan tarkistuksessa Pirkanmaan harjumaisemat - kohde nostettiin uutena kohteena valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi¹. Kohde muodostuu kahdeksasta harjumaisemakohteesta, joista Vatulaharjun-Ulvaanharjun selänne on läntisin. Kohteet sijaitsevat Suomen pisimmällä yhtenäisellä sora- ja hiekkamuodostumalla, lähes 200 kilometriä pitkällä saumamuodostumalla.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat edustavia esimerkkejä suomalaisesta kulttuuri- ja luonnonperinnöstä. Pirkanmaan harjumaisemat ml. Vatulan-Ulvaanharju ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka ovat toimineet historiallisina kulkureitteinä, asutusmaiseman runkoina ja matkailullisesti merkittävänä näköalapaikkoina. Nykyisin Vatulanharju on tärkeä liikunta- ja virkistymiskohde.

Vatulan-Ulvaanharju on tärkeä osa Pirkanmaan ainutlaatuista harjumaisemakokonaisuutta. Luonnonvoimien muovaamat harjut ovat erikoisuuksia, joiden erityisen luonnon ja maisemien merkityksestä tulisi käydä arvokeskustelua: kuuluuko teollinen rakentaminen erityisille luonnon arvoalueille, vai pitäisikö tuulivoimarakentamista sijoittaa ennemminkin jo rakennettuun ympäristöön? Luonnon vuosituhansien aikana muovaama maisema voidaan muuttaa muutamassa vuodessa teollisella rakentamisella.

¹ VAMA 2021: Pirkanmaa - Valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet. s. 28

<https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BE404CD5E-2CF7-448C-BC33-29767BD52B51%7D/171090>

Myös Pirkanmaan Ely-keskus muistuttaa YVA-lausunnossaan, että hankkeen vaikutuksiin Vatulanharjun-Ulvaanharjun arvokkaaseen maisemaan osana Pirkanmaan harjumaisemat kohdetta on kiinnitettävä erityistä huomiota. Esimerkiksi maisemasovitteita tulee tehdä riittävästi Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueelta siten, että niistä välittyy katsojalle konkreettisesti tuulivoimaloiden vaikutus harjulta avautuvassa maisemassa (mm. harjualueen näköalapaikat) ja myös ympäristöstä harjun suuntaan. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppaassa *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa* (Suomen ympäristö 1/2016) annetut ohjeistukset.

Geologisen, ekologisen ja kulttuurihistoriallisen arvon lisäksi Vatulan-Ulvaanharju on merkittävä pohjaveden muodostumisalue. Myös Ely-keskus korostaa, että pohjoisella sähkölinjayhteysvaihtoehdolla ei tule vaarantaa pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä tai pohjavedestä riippuvaisten vesi- tai maaekosysteemien tilaa.

Yhteenveto

Yhteenvetona toteamme, että Konikallion tuulivoimahanke sijoittuu valtakunnallisesti merkittävän ja pohjavesivarantona tärkeän, luonnonhistoriallisen harjumuodostuman välittömään läheisyyteen. Kaava mahdollistaa 15 tuulivoimayksikön rakentamisen maksimikorkeudessaan huolimatta ympäristövaikutusten arviointiprosessin etenemisestä. Myönteinen rakentamispäätös olisi ensimmäinen, jossa tuulivoimarakentaminen sallittaisiin valtakunnallisen maisema-alueen välittömään läheisyyteen.

Kaavoittajilla ja varsinaisilla päätöksentekijöillä on siis suuri vastuu. Jotta päättäjillä on tarvittavat taustatiedot, riittävät selvitykset alueen luonnosta ja lajistosta sekä kattava arviointi hankkeen ympäristövaikutuksista ja yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa ovat tarpeen.

Ikaalisissa, Hämeenkyrössä ja Tampereella 9.5.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry

Sari Jaakkola
puheenjohtaja

Maarit Lehtiharju
sihteeri

Kyrön Luonto ry

Jussi Niinenmaa
puheenjohtaja

Heidi Honkamäki
sihteeri

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

Antti Virnes
puheenjohtaja

Anne Hirvonen
aluesihteeri

Mielipide

9.5.2022

Hämeenkyrön kunta
Härkikuja 7
39100 Hämeenkyrö

Viite: OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS) KONIKALLION
TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

Suomen metsäkeskuksen mielipide

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta osallistua asian käsittelyyn jo tässä vaiheessa. Metsäkeskus ottaa kantaa metsälain valvonnan ja kestäväan metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.

Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestäväan metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kemera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.

Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.

Suomen metsäkeskuksen näkemyksiä arviointisuunnitelmasta:

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että sen perusteella on mahdollista myöntää tuulivoimaloiden rakennusluvut ja toteuttaa tuulivoimahanke. Tuulivoimaloiden sijoittelussa on huomioitu luonnon monimuotoisuudelle arvokkaat kohteet ja näin olleen niiden esittäminen kaavakartalla ei ole tarpeellista.

Mielipide

9.5.2022

- Alueen metsien ottaminen muuhun kuin metsätalouden käyttöön tulee olla mahdollisimman vähäistä.
- Monimuotoisuuteen liittyen luo-merkintöjä tai muita suojelumääräyksiä ei tulisi tehdä metsätalousalueille kaavakarttoihin.
 - Luonnoksessa luo-merkinnöillä merkityt alueet tulee huomoida voimaloiden sijoittelussa joka tapauksessa ja ne voidaan esitellä kaavan tausta-aineistossa.
 - Kohteiden rajaukset ja ko. alueiden suojelun perusteena oleva Metsälaki saattavat muuttua ajan kuluessa ja näin ollen niiden huomioiminen tulee tehdä yksilöllisesti hakkuiden yhteydessä.

Suomen metsäkeskus lausuu, että kaavakartalla ei esitetä -luo alueita. Mikäli -luo alueet esitetään kartalla tulee nämä esittää informatiivisena ja metsätaloutta ohjaavat suojelumääräykset poistaa.

- Teihin ja voimalinjoihin tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää jo olemassa olevia rakenteita ja alueita.
- Teiden lisärakentamisella ei saa heikentää metsätalouden harjoittamisen edellytyksiä kaava-alueen metsätiloilla.
- Maanrakennuksen ja maa-ainesten oton yhteydessä tulee selvittää happamien sulfaattimaiden sijainti ja huolehtia mahdollisten haittojen minimoinnista.
- Alueella tehtävistä hakkuista on tehtävä metsänkäyttöilmoitus.

Suomen metsäkeskus esittää, että kaavan vaikutukset metsäpinta-alaan, puuston hiilensidontaan ja metsätalouteen arvioidaan.

Tampere 9.5.2022

Ari Lähteenmäki
Elinkeinopäällikkö, Pirkanmaa
Suomen metsäkeskus
p. 0400 333 759
ari.lahteenmaki@metsakeskus.fi

9.5.2022

LSSAVI/5887/2022
LSSAVI/6027/2022

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuollon yksikkö

Hämeenkyrön kunta
kirjaamo@hameenkyro.fi

Ikaalisten kaupunki
kanslia@ikaalinen.fi

Lausuntopyynnöt Ikaalisten kaupunki ja Hämeenkyrön kunta

LAUSUNTO KONIKALLION TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEIS- KAAVOJEN OSALLISTUMIS JA ARVIOINTISUUNNITELMISTA

Hämeenkyrön kunta ja Ikaalisten kaupunki ovat pyytäneet Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausuntoa Konikallion tuulivoimahankkeen ja siihen liittyvän sähkönsiirron 110 kV:n voimajohtohankkeen osayleiskaavojen OAS:seista.

Tuulivoiman hankealue sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueilla noin 10 km Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja noin 12 km Hämeenkyrön keskustaaajamasta luoteeseen. Hankealueen pinta-ala on noin 14 km². Hankealueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Hankkeen edellyttämien, rakentamiseen oikeuttavien tuulivoimaosayleiskaavojen laadinta tehdään samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa.

Ilmatar Energy Oy:n tuulivoimahankkeessa on tavoitteena rakentaa 15 kpl (VE1) tai 11kpl (VE2) tuulivoimaloita käsittävä tuulivoimapuisto. Hankkeessa on suunniteltu yksikköteholtaan 6–10 MW tuulivoimaloita, joiden kokonaiskorkeus olisi enintään 350 metriä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on esitetty tarkasteltavan myös ns. VE0, jossa hanketta ei toteutettaisi. Ulkoisen sähkönsiirron reittivaihtoehdot VE A tai B toteutetaan uudella, noin 14–15 km pituisella 110kV voimajohdolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Voimajohtoon reittivaihtoehdot sijoittuvat Ikaalisten ja Sastamalan kaupunkien alueille. Hankealueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja alueelle rakennetaan sähköasema. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee noin 1,5 km ja loma-astus noin 1,9 km etäisyydellä alustavista voimalapaikoista.

Hankkeen YVA:n ohjelmavaihe on ollut yhteysviranomaisen lausuntovaiheessa 11.4.2022. Suunnitelmien mukaan ympäristövaikutuksia selvitetäessä painopiste on asetettu

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan
päätoimipaikka
Wolffintie 35
65100 Vaasa

Jyväskylän
toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
40100 Jyväskylä

Tampereen
toimipaikka
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

merkittäviksi arvioituihin ja koettuihin vaikutuksiin, joita on arvoitu olevan erityisesti mm. ihmisten terveyteen kohdentuvat melu ja varjoistusvaikutukset, vaikutukset elinoloihin ja virkistykseen, sekä vaikutukset Vattulanharjun pohjavesialueeseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto lausuu Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiön Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n tuulivoimapuiston ja siihen liittyvän voimajohto hankkeen osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmista seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimuksena mm. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön ja turvata valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Hankkeen sosiaalisia vaikutuksia on esitetty tarkasteltavan osallistumismenettelyn kautta, joita on hahmotettu OAS:n 8. kohdassa, sekä avoimen YVA-prosessin kautta, jossa asukkailla ja muilla intressiryhmillä on mahdollisuus osallistua mm. yleisötilaisuuksissa tai kirjallisesti.

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä esitetään melumallinnuksen lähtötiedoissa käytettäväksi ns. geneeristä voimaa. Mikäli kaavoitusvaiheessa, tai rakennuslupaa haettaessa todellinen voimalamalli vaihtuu teknisiltä ominaisuuksiltaan: mm. lähtömelutasot, voimalan napakorkeus tai roottorien pyyhkäisyypinta-alat, joilla voi olla vaikutusta mm. melun tai välkkeen leviämiseen, tulee mallinnukset ennen luvan myöntämistä tositilannetta vastaaviksi. Rakennuslupan lupaehdoissa mahdollisuudet terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jälkivalvomiseksi ovat hyvin rajalliset. Kaavoitusvaiheessa tuleekin varmistaa, että laadittava kaava on toteutettavissa niin, että yleiskaavalle asetetut sisältövaatimukset esimerkiksi terveellisestä elinympäristöstä täyttyvät.

Pohjoinen sähkönsiirtoreitti (VE A) läpäisee osin Vattulanharjun tärkeää pohjavesialuetta, jolla sijaitsee Ikaalisten vesi Oy:n vedenotto (vedenotto talousvesikäyttöön 1800 m³/d) ja varsinkin maakaapelivaihtoehdossa tulee varmistaa, ettei pohjaveden laatua vaaranneta. Pohjavesi-alueelle sijoittuvan johtolinjan ja sen varten sijoitettavan maakaapelin mahdolliset vaikutukset pohjaveden laatuun, muodostumiseen ja mahdolliseen raakavedenottoon tulee olla ennalta tarkoin selvitetty.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Yksikön päällikkö, läänineläinlääkäri Matti Nyberg
Ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja Kari Leskinen.

Tämä asiakirja LSSAVI/5887/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/5887/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Leskinen Kari 09.05.2022 12:53

Hyväksyjä Nyberg Matti 09.05.2022 13:02

Maankäyttö ja ympäristö

9.5.2022

Hämeenkyrön kunta
kirjaamo@hameenkyro.fi

Ikaalisten kaupunki
kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi

Lausuntopyynnöt 24.3.2022 ja 29.3.2022

Konikallion tuulivoimahanke Konikallion tuulipuiston osayleiskaava, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Hämeenkyrö ja Ikaalinen)

Kiitämme yhteydenotosta.

Fingridillä ei ole kommentoivaa tuulivoimavoimahankkeen osayleiskaavoituksen lähtökohdista. Alueella ei ole Fingridin voimajohtoja. Olemme lausuneet erikseen hankkeen YVA-ohjelmasta maaliskuussa 2022.

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä. Tätä YVA-asiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

Vataja Hannele

Lähettäjä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 8:07
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: Nuorisovaltuuston lausunto Konikallion tuulivoimapuistosta

Lähettäjä: Hämeenkyrön Nuorisovaltuusto <hameenkyro.nuva@gmail.com>
Lähetetty: lauantai, 7. toukokuuta 2022 17:14
Vastaanottaja: HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>
Aihe: Nuorisovaltuuston lausunto Konikallion tuulivoimapuistosta

Hyvää päivää,

Me nuorisovaltuustossa olemme äänestäneet keskenämme ja tutkineet tuulivoimapuiston hyötyjä ja haittoja.

Alla on lausuntomme.

Ystävällisin terveisin

Touko Martikainen, sihteeri

Hämeenkyrön nuorisovaltuuston lausunto Konikallion tuulivoimapuistosta

Hämeenkyrön nuorisovaltuusto puoltaa 15 myllyn tuulivoimapuiston rakentamista. Kannatamme tätä, sillä haluamme tulevana veronmaksajina Hämeenkyrön ja koko Suomen siirtymistä kestäväan ja uusiutuvaan energiaan. Tuulivoimahanke tukee Hämeenkyrön Hiilineutraali kunta -tavoitteita. HINKU-hanke ei ole ollut kunnassa näkyvästi esillä, joten tuulivoimapuisto antaisi konkreettisen näytön, että ilmastotoimet ovat esillä kunnan päätöksenteossa.

Sijainti on mielestämme sopiva, sillä tuulimyllyn lähellä ei ole asutusta. Tuulivoimaloiden kierrätettävyyys on nykyään erittäin hyvä. Nuorina koemme, että energian vihreä siirtymä on kannattavaa. Monet nuoret kokevat ilmastoahdistusta, ja konkreettiset toimet ovat keino, jolla tähän voidaan näkyvimmin vaikuttaa.

Kysyimme Ilmattarelta tuulimyllyjen rakenteiden vastuullisuudesta. Saimme vastaukseksi, että he tarkastavat perusteellisesti käyttämiensä osien vastuullisuuden aina materiaalien kaivamisesta lähtien. He ovat myös käyttäneet Vestaksen palveluita tuulimyllyjään hankkiessa. Vestas valittiin vuoden 2022 maailman vastuullisimmaksi yritykseksi, tämän johdosta haluaisimme, että Konikallion myllyjä valmistettaisiin Vestaksen kanssa. Ylipäätään Ilmattaren vastuullisuus on siis meidän mielestä hyvä, joten tuulimyllyjen rakentaminen ei kumoakaan vihreän energian positiivista vaikutusta tuhoamalla luontoa.

Konikallion-Kivinevan tuulivoimahanke (Ikaalinen,Hämeenkyrö)

Karhukosken ja Nahkalammin metsäteiden lausunto

Metsäautotiet vaativat huomattavaa vahvistusta tuulivoimaloiden raskaiden kuljetusten mahdollistamiseksi. Kyseisten teiden tiekunnat edellyttävät, että voimaloiden rakentajat huolehtivat teiden vahvistamisesta.

Yhdysteiden rakentaminen metsäautoteiltä voimaloille olisi hyvä tehdä mahdollisimman suurelta osin tilarajoja pitkin, jolloin tiet palvelisivat myös metsänomistajia ja tulisi mahdollisimman vähän kapeita tilarajojen ja teiden välisiä soiroja.

Myös voimaloiden sijoittaminen tilojen rajoille voisi olla hyvä ja tasapuolinen menettely hyötyjen ja haittojen osalta.

Tuulivoimalahanke sinällään on kannatettava ja oletamme, että jatkossa mikäli voimalat saadaan rakennetuksi niin niiden käyttö ja huolto edellyttävät tiestön kunnossapitoa ympäri vuoden aivan eri lailla kuin nykyinen metsätalouskäyttö. Myöskin oletamme, että lisäkustannuksista vastaa voimalaitosyhtiö. Yhtiöstä tulee huomattava osakas teille.

Tuulivoimaloiden rakentamisvaiheessa kaivuumaisten sijoittamisessa on kuultava maanomistajia.

Hämeenkyrö 7.5.2022

Harri Isomuotia

Toimitsijamies puh.0400-732156

Konikallion tuulivoimahanke (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 110 kV:n voimajohto -hankkeen Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Haluun esittää Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyen seuraavaa:

Konikallion –Kivinevan tuulipuistohanke on mielestäni hankkeena hyvä ja kannatettava. Paremmin tuntemani Hämeenkyrön alue on hyvin sopiva tuulipuistoksi, koska sillä alueella on tähän tarkoitukseen sopivia kallioalueita, joilla metsän tuotto on rajallista. Mielestäni puistoon pitää rakentaa maksimimäärä tuulivoimaloita, jotta yleiskustannukset alenevat ja mahdolliset haittavaikutukset eivät oleellisesti muutu, vaikka voimaloiden määrä alenisi seitsemästä viiteen (Hämeenkyrön osalta).

Sähkön siirtoon liittyvä voimajohto pitää mielestäni rakentaa maakaapelointina, jolloin sen haittavaikutukset maisemaan olisivat vähäisiä ja myöskin haitallinen vaikutus metsään ja viljelysmaihin olisi pienempi kuin avolinjoilla. Myös turvallisuusnäkökohdat puoltavat maakaapelivaihtoehtoa. Lähtökohtaisesti tulisi tukeutua jo olemassa oleviin linjoihin ja niiden vahvistamiseen sekä uusien metsää hävittävien linjojen minimointiin. Silloin kun Hämeenkyröläisille maanomistajille vuokrasopimuksia tehtiin niin ainoana voimajohtolinjauksena esitettiin sen rakentamista Ikaalisten suuntaan. Varmaan sopimuksia olisi jäänyt tekemättä jos esillä olisi ollut tuo B linjavaihtoehto.

Riistatalouteen, ainakin muualta saamieni kokemusten mukaan, tuulivoimaloiden ja tuulipuistojen vaikutukset ovat olleet hyvin vähäisiä rakentamisvaiheen jälkeen. Metsän häviäminen voimaloiden ja uusien sähkölinjojen alle on haitallista, joten se tulisi minimoida.

Mielipiteen esittäjä

Nimi: Harri Isomuotia Metsänhoitaja, Hämeenkyrön-Viljakkalan riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja

Osoite: Vesajärventie 1921, 39290 VESAJÄRVI

Sähköpostiosoite: harri.isomuotia@gmail.com puh. 0400-732156

Hämeenkyrön kunnalle

Lausunto Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Yleistä

MTK-Hämeenkyrö ry. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Olemme tutustuneet osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Yleisesti toteamme, että näemme merkittävänä hankkeella olevan myönteisiä vaikutuksia aluetalouteen, elinkeinoihin ja työllisyyteen. Hanke parhaimmillaan tulee edistämään kohti kestävämpää taloutta ja vähähiilisempää yhteiskuntaa siirtymistä. Pidämme tärkeänä, että alueelle ollaan suunnittelemassa vaihtoehtoista energiantuotantoa, joka samalla näyttää suuntaviivoja Pirkanmaan ja Satakunnan muille kunnille mahdollisista lisääntyvistä tuulivoimakeskitymisistä.

Haluamme korostaa seuraavia kirjauksia maankäyttö- ja rakennuslaista koskien yleiskaavan tarkoitusta:

- Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen.
- Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa

Tavoitteeksi on syytä ottaa hyvä kokonaisuus, jossa huomioidaan hankkeen kaikki vaikutukset. Pidämme tärkeänä, että tarvittavat vaikutusten arvioinnit tehdään riittävän laajasti ennen kuin päätöksiä hankkeen etenemisestä tehdään, ja että asianosaisia tiedotetaan hankkeen etenemisestä.

Huomioita osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Seuraavassa yksityiskohtaisia huomioitamme Konikallion tuulivoimahankkeen OAS:sta:

Maa- ja metsätalousyrittäjien näkökulmasta pitäisimme voimalinjan maakaapelointia parempana vaihtoehtona, sillä se mahdollistaa alueen ennallistamisen maaperän kaivuun jälkeen, eikä rajaa metsään tai tukikelpoisille pelloille suojavyöhykettä. Maakaapeli tulee myös kaivaa riittävän syväälle vähintään 70 cm, jotta kaapeli ei haittaa alueen maanpinnan muokkausta kevättöiden aikaan. Mikäli voimalinjan maakaapelointi ei onnistu, esittäisimme seuraavia asiakohtia otettavan huomioon voimalinjaa rakennettaessa:

Maastotyöt tulee ajoittaa siten, että maaperän ja kasvuston vauriot estetään. Pääsääntöisesti 110 kilovoltin linjan ripustuskorkeuden tulisi olla peltoalueilla vähintään 10 metriä jännevälän alimmassa kohdassa, sillä nykyiset maatalouskoneet yltävät ulokkeineen jo 6 metrin korkeuteen, ja koneiden koko on ollut jatkuvassa kasvussa. Purettavalta johtoalueelta vapautuu aikanaan pelto- ja metsämaata. Nämä alueet on ennallistettava tilaan, missä maanomistaja voi jatkaa elinkeinonsa harjoittamista vaikeuksista.

Mikäli sähkölinja tullaan rakentamaan ilmaitse, tulee maanomistajalle ja mahdolliselle vuokralaiselle ilmoittaa, koska pellolle tai metsään tullaan. Ja myös urakoitsijan yhteystiedot pitää ilmoittaa selvästi maanomistajille. Maastotyöt vaikuttavat aina alueen ihmisten asumiseen, elämiseen ja elinkeinojen harjoittamiseen, joten haittojen minimoiminen on tärkeää. Mikäli lunastusmenettelyyn edetään linjaa rakennettaessa, menettelystä on kerrottava avoimesti ja selvästi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja myös, mitä mahdollisuuksia maanomistajilla on saada korvauksia ja mihin ne perustuvat.

Hämeenkyrön kunnalle

Pirkanmaan maakuntakaavaa käsittelevässä kappaleessa mainitaan seuraavaa:

”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuin ympäristön laatutavoitteet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset.”. Tästä olemme samaa mieltä! On hienoa huomata, että osayleiskaavan OAS:ssa on nostettu erikseen maataloustuotanto ja maaseutuelinkeinot muiden elinkeinojen ja yrittäjyyden rinnalle huomioitavaksi tekijäksi.

Osayleiskaavan OAS:ssa luetellaan laadittavia selvityksiä vuonna 2022. Mielestämme arviointia pitäisi suorittaa vielä erikseen alueen yrittäjyyden ja elinkeinoelämän osa-alueella selvittämällä alueen elinkeinorakenteen nykytila, hankkeen lähialueella sijaitsevat elinkeinot sekä arvioimalla elinkeinoihin ja aluetalouteen kohdistuvia vaikutuksia. Kuitenkin osayleiskaavan laadinnassa pitää ottaa kattavammin huomioon Pirkanmaan maakuntakaavan yleismääräys koskien maa- ja metsätaloutta.

Selvitys alueen elinkeinoista maa- ja metsätalouden osalta on myös yhteydessä vuonna 2022 suoritettavaan meluvaikutusten arviointiin. Hämeenkyrön Vesajärven alueen lähiympäristössä, johon ensisijaisesti kohdistuu tuulivoimapuiston meluvaikutuksia, on olemassa olevaa maataloutta eri tuotantosunnittain. Osayleiskaavan arvioinnissa tulee huomioida meluvaikutukset, kohdistuen erityisesti tuotantoeläimiä hoitaviin maataloihin, niiden yhteydessä oleviin laidunmaihin sekä ylipäätään tilojen kykyä harjoittaa edelleen tulevaisuudessa maataloustuotantoa, koskien esitettyä aluetta.

Yleisiä huomioita osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta:

Yleisesti pyydämme ottamaan huomioon vaikutukset maa- ja metsätalouteen ja maanomistajien asemaan. Mikäli osayleiskaavan uudistamisesta koituu negatiivisia haittoja tai vaikutuksia maanomistajille sekä maa- ja metsätalousyrittäjien liiketoimintaan, heidän kuuluu saada menetetyistä maasta ja elinkeinonharjoittamiselle aiheutuvista menetyksistä käypä korvaus.

Hämeenkyrössä 9.5.2022

Antti Isomuotia

Antti Isomuotia

Puheenjohtaja

MTK-Hämeenkyrö ry.

Antti Yli-Perттala

Antti Yli-Perттala

Sihteeri

MTK-Hämeenkyrö ry.

§ 52

Lausuntopyyntö; Konikallion tuulipuiston osayleiskaava OAS

HMKDno-2021-372

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Hietala-Karlsson

sari.hietala-karlsson@hameenkyro.fi

toimistopäällikkö

Hämeenkyrön kunnanhallitus kokouksessaan 21.03.2022 § 62 sekä Ikaalisten Ympäristölautakunta 22.3.2022 § 17 ovat päättäneet Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollisuudesta jättää suullisia tai kirjallisia mielipiteitä kaavoituksen valmisteluvaiheessa (MRA 30 §, MRL 63 §).

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Kaavoituksen tavoitteena on laatia osayleiskaavat molempiin kuntiin maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisina erillisinä kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavojen perusteella. Kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt tuulivoimapuistoa ja sähkönsiirtoa koskeva YVA-lain mukainen YVA-menettely. Kaava-alueen pinta-ala on noin 14 km².

Hämeenkyrön kunnanhallitus hyväksyi kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 21.6.2021 § 174 ja Ikaalisten ympäristölautakunta omalta osaltaan 14.9.2021 § 47.

Kaavahankkeesta valmistuneessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään hankkeen sijainti ja tavoitteet sekä kerrotaan, miten kaavoitukseen voi osallistua ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan työn aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko suunnittelutyön ajan alkaen 1.4.2022.

Hämeenkyrössä nähtävilläpito: Kunnantalo asiointipiste os. Härkikuja 7 ja kotisivuilla www.hameenkyro.fi /Asuminen ja elinympäristö/ Kaavoitus ja maankäyttö/ Kaavat-vireillä ja nähtävillä.

OASista on mahdollista jättää kaavoituksen alkuvaiheen palautetta 1.4.–9.5.2022 välisenä aikana sähköisesti kirjaamo(at)hameenkyro.fi sekä kanslia(at)ikaalinen.fi. Kirjeitse ja suullisesti palautetta voi jättää osoitteeseen Hämeenkyrön kunta, kirjaamo, Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö ja Ikaalisten kaupunki, Ympäristölautakunta, Kolmen airon katu 3, 39500 Ikaalinen. Suullinen palaute kirjataan ylös ottamalla yhteyttä kaavoituksesta vastaaviin henkilöihin kunnassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja lisätietoja osallistumisesta on saatavilla Hämeenkyrön kunnantalolla, Ikaalisten Teknisistä palveluista ja kuntien www-sivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen

Elinympäristölautakunta valmistelee lausunnon kokouksessa.

Päätös

Elinympäristölautakunnalla ei ole lausuttavaa Konikallion tuulipuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, koska se täyttää sille asetetut maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset vaatimukset.

Tiedoksi

Kunnanhallitus, kaavoituspäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa 6.5.2022

Sari Hietala-Karlsson, toimistopäällikkö

Muutoksenhakukielto

§52

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

Asia: Konikallion tuulipuiston osayleiskaava (HMKDno-2021-372)

Hämeenkyrön kunta
kirjaamo@hameenkyro.fi

Lausunto

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Luonnonvarakeskus on lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta.

Ari Leskelä

Ryhmäpäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.05.2022 klo 12:30:44.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Tiedoksi:

Hämeenkyrön kunta, kirjaamo
Härkikuja 7
39100 Hämeenkyrö
kirjaamo@hameenkyro.fi

LAUSUNTO KONIKALLION TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAAN

Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja pyydämme ottamaan huomioon, että Leppäkosken Sähkö Oy:llä on alueella ilmajohto- ja maakaapeliverkkoa.

Voimajohdon vaihtoehdossa A tulee useita risteämiä Leppäkosken Sähkö Oy:n keski- ja pienjännitejohtoihin. Lisäksi hankealueen itäreunalla on Leppäkosken Sähkön keskijänniteilmajohto. Voimajohdon vaihtoehdossa B ei ole risteämiä Leppäkosken Sähkön jakeluverkon kanssa.

Jos nykyiset rakenteet pitää siirtää, suojata tai kaapeloida, vastaa kustannuksista se taho, joka näitä töitä pyytää.

Ystävällisin terveisin

Leppäkosken Sähkö Oy

Mika Marttila
Suunnittelu- ja rakennuttamispäällikkö

Hämeenkyrön kunta

kirjaamo@hameenkyro.fi

Päiväys/Datum

04.05.2022

Dnro/Dnr

TRAFICOM/146685/04.04.05.00/2022

Viite/Referens

Lausuntopyyntönnö 24.3.2022

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto Konikallion tuulipuiston osayleiskaavasta

Hämeenkyrön kunnanhallitus on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Konikallion tuulipuiston osayleiskaavasta.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin sekä Viestintävirasto Ficoran tehtävät ovat 1.1.2019 alkaen siirtyneet Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille. Pyydämme, että aineistossa oleva viittaus Viestintävirastosta poistetaan, sillä myös nykyinen virastomme on sivulla 19 mainittu.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriötä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Pietari Pentinsaari
johtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 4.5.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Hämeenkyrön kunta
kirjaamo@hameenkyro.fi

viite: Lausuntopyyntöne 23.3.2022

LAUSUNTO HÄMEENKYRÖN ALUEELLE SUUNNITELTAVASTA KONIKALLION TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Hämeenkyrön kunta pyytää Satakuntaliiton lausuntoa Hämeenkyrön kunnan alueelle suunniteltavasta Konikallion tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Kaavoituksen tavoitteena on laatia osayleiskaavat molempiin kuntiin maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisina erillisinä kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavojen perusteella. Kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt tuulivoimapuistoa ja sähkönsiirtoa koskeva YVA-lain mukainen YVA-menettely. Kaava-alueen pinta-ala on noin 14 km², josta noin 8 km² sijoittuu Ikaalisten ja noin 6 km² Hämeenkyrön alueelle.

Hämeenkyrön kunnanhallitus hyväksyi kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 21.6.2021 § 174 ja Ikaalisten ympäristölautakunta omalta osaltaan 14.9.2021 § 47. Kaavahankkeesta valmistuneessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään hankkeen sijainti ja tavoitteet sekä kerrotaan, miten kaavoitukseen voi osallistua ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan työn aikana

Maakuntakaavatilanne Satakunnassa

Ympäristöministeriö on vahvistanut Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 13.12.2013. Ympäristöministeriö on vahvistanut kaavan 3.12.2014 ja kaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitetaan maakunnallisesti merkittävät mantereella sijaitsevat tuulivoimatuotannon alueet.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.5.2019 ja se on saanut lainvoiman 1.7.2019. Vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö, kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tultua voimaan kumoutuvat samalla Satakunnan maakuntakaavan vastaavat merkinnät ja määräykset.

Satakuntaliitto toteaa kannanottonaan seuraavaa:

Satakuntaliitto on antanut 1.3.2022 lausunnon Konikallion tuulivoimahankkeen (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 110 kV:n voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Satakuntaliitto kiinnittää lausunnolla olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta huomiota samoihin asioihin kuin edellä mainitusta YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa. Lisäksi Satakuntaliitto toteaa, että osallisista puuttuvat Satakunnan Museo ja Porin kaupunki.

Lausunnolla olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty ote Satakunnan maakuntakaavayhdistelmästä. Kuvassa 4–2 esitetty ote on suppea ja otetta tulee laajentaa niin, että siinä näkyy mm. Satakunnan puolelle sijoittuva valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Vihteljärven vesireitin ja Riihonlahden kulttuurimaisemat).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole käyty läpi Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa esitettyjä varauksia, joten Satakunnan maakuntakaavoja koskevaa kuvausta tulee täydentää näiltä osin. Osana Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoitusta on arvioitava vaikutukset myös Satakunnan maakuntakaavoissa ja Satakunnan puolella voimassa olevissa yleis- ja asemakaavoissa esitettyihin varauksiin. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on hyvä todeta, että Satakuntaliitto on käynnistänyt kokonaismaakuntakaavaprosessin vuonna 2021. Kaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, mm. viherverkkoselvitys ja käynnistetty tuulivoima- ja kulttuuriympäristöselvitykset. Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 1.4.-13.5.2022 välisen ajan.

Satakunnan alueelle kohdistuvien ympäristövaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty hankealue sijoittuu laajemmalle alueelle kuin Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetut kaksi erillistä tuulivoimaloiden aluetta. Lisäksi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinta ja vaikutusten arviointi on perustunut huomattavasti matalampiin tuulivoimaloihin kuin vireillä olevassa hankkeessa on suunniteltu toteutettavan. Hankkeen kuvauksen mukaan tuulivoimaloiden kokonaiskorkeuksiksi tavoitellaan jopa 350 metriä.

Osana kaavoitusprosessia on erityistä huomiota kiinnitettävä hankkeen havainnollistamiseen ja osana havainnollistamista on tuotava esille hankkeessa suunniteltujen voimaloiden erot suhteessa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinnan aikaisiin tuulivoimaloiden korkeuksiin. Samalla on arvioitava mitä nämä erot tarkoittavat maisema- ja ympäristövaikutusten kannalta. Havainnollistamisaineistoa on tuotettava myös Satakunnan maakunnan puolelle sijoittuvilta alueilta.

Pohjois-Satakunnassa, Pirkanmaan pohjoisosissa ja myös Etelä-Pohjanmaan puolella on useita olemassa olevia ja suunnitteilla olevia tuulivoimala-alueita. Hankkeen kannalta olennaisia yhteysvaikutuksia voivat olla muun muassa vaikutukset luonnonarvoihin, lintujen pesimäalueisiin ja muuttoreitteihin, maisemavaikutukset ja vaikutukset elinympäristön viihtyisyyteen.

Ulkoisen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohdolla. Reittivaihtoehdot sijoittuvat Ikaalisten ja Sastamalan kaupunkien alueille. Kokonaiskuvan muodostamiseksi on tärkeää, että voimajohtoverkostoa koskevassa tarkastelussa otetaan huomioon niin Pohjois-Satakuntaan, Pirkanmaan pohjoisosiin kuin Etelä-Pohjanmaan eteläosiin sijoittuvat voimajohdot. Vaikutuksia arvioitaessa tulee arvioida myös voimajohtoverkon yhteysvaikutuksia.

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Anne Savola, anne.savola@satakunta.fi, p. 050 5961362

SATAKUNTALIITTO

Liite: Ote Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta
Tiedoksi: Satakunnan Museo: liisa.nummelin@pori.fi; olli.joukio@pori.fi; Porin kaupunki: juha.makela@pori.fi

Liite lausuntoon SL/100/03.01.00/2022

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVOJEN YHDISTELMÄKARTTA

Satakuntaliitto

Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Lausunnolla oleva Hämeenkyrön kunnan puolella
sijaitseva Konikallion tuulivoimapuiston osallistumis- ja
arviointisuunnitelman alue

Konikallion tuulivoimapuisto

Konikallion tuulivoimaloiden alue

Taustakartta: Esri.fi
CLC2000 maankäyttö/maanpeite (yleistetty 25 ha), © SYKE, EEA
Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupanro MML/VIR/PISA/001/08
Rakennukset ja tiestö © Maanmittauslaitos, lupanro 1075/MML/09

1 : 100 000

0 1 2 3 km

SATAKUNTALIITTO

12.4.2022 / VSI

IKA/122/10.00.03.02/2021

24 § Lausunto Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Valmistelu / vt. kaavoituspäällikkö Satu Rask, 044 730 1262

Hämeenkyrön kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 21.03.2022 § 62 Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävillä asettamisesta. Hämeenkyrön kunta pyytää lausuntoa kaavoituksen valmisteluvaiheessa (MRA 30 §, MRL 63 §) nähtävillä olevasta aineistosta. Lausunto pyydetään toimittamaan 9.5.2022 mennessä.

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Kaavoituksen tavoitteena on laatia osayleiskaavat molempiin kuntiin maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisina erillisinä kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavojen perusteella. Kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt tuulivoimapuistoa ja sähkönsiirtoa koskeva YVA-lain mukainen YVA-menettely. Kaava-alueen pinta-ala on noin 14 km².

Hämeenkyrön kunnanhallitus hyväksyi kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 21.6.2021 § 174 ja Ikaalisten ympäristölautakunta omalta osaltaan 14.9.2021 § 47.

Kaavahankkeesta valmistuneessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään hankkeen sijainti ja tavoitteet sekä kerrotaan, miten kaavoitukseen voi osallistua ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan työn aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma liitteenä.

<https://hameenkyro.fi/palvelut/asuminen-ja-elinymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/vireilla-ja-nahtavilla-olevat-kaavat/konikallion-tuulivoimapuiston-osayleiskaava/>

Ehdotus / vt. kaavoituspäällikkö Satu Rask:

Ympäristölautakunta toteaa, että Konikallion tuulivoimapuisto on Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin yhteinen hanke, eikä ympäristölautakunnalla ei ole muuta lausuttavaa, mikä ei muuten jo ilmene asiakirjoissa.

Käsittely:

Riitta Kivikartano esitti 0-vaihtoehtoa eli hanketta ei toteuteta.
Urpo Leppänen kannatti esitystä.

Suoritettiin äänestys

Esittelijän pohjaehdotus JAA, Riitta Kivikartanon ehdotus EI.

Esittelijän pohjaehdotusta kannattivat Pirjo Berg, Pekka Hakala, Liisa Heinola-Lehtokorpi, Valteri Kauppila ja Jarkko Luokkala. Riitta Kivikartanon ehdotusta kannattivat Urpo Leppänen ja Riitta Kivikartano.

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli esittelijän pohjaesitys äänin 5-2.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Riitta Kivikartano jätti kirjallisen eriävän mielipiteen (liite).

Pasi Lappalainen poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.40.

Täytäntöönpano:

kirjaamo(at)hameenkyro.fi

Ympäristölautakunnan kokous 26.04.2022

24 § Lausunto Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Eriävä Mieli

Kaavoitushanketta ei voida näillä selvityksillä ja suunnitelmilla viedä eteenpäin. Pohjavesialue sijaitsee suunnitellun kaava-alueen vieressä ja pohjavesi on niin merkittävä asia Ikaalisten kaupungille, että tulee varmistua, että pohjavettä ei vahingoiteta ja vaaranneta. Suunniteltu kaava ja voimalahanke poikkeaa merkittävästi maakuntakaavasta. Osayleiskaava sisältää kaavamerkintöjä, jotka puoltavat sitä, ettei hanke ole toteutumiskelpoinen. Hankevaihtoehto 0, hanketta ei toteuteta, on edellä mainituista syistä perusteltu.

Ikaalisissa 27.4.2022

Riitta Kivikartano

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 23§, 24§, 26§, 28§, 29§
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät 27 §
	Hallintolain käyttölain 5 §:n tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Ikaalisten kaupungin Ympäristölautakunta Kolmen airon katu 3 PL 33 39501 Ikaalinen kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi Pykälät 27 § Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalitukseen myös asianosainen sekä kunnan jäsen.		
	Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite		
	Hämeenlinnan hallinto-oikeus Raatihuoneenkatu 1 13100 HÄMEENLINNA Telefaksi: 028 56 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	
	Kunnallisvalitus, pykälät		Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät 25 §		Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika 30 päivää
	Vaasan hallinto-oikeus Korsholminpuistikko 43 PL 204 65101 VAASA vaasa.hao@oikeus.fi Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.		
Valitusasia-kirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite		
			Pykälät
	Valitusasiakirjat on toimitettava (jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle): nimi osoite ja postiosoite		Pykälät
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 270 euroa.		
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.		

Liitetään pöytäkirjaan

123 §

Lausunto Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

NOK/609/05.00.01/2022

Kaupunkikehityspalvelut, maankäyttö, vt. kaavoitusarkkitehti Sarianna Sievi-Korte:

Hämeenkyrön kunta on pyytänyt Nokian kaupungin lausuntoa 9.5.2022 mennessä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan aineistosta. Yhteensä noin 14 km² laajuinen kaava-alue sijoittuu noin 8 km² Ikaalisten kunnan ja noin 6 km² Hämeenkyrön kunnan alueelle.

Osayleiskaavan suunnittelualue sijaitsee yli 20 km päässä Nokian kaupungin rajasta. Nokian kaupunkiin kohdistuvien mahdollisten vaikutuksien voidaan olettaa jäävän vähäisiksi etäisyydestä johtuen, joten Nokian kaupungilla ei ole huomautettavaa toimitettuun aineistoon.

Toimivalta

Hallintosäntö § 34

Liitteet

Lausunto- /mielipidepyyntö, Hämeenkyrö

Oheismateriaali

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavat: osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaupunkikehitysjohdajan ehdotus

Kaupunkikehityslautakunta päättää

antaa lausuntona Hämeenkyrön kunnalle, että Nokian kaupungilla ei ole asiasta huomautettavaa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Maankäyttö

Tiedoksi

Hämeenkyrön kunta

Lisätiedot

vt. kaavoitusarkkitehti Sarianna Sievi-Korte, puh. 0401927750
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

29.04.2022

Tuula Kortesmaa, hallintoishteeri

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

29.04.2022

BS7740
323/10.02/2022

Hämeenkyrön kunta

Härkikuja 7
39100 HÄMEENKYRÖ

1. Hämeenkyrön kunnan lausuntopyyntö, 24.3.2022/BS6659

KONIKALLION TUULIPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA, HÄMEENKYRÖ

Hämeenkyrön kunta on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentaminen Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on kunnille yhtenäinen, mutta kuntien kaavat laaditaan kaavaluonnosten ja kaavaehdotusten osalta erillisinä.

Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeessa

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Logistiikkarykmentit antavat lausunnot kaavoista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Puolustusvoimien lausunnot tutkavaikutuksien tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä antaa Pääesikunnan operatiivinen osasto (PEOPOS).

Puolustusvoimien lausunto OAS:ta

Puolustusvoimat on osallinen Konikallion tuulivoimapuiston kaavaprosessissa ja lausuu kaavoituksen eri vaiheissa.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999, 4a§)

Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).

Puolustusvoimat esittää, että hankkeen tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseeseen. Hankkeelle tulee saada Pääesikunnan myönteinen hyväksyttävyytyslause ennen kaavan hyväksymistä.

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi, korkeus > 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa (> 100 m) niistä tiedoista, joilla Puolustusvoimat (Pääesikunnan operatiivinen osasto) on antanut lausunnon hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Myös tapauksessa, jossa muutokset ovat pienemmät kuin yllä on esitetty, pyydetään muutoksista tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

Tarvittaessa hankkeista tulee tehdä tutkavaikutusten arviointi VTT:llä. Arvion tarkemman tutkaselvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta (operatiivinen osasto) saatuaan tarvittavat tarkemmat tiedot (tuulivoimaloiden maksimikokonaiskorkeudet, sijoituspaikat (koordinaatit) ja lukumäärät) suunnitelluista tuulivoimaloista. Tutkavaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja.

Yhteyshenkilöt

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Pirkanmaan alueella. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Alueellisina yhteyshenkilöinä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa toimivat kiinteistöpäällikkö DI Maiju Kiviluoma maiju.kiviluoma@mil.fi, puh. 0299 572 263 ja kiinteistötekniikko RKM Kai Hyytiäinen kai.hyytiainen@mil.fi, puh. 0299 572 264.

Tuulivoimahankkeesta annettavan hyväksyttävyytyslauseen yhteyshenkilöinä ovat tarkastaja, insinööri (AMK) Jussi Karhila ja suunnittelija Simo Hautakangas, puh. 0299 800 (puolustusvoimien vaihde). Lisätiedot/ tiedustelut osoitteella: tuulivoimalausunnot@mil.fi.

2. Logistiikkarykmentti
Esikunta
TURKU

Lausunto

3 (3)
BS7740
323/10.02/2022

Rykmentin komentaja
Kommodori

Pasi Rantakari

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri

Maiju Kiviluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

Vataja Hannele

Lähettäjä: Lahtinen Leena
Lähetetty: keskiviikko, 27. huhtikuuta 2022 15:01
Vastaanottaja: HKY Kirjaamo
Kopio: Vataja Hannele
Aihe: VL: VAR ELY kommentti Konikallion tuulivoimakaavojen OAS

Lähettäjä: Eerikäinen Hannu (ELY) <hannu.eerikainen@ely-keskus.fi>
Lähetetty: tiistai 26. huhtikuuta 2022 15.44
Vastaanottaja: Lahtinen Leena <leena.lahtinen@hameenkyro.fi>; satu.rask <satu.rask@ikaalinen.fi>
Kopio: Sippola Katja (ELY) <katja.sippola@ely-keskus.fi>
Aihe: VAR ELY kommentti Konikallion tuulivoimakaavojen OAS

Hei,

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei anna varsinaista lausuntoa koskien Konikallion tuulivoimayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmista.

Olemme antaneet lausunnon hanketta koskevasta YVA-ohjelmasta. Siinä esitetyt Satakuntaa koskevat seikat tulee ottaa huomioon myös kaavoja laadittaessa.

Hannu Eerikäinen
ylitarkastaja/överinspektör
[hannu.eerikainen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:hannu.eerikainen(at)ely-keskus.fi)
0295 022 958

Alueidenkäytön yksikkö/Enheten för områdesanvändning
Varsinais-Suomen ELY-keskus, Itsenäisyydenaukio 2, PL 236, 20100 Turku
NMT-centralen i Egentliga Finland, Självständighetsplats 2, PB 236, 20100 Åbo
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan henkilölle tai yhteisölle, jolle se kuuluu. Viesti saattaa sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, sinulla ei ole siihen käyttöoikeutta. Tässä tapauksessa ilmoita siitä lähettäjälle ja poista viesti postilaatikostasi.

Detta meddelande är endast avsett för den person eller sammanslutning som meddelandet hör till. Meddelandet kan innehålla konfidentiell information. Du har inte rätt att läsa meddelandet om det har skickats till dig av misstag. Meddela avsändaren och radera meddelandet från din brevlåda i detta fall.

Ote: Maakuntahallitus 25.04.2022 § 60 Lausunto: Hämeenkyrö, Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, OAS

Pykälä 60 Lausunto: Hämeenkyrö, Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, OAS 1

Lausunto: Hämeenkyrö, Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, OAS

Hämeenkyrön kunnanhallitus pyytää Pirkanmaan liiton lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). Lausunto on pyydetty toimittamaan 9.5.2022 mennessä.

Suunnitelma on nähtävillä osoitteessa <https://hameenkyro.fi/palvelut/asuminen-ja-elinymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/vireilla-ja-nahtavilla-olevat-kaavat/>.

Hankkeen kuvaus

Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueille. Osayleiskaavat laaditaan erillisinä molemmille kunnille siten, että kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on yhteinen. Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 14 neliökilometriä. Voimaloista 6–8 sijoittuu Ikaalisten ja 5-7 Hämeenkyrön alueelle.

Yhden tuulivoimalan yksikköteho on noin 6–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Tuulipuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Puisto liitetään Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella 110 kV ilmajohdolla tai maakaapelilla. Sähkönsiirron osalta tutkitaan koilliseen suuntautuvaa noin 14 kilometrin pituista A-vaihtoehtoa ja etelään suuntautuvaa noin 15,5 kilometrin pituista B-vaihtoehtoa.

Hankkeen tausta ja tavoitteet

Hankkeen taustalla ovat niin kunnalliset, maakunnalliset, valtakunnalliset kuin kansainvälisetkin tavoitteet ilmastonmuutoksen hillinnästä. Konikallion tuulipuisto kasvattaa osaltaan uusiutuvan energian osuutta sähköntuotannosta ja edesauttaa näin ilmastotavoitteisiin pääsemistä. Hankkeella halutaan myös edesauttaa työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen tuottamaa elinvoimaa alueilla. Hankkeen tavoitteena on tuottaa tuulivoimalla tuotettua sähköä valtakunnalliseen sähköverkkoon. Suunniteltujen tuulivoimaloiden vuosittainen sähköntuotanto olisi noin 300–350 GWh.

Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Ympäristövaikutusten arviointityön osana on ohjelmoitu laadittavaksi seuraavat selvitykset. Selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

Laaditut selvitykset 2021:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Pesimälinnustonselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Liito-orava- ja viitasammakkonselvitys
- Lepakkonselvitys
- Linnustonselvitys

Laadittavat selvitykset 2022:

- Pöllöselvitys
- Kanalintujen soidinpaikkaselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuton seuranta
- Lumijälkilaskenta ja susiselvitys
- Natura-tarvearviointi
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Näkemäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Varjon vilkkumismallinnus (välkemallinnus)
- Asukaskysely

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten menettely (YVA-laki 4 §). Pirkanmaan liitto on antanut lausuntonsa hankkeen YVA-ohjelmasta 23.3.2022.

Aikataulu

Alustavaksi kaavoituksen aikatauluksi on määritelty:

Kaavaluonnosten laatiminen	6–10/2022
Kaavaluonnokset nähtävillä	11–12/2022
Kaavaehdotusten laatiminen	3–5/2023
Kaavaehdotukset nähtävillä	5–6/2023
Kaavojen hyväksyminen	10/2023

Suunnitteluinsinööri Lehtonen:

Hankealueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017). Alueelle tai siirtoreiteille ei ole laadittu alempiasteisia kaavoja.

Tuulivoimapuiston päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maaseutualue. Erityisominaisuuksia kuvaavina merkintöinä alueelle on osoitettu kaksi tuulivoima-aluetta (tv1, Konikallio-Kivinevankalliot I ja II). Suunnittelualueen pohjois-koillispuolella sijaitsevalla Vatulanharju-Ulvaanharjulla vaikuttavat useat alueen arvokokonaisuutta ilmentävät merkinnät: arvokas maisema-alue (Ma, osa valtakunnallisesti arvokasta Pirkanmaan hajumaisemat -kokonaisuutta), valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö / historiallinen tielinjaus (vht, Hämeenkaan – Kyrönkankaantie), maakunnallisesti ja osin valtakunnallisesti arvokas harjualue (ge1), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, teknisen huollon kehittämisen kohdealue (tk, erityismääräys 23), Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, suojelualueet (S), ulkoilureitti (Pirkan ura) sekä matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv, Hämeen Kangas). Harjualueen reunalle on osoitettu ampumaratatoimintojen alue (eu, Vatulan ampumaurheilukeskus). Hankealueen etelä-kaakkoispuolelle on osoitettu kohdemerkinnällä turvetuotantoalue (EOt, Luiruneva) sekä laajempi turvetuotannon kannalta tärkeä alue (EOt).

Pohjoinen sähkönsiirtoreitti yhdistyisi Vatulanharju-Ulvaanharjun länsipään kautta merkittävästi parannettavan valtatie 3 rinnalla olevaan Teiharju-Parkano voimalinjaan. Linjakäytävän alueella vaikuttavia maakuntakaavan merkintöjä ovat edelläkin mainitut arvokas maisema-alue, valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinjaus, arvokas harjualue, tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, teknisen huollon kehittämisen kohdealue, ulkoilureitti sekä matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue. Näiden lisäksi siirtoreitti risteäisi tärkeän yhdystien (2595 Suodenniemi – Kilvakkala), melontareitin (Jyllinjoki) sekä tärkeän seututien (261 Kankaanpää – Ikaalinen) kanssa. Linjareitille on myös osoitettu yhdysvesijohdon yhteystarve (Ikaalinen-Tampere).

Vatulanharjun pohjavesialue kuuluu luokkaan 1E, joten se on vedenhankinnan lisäksi ekologisesti tärkeä pintavesi- tai maaekosysteemien ollessa suoraan riippuvaisia pohjavedestä. Vaikka Vatulanharjun pohjaveden määrällinen ja kemiallinen tila on Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 arvioitu hyväksi, on alue tunnistettu riskialueeksi, jolla vedenotto voi aiheuttaa riskiä ekosysteemeille.

Eteläinen siirtoreitti risteäisi Sastamalan kaupungin alueella tärkeän yhdystien (13081, Takamaa) kanssa ja sivuaisi maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Suodenniemen

kulttuurimaisema) päätyen Suodenniemen sähköasemalle, johon kytkeytyy 110 kV voimalinja (Kankaanpää-Lavia) ja johon on osoitettu kytkeytyväksi 110 kV voimalinjan yhteystarve (Suodenniemi-Myllymaa).

Pirkanmaan harjumaiseman lisäksi hankealueen länsipuolelle sijoittuu Vihtelinjärven vesireitin ja Riihilahden valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja kaakkoon Hämeenkyrön valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema.

Liitteet Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040
Ote maakuntakaavan merkinnöistä ja määräyksistä

Päätösesitys.

Maakuntajohtaja Ahonen:

Maakuntahallitus päättää

esittää lausuntonaan Hämeenkyrön kunnanhallitukselle Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa:

Suunnittelualueella voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmiksi tavoitteiksi on asetettu maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne sekä luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus. Maakuntakaava tukee osaltaan maakunnan kehittämisen tavoitteita, joita on asetettu maakuntaohjelmassa. Ohjelman älykkään erikoistumisen strategiassa on esitetty muun muassa vastuullisesti uudistuvan teollisuuden ja hallitun kestävyysmurroksen tavoite; Pirkanmaa tavoittelee johtavaa roolia ilmastopäästöjään tehokkaasti vähentävänä vastuullisen teollisuuden osajana ja kehittäjänä – positiivisen kädenjäljen jättäjänä.

Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoima-aluetta. Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa maakuntakaavan kanssa.

Maakuntakaavan ollessa yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, on luontevaa, että hankealueet täsmentyvät yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa koskemaan maakuntakaavan merkintöjä laajempia alueita siitäkin syystä, että kaava-alueeseen on muun muassa sisällytettävä myös sisäisen sähkönsiirron ja tiestön vaatima infra, minkä tarkoituksenmukaiseen

sijoittamiseen maakuntakaavan taustaselvityksissä ei ole suunnittelutasosta johtuen voitu ottaa kantaa.

Pirkanmaan liitto haluaa korostaa hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon otettavaksi, että pohjoisen siirtoreittivaihtoehdon osalta on tarpeen tunnistaa riittävällä painoarvolla harjualueen arvokokonaisuuteen kohdistuvat vaikutukset. Siirtolinja sijoittuisi muun muassa arvokkaalle geologiselle muodostumalle ja tärkeälle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle. Arvokkaan geologisen harjumuodostuman suojelumääräyksen nojalla alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä ja arvojen säilyminen turvattava. Pohjavesialueen osalta ei tule vaarantaa pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Pirkanmaan liitto katsoo hankkeen etenemisen kannalta hyväksi, että kuntien jatkossa erillisiä kaavahankkeita pyritään viemään samanaikaisesti eteenpäin ja puoltaa Konikallion tulivoimapuiston osayleiskaavojen jatkovalmisteluja edellä esitetyin huomioin.

Päätös.

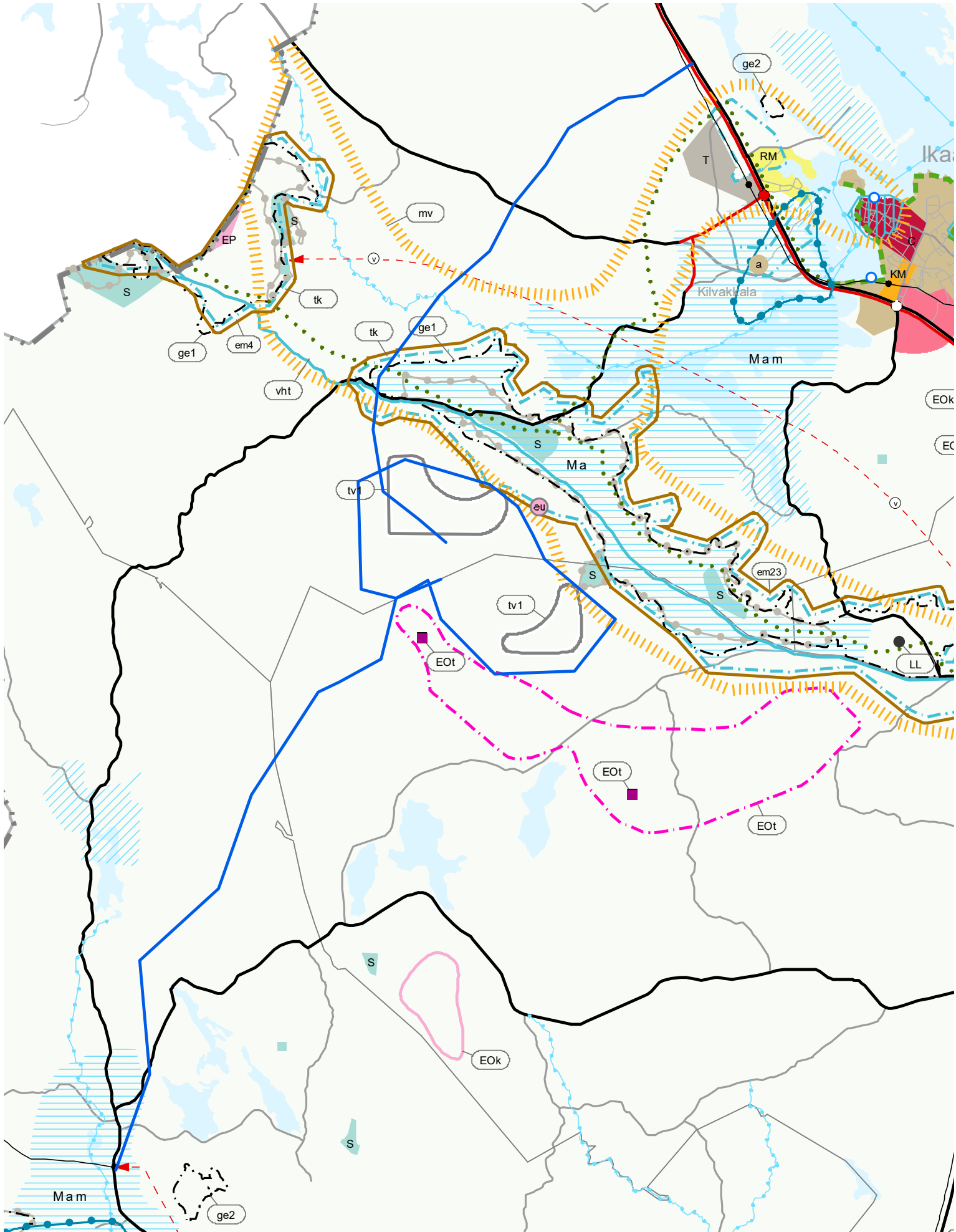
Päätösesitys hyväksyttiin.

Lisätietoja:

Suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen p. 044 422 2264
ruut-maaria.rissanen@pirkanmaa.fi

Konikallion tuulivoimahanke, Ikaalinen, Hämeenkyrö

Alue on merkitty tummansinisellä viivalla / ympyrällä

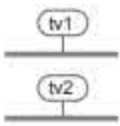
Koskien asiaa: Hämeenkyrö ja Ikaalinen, Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, OAS

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Tuulivoima-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita (tv1) sekä maakuntakaavan taajamatoimintojen läheisyyteen varatuille alueille viisi tai useampia voimaloita (tv2).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Lisäksi tulee ottaa huomioon puolustusvoimien toimintaedellytykset, tutkajärjestelmien ja radioyhteyksien turvaaminen sekä Ilmatieteen laitoksen sää-
tutkien, lentoliikenteen, tie- ja raideliikenteen ja voimajohtojen asettamat rajoitteet.

Ikaalisten Tevaniemen, Ikaalisten Unnannevan, Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallio-Kivinevankallion alueiden, Hämeenkyrön Tohlenmaankallion sekä Ikaalisten ja Parkanon Luikesneva-Susinevan tuulivoima-alueiden suunnittelussa tulee varmistua, ettei toiminta aiheuta haitallisia vaikutuksia Ilmatieteen laitoksen säätutkaan.

Tuulivoima-alueilla tv1, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Ma

Valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

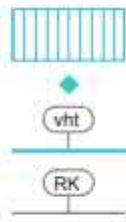
Mam

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

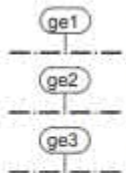
Merkinnöillä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009).

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakunta-kaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinnällä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Arvokas geologinen muodostuma.

Harjualue.

Kallioalue.

Moreenimuodostuma tai tuuli- ja rantakerrostuma.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat harjualueet (ge1), valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet (ge2) sekä valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat ja tuuli- ja rantakerrostumat (ge3).

Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.

Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että geologisten muodostumien sisältämien arvojen säilyminen turvataan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

Suojelumääräys:

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Alueella saa kuitenkin ottaa kiviaineksia maisemavaurioiden korjaamiseksi.

Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

tk

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, joilla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan.

Merkintään liittyy Hämeenkyrössä ja Ylöjärvellä Huutisuo-Sasin Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em3, Ikaalisissa Hämeenkankaan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em4, Kangasalla ja Pälkäneellä Keiniänrannan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em9, Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10, Hämeenkyrössä ja Ylöjärvellä Pinsiön-Matalusjoen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em16, Ruovedellä Siikanevan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em22 sekä Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em23.

Suunnittelumääräys:

Maakuntakaavassa on kuvattu kaikki potentiaaliset Pirkanmaalla sijaitsevat tekopohjaveden tuotantoalueet. Alueiden käyttöönoton valmistelusta päätetään erikseen yksityiskohtaisemman suunnittelun, kuten kunnan kaavoituksen yhteydessä.

Isokankaan-Syrjänharjun ja Vehoniemenharjun alueella tulee varautua mahdolliseen tekopohjaveden muodostamiseen.

Miharin pohjavesialueella ja Ylöjärvenharjulla tulee varautua tekopohjaveden muodostamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.

em23

Erityismääräys 23.

Erityismääräys koskee merkintää:

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue (tk): Ikaalinen ja Hämeenkyrö / Ulvaanharjun ja Vatulanharjun pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Vatulanharju-Ulvaanharjun (FI0309001) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitaloutteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet, joiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ssä.

S**S**

Suojelualue.

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet, kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella, sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket.

Kohdemerkintää käytetään osoittamaan 2–10 hehtaarin kokoisia alueita. Alle 2 hehtaarin kokoisia alueita ei osoiteta maakuntakaavassa. Alueilla, joihin sisältyy pinta-alaltaan merkittäviä vesialueita, käytetään lisäksi alueen ulkorajat osoittavaa merkintää.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset, ja alueiden toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

..... **Ulkoilureitti.**

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

mv

Matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät matkailuelinkeinojen, kulttuuri-, luonto- ja maisemamatkailun sekä ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisaalueet.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää matkailuelinkeinojen ja yleisen virkistyksen palvelujen sijoittumista alueelle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuteen sekä uusien toimintojen yhteensovittamiseen alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa.

Ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alue.

Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkoti-loissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet.

Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismää-räys em7.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon harjoitetta-vien lajien soveltuvuus alueelle sekä huolehtia siitä, että merkittävien toiminnasta aiheutuvien ympäristöhäiriöiden vaikutukset ehkäistään riittävin teknisin ratkaisuin ja/tai suoja-aluein.

Vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee varmistua siitä, ettei radan toiminta vaaranna pohjavesien laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Toimintaa laajennettaessa uudet ratatoiminnot tulee suun-nata ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle.

Turvetuotantoalue.

Kohdemerkinnällä osoitetaan turvetuotannon kannalta tärkeällä alueella sijaitsevat turvealueet, joiden soveltuvuutta tuotantoon on selvitetty muita alueita yksityis-kohtaisemmin.

Suunnittelumääräys:

Virrat/Haapaneva, Parkano/Pitkäsalonkeidas, Ikaalinen/Parvilahdenneva, Sastama-la/Kiimasuo: Suon luonnontilainen osa tulee jättää tuotannon ulkopuolelle. Tuotan-non suunnittelussa ja toteutuksessa tulee turvata luonnontilaisen osan säilyminen.

Ikaalinen/Levonsuo: Turvetuotantoa suunniteltaessa on selvitettävä tuotannon vai-kutukset läheiseen pohjavesimuodostumaan. Tuotannolla ei saa heikentää pohja-veden laatua tai vaikuttaa pohjaveden pinnantasoihin.

Parkano/Kotkansalo: Turvetuotannon kuivausvesiä ei saa ohjata Ylinen lampeen, Markkolan lampeen eikä Liesiojaan.

Turvetuotannon kannalta tärkeä alue.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on turvetuotantoa ja/tai tutkittuja turvevaro-ja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, kun ottamisedellytyksiä arvioidaan ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla.

Merkintään liittyy Kihniössä ja Virroilla Joutsenjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em5, Ylöjärvellä ja Kihniössä Närhineva-Koroluoman Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em14 sekä Punkalaitumella Punkalaitumen Isosuon Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em18.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoon voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittä-västi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja.

Turvetuotannon suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vai-kutukset ja vaikutukset lähiasutukseen, luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoihin, alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä vältettävä näille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

Merkittävästi parannettava valtatie tai parannettava kantatie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittäviä yhtenäisiä teosia valta- ja kantateilla, joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttää tien merkittävää parantamista.

Merkintään liittyy Urjalassa valtatiellä 9 välillä Akaa–Urjala Kaakkosuo-Kivijärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em6, Kangasalla valtatiellä 12 välillä Alasjärvi–Huutijärvi Kirkkojärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em11 sekä Hämeenkyrössä valtatiellä 3 välillä Sasi–Hanhijärvi Sarkkilanjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em21.

Suunnittelumääräys:

Valtatiellä 3 välillä Sasi–Hanhijärvi, valtatiellä 9 välillä Ruutana–Orivesi, valtatiellä 12 väleillä Alasjärvi–Huutijärvi sekä Maatjala–Kahtalammi ja Tampereen rantaväylällä (kantatie 65 ja valtatie 12) välillä Lielähti–Santalampi tulee varautua lisäkaistojen rakentamiseen.

Valtatie 2, valtatie 3 Hämeenkyröstä pohjoiseen sekä valtatie 9 Akaasta länteen kuuluvat merkittävien ylimaakunnallisten yhteysvälien kokonaiskehittämiseen. Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista tai lisäkaistojen rakentamista.

Kantatiellä 65 välillä Kyrölahti–Virrat on tarpeen varautua tien osittaiseen levenyttämiseen ja liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Valtatieosuuksilla tulee jatkosuunnittelun yhteydessä tarkastella olemassa olevien liittymien parannustarpeet sekä kiinnittää huomiota joukkoliikenteen järjestelyiden toimivuuteen.

②

Voimalinja.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.

Tärkeä seutu- tai yhdystie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

Melontareitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava melonnan edellytykset.

Yhdysvesijohdon yhteystarve.

Yhteystarvemerkillä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet yhdysvesijohdot, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

- **Sähköasema.**

Kohdemerkinnällä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV ja 110 kV) liittyvät sähköasemat.

Voimalinjan yhteystarve.

Yhteystarvemerkillä osoitetaan uusia voimalinjoja, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Merkintään liittyy Parkanossa välillä Poikkeusjärvi–Rännäri Ahvenuksen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em1, Hämeenkyrössä välillä Elovaara–Kyroskoski Huutisuo–Sasin Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em3 ja Nokialla välillä Melo–Lempäälä pohjoinen Luotosaaren Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em12 ja Pöllönvuoren Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em19.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelussa on turvattava voimalinjan yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet. Yksityiskohtaisempi suunnittelu edellyttää voimalinjayhteyden toteuttamistavan, sijainnin ja ympäröivään maankäyttöön liittymisen tarkempaa tutkimista.

DIGITA

LAUSUNTO

1 (3)

12.4.2022

Julkinen

Asian tiedot :
Tehtävä: 10.02.03
Otsikko: Konikallion tuulipuiston osayleiskaava
Asiatunnus: HMKDno-2021-372
Valmistelija: Antero Alenius
hannele.vataja@hameenkyro.fi

Konikallion tuulivoimapuiston vaikutukset radio- ja tv-vastaanottoon

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee Konikallion tuulipuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueille. Hankealue sijaitsee n. 10 km Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja n. 12 km Hämeenkyrön keskustajamasta luoteeseen. Hankealueen pinta-ala on n. 14 km². Hankealue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 14 km². VE 1 / VE 2 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 15 / 11 voimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW.

Hämeenkyrön kunta on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Konikallion tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv -lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksensä lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Julkinen

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv- lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv- vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Lisätietoja asiassa antaa:

Digita Oy
Matti Jokisalo
Head of Network Planning
matti.jokisalo@digita.fi
+358 40 530 1692

12.04.2022

Hämeenkyrön kunta, kirjaamo
Härkikuja 7
39100 Hämeenkyrö
kirjaamo@hameenkyro.fi

Lausuntopyyntö 24.3.2022

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavat, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Nykyinen suurjännitteinen jakeluverkko

Caruna Oy:n 110 kV:n Melo - Rännäri voimajohto sijaitsee noin 8 km tuulivoimapuiston hankealueelta koilliseen päin.

Caruna Oy:n 110 kV:n Suodenniemi - Susikoski voimajohto sijaitsee noin 16 km tuulivoimapuiston hankealueelta lounaaseen päin. Suodenniemen 110/20 kV sähköasema on Vatajankosken Sähkö Oy:n hallinnoima.

Muutoin alueella ei kulje Carunan johtoja, eikä hankealue kuulu Carunan jakeluverkon vastuualueelle.

Muuta huomautettavaa

Alustavassa tarkastelussa Konikallion tuulipuiston sähköasemalta rakennettava 110 kV voimajohto voidaan liittää Caruna Oy:n 110 kV:n verkon johtoväliin Parkano-Teiharju.

Oikaisuna Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan todettakoon, että Suodenniemen 110 kV:n kytkinlaitos on Vatajankosken Sähkö Oy:n hallinnoima eikä Caruna Oy:n hallinnoima, kuten osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kirjoitettu.

Suodenniemen 110/20kV sähköasemaa syöttävä 110 kV:n johto Susikoski-Suodenniemi on Caruna Oy:n hallinnoima. Sähköverkon siirtokapasiteetin vuoksi Konikallion tuulipuiston liittymistä Suodenniemen sähköasemalle vaihtoehto B:n mukaisesti ei pidetä teknis-taloudellisesti todennäköisenä vaihtoehtona alustavan tarkastelun perusteella.

Lopullinen liittymispiste ja liitettävä sähköteho Caruna Oy:n verkkoon määritellään liittymissopimuksessa.

Kunnioitavasti

Caruna Oy

Sähköverkot

Oskari Mikkola
Verkostoanalyttikko
Sähköposti: oskari.mikkola@caruna.fi

Dnro 13/020/2022

Lausunto

Hämeenkyrön kunnanhallituksen 28.03.2022 päivätty lausuntopyyntö Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS):

Tuulivoimalat voivat aiheuttaa säätutkamittauksiin varjostuksia ja ei-toivottuja heijastuksia. Nämä häiriöt peittävät allensa sääinformaation näkyen virheellisinä sade- ja tuulikenttinä ja saattavat vaikuttaa Ilmatieteen laitoksen sääennustus- ja varoituspalveluun. Perustuen kansainvälisestikin käytettyihin kriteereihin tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa alle viiden kilometrin etäisyydelle sellaisista säätutkista, joita muun muassa Ilmatieteen laitos Suomessa käyttää. Lisäksi alle 20 kilometrin etäisyydellä säätutkista tulisi arvioida tuulivoimaloiden vaikutukset säätutkamittauksiin. Konikallion tuulivoimapuisto sijaitsee noin 11 km päässä Hakumäen säätutkasta, ja näin ollen olisi sen alueen piirissä, jossa Ilmatieteen laitoksen tulisi arvioida mahdolliset haittavaikutukset ulkopuolisen tahon mallinnuksen perusteella ennen suunnitelman hyväksymistä.

Hakumäen säätutkan sijoitusta ollaan kuitenkin muuttamassa vuokrasopimuksen päättyessä, ja tutka on siirtymässä Kankaanpään puolelle noin 30 km päähän lännen suuntaan. Arvioitu siirtymisaika on kesällä 2022. Konikallion tuulivoimahankkeen tuulivoimalat ovat esitetyssä suunnitelmassa nyt uuteen tutkapaikkaan nähden hieman yli 20 km päässä, ja näin ollen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, mikäli voimaloiden sijainnit noudattavat esitettyä suunnitelmaa.

Helsingissä 09.04.2022

Annakaisa von Lerber,
Säätutka-asiantuntija, puh. 050-3776816

Vataja Hannele

Lähettilä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 5. huhtikuuta 2022 12:17
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: VASTAUS: Jakelu Tiedoksi: Lausunto/ mielipidepyyntö, Konikallion tuulivoimapuisto / INC61677
Liitteet: OAS_lausuntopyyntö_Konikallio.pdf.pdf

Lähettilä: asiakaspalvelu.stuve <asiakaspalvelu.stuve@erillisverkot.fi>
Lähetetty: tiistai, 5. huhtikuuta 2022 10:52
Vastaanottaja: HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>; kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi
Kopio: kirjaamo.pe@mil.fi; asiakaspalvelu.stuve <asiakaspalvelu.stuve@erillisverkot.fi>
Aihe: VASTAUS: Jakelu Tiedoksi: Lausunto/ mielipidepyyntö, Konikallion tuulivoimapuisto / INC61677

Nro 288/00.01.02/2022/3

Hei,

Viitaten lausuntopyyntöönne 30.3.2022 koskien tuulivoimahankkeen Konikallio osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin

Asiakaspalvelu, Verkko-operaattoripalvelut
Suomen Erillisverkot -konserni

Puh. 029 444 0400
www.erillisverkot.fi

Merkki: 080

Suomen Turvallisuusverkko Oy:n toiminta sulautui Suomen Erillisverkot Oy:n toimintaan 1.1.2022.

Lähettilä: asiakaspalvelu.stuve
Lähetetty: keskiviikko 30. maaliskuuta 2022 16.35
Vastaanottaja: hannele.vataja@hameenkyro.fi
Aihe: VASTAANOTETTU: Jakelu Tiedoksi: Lausunto/ mielipidepyyntö, Konikallion tuulivoimapuisto / INC61677

Hei.

Lausuntopyyntöönne koskien tuulivoimahankkeen Konikallio osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on otettu vastaan 30.3.2022. Käsitteleynumero on INC61677.

Ystävällisin terveisin

Asiakaspalvelu, Verkko-operaattoripalvelut
Suomen Erillisverkot -konserni

Puh. 029 444 0400
www.erillisverkot.fi

Suomen Turvallisuusverkko Oy:n toiminta sulautui Suomen Erillisverkot Oy:n toimintaan 1.1.2022.

Merkki: 333

Lähtettäjä: hannele.vataja@hameenkyro.fi <hannele.vataja@hameenkyro.fi>

Lähetetty: tiistai 29. maaliskuuta 2022 14.24

Aihe: Jakelu Tiedoksi: Lausunto/ mielipidepyyntö

Määräaika: 09.05.2022

Pyydämme mahdollista lausuntoanne/ mielipidettänne liitteenä olevasta materiaalista 9.5.2022 mennessä.

Hämeenkyrö on lähettänyt nämä asiakirjat 29.03.2022 14:24:21 asianhallintajärjestelmästä

Asian tiedot :

Tehtävä: 10.02.03

Otsikko: Konikallion tuulipuiston osayleiskaava

Asiatunnus: HMKDno-2021-372

Valmistelija: Antero Alenius

Asiakirjan tiedot:

Otsikko: OAS_lausuntopyyntö_Konikallio.pdf

Asiakirjatyyppi: lausuntopyyntö

Asiakirjan päiväys: 28.03.2022 14:05:30

Otsikko: Liite_Konikallio_OAS_23.02.2022, KH 21.3.2022

Asiakirjatyyppi: osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asiakirjan päiväys: 14.03.2022 12:42:43

Lähtettäjä

**Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvet /
ympäristöterveydenhuolto**
Tampereentie 7 A
38200 SASTAMALA

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala
Pvm 30.3.2022
Tapahtumatunnus 1404146

Vastaanottaja

Sastamalan kaupunki
PL 23
38201 SASTAMALA

Toimija	Sastamalan kaupunki (0144411-3)
Kohde	Tampereentie 7 Tampereentie 7, 38200 SASTAMALA
Toiminnan nimi	Lausunto, Ikaalinen
Toiminta	Muu ympäristöterveysvalvonnan kohde
Aika	30.3.2022

Asia Lausunto Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Hämeenkyrön kunnanhallitus ja Ikaalisten ympäristölautakunta pyytävät lausuntoa/mielipidettä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS).

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Kaavoituksen tavoitteena on laatia osayleiskaavat molempiin kuntiin maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisina erillisinä kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavojen perusteella. Kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt tuulivoimapuistoa ja sähkönsiirtoa koskeva YVA-lain mukainen YVA-menettely. Kaava-alueen pinta-ala on n.14 km².

Hämeenkyrön kunnanhallitus hyväksyi kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 21.6.2021 § 174 ja Ikaalisten ympäristölautakunta omalta osaltaan 14.9.2021 § 47.

Kaavahankkeesta valmistuneessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään hankkeen sijainti ja tavoitteet sekä kerrotaan, miten kaavoitukseen voi osallistua ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan työn aikana.

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueella ja mahdollistaa enintään 15 voimalan toteuttaminen suunnittelualueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 6-10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enimmillään 350 metriä. Tuulipuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohtoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, n. 14-15 km pituisella 110 kV -voimajohtolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Sähkönsiirron vaihtoehtoja on kaksi. Vaihtoehto A on Parkano-Teiharju 110 kV:n voimajohtoon liittäminen ja vaihtoehtona B on Suodenniemen kytkinlaitoksen liittäminen.

Konikallion suunnittelualueen lähimmät asutuskeskittymät ovat Ikaalisissa Vehuvarpeen kylä ja Vatulan kylä, lisäksi Hämeenkyrön alueella Vesajärven kylä. Alustavan voimalasuunnitelman mukaan lähimmät asuinrakennukset ovat n. 1,5 km etäisyydellä voimaloista. Suunnittelualue on yleispiirteeltään metsäistä maastoa. Alueen itäreunalle Teerinevantien varteen sijoittuu peltoja sekä ampumarata, joka sijoittuu suunnittelualueen ulkopuolelle koilliseen. Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue ja yksi yksityinen luonnonsuojelualue n. 600 metrin etäisyydellä alueen

kaakkoisreunasta.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tuulivoimalla tuotettua sähköä valtakunnalliseen sähköverkkoon n. 300-350 GWh.

Pirkanmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu osittain tv1-rajauksella Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaksiosainen Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita. Suunnittelualueen eteläosaa osittain leikaten on osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeä alue (EOt). Alueen itäosan reunalle on osoitettu aluerajauksina matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue (MV), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, teknisen huollon kehittämisen kohdealue (pohjavesialue) ja sitä koskeva erityismääräys 23 (em23), arvokas geologinen muodostelma (harjualue), Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Ma) ja viivamaisena merkintänä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinjaus). Itäpuolelle on osoitettu lisäksi suppeampina merkintöinä ampuma- ja/tai moottorirataomintojen alue ja kaksi suojelualuetta (S) sekä etelään kohdemerkinnällä EOt kaksi turvetuotantoaluetta. Koko suunnittelualue sijoittuu aluevarausmerkinnälle maaseutualue.

Seuraavat maakuntakaavan yleismääräykset koskevat hanketta erityisesti:

Virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuinympäristön laatutavoitteet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäänneksistä ja muista arkeologisista kulttuuriperintökohteista Museoviraston muinaisjäänneksirekisteristä ja siihen liittyvästä karttapalvelusta.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja lukuun ottamatta eteläistä osaa suunnittelualueesta koskevaa oikeusvaikutteista Hämeenkyrön strategista yleiskaavaa 2040 (hyv. 2.11.2015). Strateginen yleiskaava on oikeusvaikutteinen kaavassa esitettyjen kehittämismerkintöjen osalta. Strategisessa yleiskaavassa osoitetut kehittämis- tai arvoalueiden merkinnät eivät sijaitse suunnittelualueella. Länsi- ja eteläpuolelle hankealueesta on osoitettu arvoalueina hyvät ja yhtenäiset peltoalueet ja itäpuolelle Ulvaanharjun ympäristöön luontomatkailun kehittämisvyöhyke, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas harjumaisema sekä pohjavesialue.

Hämeenkyrön kunnan voimassa olevista muista kaavoista lähin on Ulvaanharjun osayleiskaava alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella. Hankealuetta lähimmät asemakaavat ovat Vesanjärven ja Hirvonjärven välissä olevat Tupaniemen ja Aroniemen ranta-asemakaavat lähes neljän kilometrin etäisyydellä lounaassa.

Ikaalisten kaupungin lähin kaavoitettu alue on Kyrösjärven rantaosayleiskaava, osa 2, Kelminselkä, yli kolmen kilometrin etäisyydellä koillisessa. Hankealueen läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja.

Tässä vaiheessa ympäristövaikutusten arviointityön osana on ohjelmoitu laadittavaksi seuraavat selvitykset ja mallinnukset. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään kaavoitusprosessin aikana. Alueen selvitysten laadinta on aloitettu vuonna 2021 ja selvityksiä täydennetään maastokauden 2022 aikana.

Laaditut selvitykset 2021:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys
- Lepakkoselvitys
- Linnustoselvitys

Laadittavat selvitykset 2022:

- Pöllöselvitys
- Kanalintujen soidinpaikkaselvitys

- Lintujen kevät- ja syysmuuton seuranta
- Lumijälkilaskenta ja susiselvitys
- Naturatarvearviointi
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Näkemäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Varjon vilkkumismallinnus (välkemallinnus)
- Asukaskysely

Tarvittaessa kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteydessä tarkennetaan ja päivitetään näitä selvityksiä tai laaditaan uusia selvityksiä.

Lausunto

Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystoimi ilmoittaa terveydensuojeluviranomaisen lausuntona Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS seuraavaa):

- Sähkönsiirtolinjan asentaminen pohjavesialueen poikki ei saa aiheuttaa haittaa pohjaveden laadulle.
- Suositellaan hankkeen rakennusvaiheen, huoltovaiheen ja purkuvaiheen liikennöinnin järjestämistä pohjavesialueen ulkopuolelle. Erityisesti kemikaalien kuljettaminen tulee tapahtua pohjavesialueen ulkopuolella.
- Päätöstä tehtäessä tulee huomioida pohjavesialueen sijainti ja pohjavesialueen vedensaannin merkitys Ikaalisten alueella. Osa Ikaalisissa sijaitsevista vesiosuuskunnista ovat riippuvaisia normaaliolosuhteissa Ikaalisten Vesi Oy:n toimittamasta vedestä ja muut vesiosuuskunnat ovat varautuneet poikkeustilanteisiin siten, että ne voivat saada Ikaalisten Vesi Oy:n toimittamaa vettä. Lisäksi Ikaalisten Vesi Oy toimittaa Sastamalan Vesi liikelaitokselle vettä n. 300 m³ vuorokaudessa. Hankealueesta tulee tehdä riittävät pohjavesiselvitykset. Pohjaveden pilaantuminen tulee ehkäistä.
- Ikaalisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu 2001, jonka jälkeen sitä ei ole päivitetty. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma tulisi päivittää tässä yhteydessä ja siinä tulisi arvioida tuulivoiman vaikutus pohjavesialueeseen sekä tarvittaessa vedenottamoiden suoja-alueiden määrittely.
- Sisämelulle asetetut vaatimukset ovat terveysperusteisia, eikä tuulivoimaloista aiheutuva ääni saa aiheuttaa asetettujen vaatimusten ylityksiä. Sisämelun osalta tulee noudattaa Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015).

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki (763/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Tarkastaja

Hanna Anttila
 TERVEYSTARKASTAJA
 044 730 1317
 hanna.anttila@sastamala.fi

Dokumentin jakelu

Kunta

VESAJÄRVI/ HUHTALA/ 108-438-1-4

Asiakaskäynti 25.4.2022

-selviteltiin aluetta ja sähkölinjan suunnitelmia

MIELIPIIDE KONIKALLION TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVASTA/ HUHTALA 1:4

- Ei ole suotavaa tuoda sähkölinjaa tilan maille. Häiritsee sydämentahdistimia ja terveydelle vaarallinen.
- Huolettaa voimaloiden melu ja välke.
- Vaikutukset asumiseen tilalla.

Mielipiteen kirjasi ylös Leena Lahtinen, kaavoituspäällikkö

Vataja Hannele

Lähettäjä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 10. toukokuuta 2022 7:25
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: Palaute Konikallion tuulivoimapuiston OAS:aan

Lähettäjä:
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 23:52
Vastaanottaja: kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi; HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>
Aihe: Palaute Konikallion tuulivoimapuiston OAS:aan

Konikallio on tällaiselle, maailman suurimmalle tuulivoimateollisuusalueelle, jollaista ei ole vielä missään päin maailmaa, täysin soveltumaton alue tärkeiden pohjavesialueiden vuoksi sekä mm. valtakunnallisesti arvokkaan harjumaiseman ja muiden luonto- ja maisema-arvojensa vuoksi. Yhdistyksemme vastustaa hanketta ja kaavahanke tulee lopettaa ja ainoa vaihtoehto ehdotetuista tuulivoima vaihtoehtoista on vaihtoehto VEO- eli tuulivoimapuistoa ei tule rakentaa.

Hanke on myös nykyisen maakuntakaavan vastainen.

Maankäytön ja rakennuslain MRL 39 määrittelemät yleiskaavan laadinnassa huomioon otettavat asiat kuten ekologinen kestävyys, asumisen tarpeet, mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, ympäristöhaittojen vähentäminen, maiseman ja luontoarvojen vaaliminen sekä virkistysalueiksi soveltuvien alueiden riittävyys eivät toteudu.

Pirkanmaan maakunta on valittu pioneerimaakunnaksi ns. LUMO-ohjelmaan, jonka tarkoitus on pysäyttää maakunnan luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ja käynnistää muutosprosessi monimuotoisuuden vahvistamiseksi kaikissa ympäristöissä. Suunnitteilla oleva tuulivoima teollisuusalue ei edistä eikä ylläpidä luonnon monimuotoisuutta. YVA:n mukaan alueella on runsaasti suojelullisesti arvokkaita tai harvinaisia lajeja kuten Alaistenniitut-Siloisetkalliot välillä on useita pesimälintulajeja, kuten varpus-, ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötäinen sekä useita päiväpetolintulajeja. Kurjen päämuutto voi joinakin vuosina kulkea alueen poikki. Kalliomännikoissä on suhteellisen runsaasti uhanalaista töyhtöiaista. Myös metsoja havaittiin alueella.

Lisäksi alueella ja sen ympäristössä voi esiintyä kaikkia Suomen suurpetolajeja. Ilveksestä on lukuisia havaintoja ja karhuja on havaittu alueella. Hankealueella ja voimajohtovaihtoehtojen läheisyyteen 5 km säteelle sijoituu kolme Natura - aluetta ja 13 luonnonsuojelualuetta.

Hiilinieluja eli metsää katoaa alueelta valtava määrä voimaloiden, siirtolinjojen, rakennettavien teiden, työmaaparakkien tieltä, jotta 125 metriä pitkät lavat saadaan kuljetettua jokaisen voimalan luo.

Ely on lausunnossaan vaatinut tarkempia lisäselvityksiä teollisuusalueen vaikutuksista ihmiseen, harjumaisemaan, pohjaveteen ja linnustoon. Selvityksiä ei ole tehty. YVA lausunossa väitettiin, että hankealueelle olisi jo laadittu seuraavat selvitykset: kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava - ja viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys, linnustoselvitys. Kävi ilmi, että niitä ei oltukaan tehty. Virheellisten ja puutteellisten YVA-selvitysten vuoksi kaavaprosessia ei voi jatkaa.

Myöskään tuulivoiman vaikutuksista pohjavesiin ei ole tehty selvityksiä. Ennenkuin nämä on tehty tulee kaavaprosessi keskeyttää.

Hämeenkyrössä järjestetyssä kaavatilaisuudessa Ilmattaren edustaja sanoi, että ympäristölupien hakeminen voimaloille ei ole heille ongelma. Mikäli tuulivoimala -alue rakennettaisiin, olisi todella tarkoituksellista ja tuottamuksellista Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin päättäjien taholta olla vaatimatta ympäristölupia.

Elinympäristömme puolesta ry
Ikaalinen

Vataja Hannele

Lähettäjä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 13:59
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: ei tuulivoimaa
Liitteet: CCF_000068.pdf; CCF_000069.pdf

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Hämeen Kattomiehet <toimisto@kattomiehet.fi>
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 13:58
Vastaanottaja: HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>
Aihe: ei tuulivoimaa

Hei !

Liitteessä joitain ajatuksia tuulivoimaloista näin kylillä asuvien kannalta.

Kanssamme samaa mieltä on muitakin , mutta eivät uskalla laittaa nimeään mihinkään ja monet sanoivat että kyllähän niitä asioita tutkitaan .

Mutta miten tutkitaan ja ajattelen niin että jos ollaan hiljaa niin luullaan että kylillä ajatellaan että tervetuloa tuulivoimat .

Ymmärrämme että

sähköä tarvitaan , mutta onko pakko pilata tuo harju maisema , vedenottoaleet , lähelle asutuksia ym. Löytyy varmasti paikkoja / metsiä ym ja

niissäkin kulkee sähkölinjoja.

Hämeen Kattomiehet Oy

www.kattomiehet.fi

EI TUULIVOIMAA / KONINKALLIO

- miten voidaan edes suunnitella noin suuria laitteita noin herkälle / arvokkaalle alueelle, ja moninkertaisesti suojeltujen alueiden viereen .Vaikka ei tulekaan ihan ” päälle ” , niin kuka osaa sanoa riittääkö välimatka ettei vesisuonet häirinny ja muuta kulkuaan . Lisäksi kun sinne jouduttaisiin tekemään isoja kaivauksia ja mylläämään maata niin kuinka käy veden .
Tällaisesta kokemuksta,tänne kylälle tulee harjun alta lähteestä vesi ja siitä yläpuolelta kaadettiin metsä jalaikutettiin että uusi puusto lähtisi kasvamaan. Mutta tämän vaikutuksesta tuon lähteenvesi pilaantui pitkäksi aikaa , haisi ja maistui pahalleja kaikki kasvillisuus kuoli lähteen ympäriltä.
Jouduttiin tekemään isot korjaustyöt.(vaikka oli vain pieni lähde) ja aikaa vei paljon ennenkuin vesi oli juomakelpoista.
Harjuhan patoaa veden ympärilleen ja harjun kumpikin puoli on koko matkaltaan pohjavesialuetta. Sinnehän ei tule esim jokia.

Eräs metsän omistaja ei saanut kaivaa edes pientä(noin 30 m) ja matalaa ojaa vedenottoalueen vieressä kulkevalle metsätielle . Miten sinne nyt saisi kaivaa syviä kaivantoja , tiestö ym, ym

Entäs se meteli , ja tärinä , välke .Kovalla tuulella tärinä+ääni niin voimakasta että sen tuntee kehossaan pitkään , vaikka olisi jo poistunut voimaloiden läheltä. Miten sitten kun asutaan siellä. Miten eläimistö sen kestää , onko oikeasti , puolueettomasti tutkittu , ajateltu ja kerätty jo olemassa olevilta alueita tietoa. Linnut vammautuu , kuolee kun lentävät siipiin , eläimet ovat paljon herkempiä kuin ihmiset , miten niihin vaikuttaa tuo ääni ym.

Ei taida vihreät tällaisessa tapauksessa ajatella eläimiä.

Täällä harjun vieressä asuvilla on jo nyt ongelmia esim tv:n näkyvyyden kanssa kanssa kun aurinko alkaa laskea , kaikki signaalit katoaa , ei tarvita yhtään lisää heijastuksia ja välkkeitä.

Tietävätköhän maan omistajat uusien sähkölinjojen vedoista , oikeesti. Vai tuleeko yllätyksenä.

Onko tuo kehuttu kiinteistövero pysyvää ja kuinka kauan ??

Onkohan tuo yhtiöittäminen vakalla , rehellisellä pohjalla , ettei jää luu käteen ??

Ennen kaikkea EI TUULIVOIMALOITA KAUNIISEEN SUOJELTUUN HARJUMAISEMAAN.

OAS PALAUTE KONIKALLION TUULIVOIMAHANKE

- Tuulivoimahanke tulee määrätä ympäristöluvan varaiseksi suurten epävarmuustekijöiden johdosta ja syystä, että muuten vaikutusten seuranta ei ole mahdollista eikä haittavaikutuksiin voida puuttua eikä estää niitä.
- Pohjavettä ei ole huomioitu selvityksessä kattavasti, miten selvitykset tehdään ja mitä selvitetään. Tarvitaan ympäristöluva vesilain perusteella.
- Linnustonselvityksiin tulee vaatia tarkat ja pitkäkestoiset parin- kolmen vuoden ajanjakson selvitykset.
- Haittojen arviointi luontomatkailuelinkeinolle ja sen tulevaisuuden kehitykselle, tuulivoima estää luontomatkailun kehityksen vuosikymmenien ajaksi.
- EU:n biodiversiteetti strategia on ristiriidassa Konikallion hankkeen kanssa.
- Melumallinnuksia koskevat määräykset eivät vastaa Suomessa lkaalisiin suunniteltuja hankkeita, koska tuulivoimamelua koskevat määräykset ovat vanhentuneet.
- Näkymä vaikutukset tulee tehdä 3D tarkasteluna niin, että roottorien pyörivä liike voidaan kaikkina vuodenaikoina ja vuorokaudenaikoina havainnollistaa.
- Koska tuulivoimaa perustellaan, että sen avulla voidaan vähentää päästöjä niin pitää tehdä todelliset ympäristötaselaskelmat, joissa huomioidaan kuntien voimaloiden valmistusmaihin jättämät päästöt, kuljetukset, pystytys, purkaminen, romuttaminen ja kierrätys. Kun laskelmat on tehty voi kunnat arvioida, onko tuulivoima lopulta hiilineutraalia?
- Vastuukysymykset tulee olla selvitetty kunnollisesti, nyt niihinkin liittyy epävarmuuksia, kuka on vastuussa ja mistä.

Vaihtoehdot 1 ja 2 edustavat kokoluokaltaan niin massiivista hanketta, josta ei ole kokemusperäistä tietoa. Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa. Kannatan hankevaihtoehtoa 0. Hanketta ei toteuteta ja kaavoitus keskeytetään.

Ikaalinen 9.5.2022

Hämeenkyrön kunnalle/ Ikaalisten kaupungille

Asia: Mielipide Konikallio-Kivinevankalliot tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Mielipiteenä esitän, vastustan Konikallion tuulivoimahanketta ja kaavahanketta.

Mielestäni MRL 9 § riittävät selvitykset hankkeelta puuttuu ja MRL 39 § yleiskaavan sisältövaatimukset eivät täyty.

Mielestäni vaikuttamisen kohtuuttomuus ja vuorovaikutuksen yllätyksellisyys, sekä kaava aiheuttaa tilalleni kohtuutonta haittaa.

Vaadin voimajohtolinjoja siirrettäväksi pois maaltani ja tuulivoimaloita poistettavaksi tai siirrettäväksi kauemmaksi rajoiltani. Voimajohtolinjat tulee siirtää tiloille, jotka ovat tehneet maanvuokrasopimuksen ja ovat kaava-alueella.

Voimajohtolinjat katkaisivat tilani kahtia ja haittaisi elinkeinoani tilalla. Tuulivoimalat lähellä rajaa aiheuttaa haittaa tilalleni.

Vesajärvi 9.5.2022

KONIKALLION TEOLLISUUSTUULIVOIMALA-ALUEEN OSAYLEISKAAVOJEN osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) palaute.

Nimi: Hankealueen vaikutusalueella olevan läheisen Kiinteistön omistaja.

Vaadin, että nimeäni ei julkaista [laki yksityisyyden yms suojasta] mutta minuun saa olla yhteydessä lisätietoja varten. Vahingonkorvausvelvollisuuden takia, kaikkea tässä dokumentissa annettua palautetta pitää Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungeissa ja heidän yhteistyötahoillaan käyttää nimettömänä ellen ole siihen kirjallisesti antanut lupaa.

Lähetin mielipiteeni sähköpostilla su 8.5.2022 kirjaamo@hameenkyro.fi ja kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi osoitteisiin. Pyydän välitöntä vastausta vastaanotitteko palautteeni.

Sisällysluettelo

Palautteeni = El Voimaloita. Kiinteistölleni, luonnolle, ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa.....	1
OAS ei noudata Maankäyttö- ja rakennuslakia 9§:ää.....	2
Perustuslain vastainen hanke: Kotirauha ja omaisuuden suoja	2
Pohjavesi pilalle, josta Ikaalisten & Hämeenkyrön kaupungit ovat vastuussa.	2
Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n vaatimukset	5
Ympäristölupa- ja vesilupa vaadittava	5
Melu ja vaadittava suojaetäisyys = min 3km	7
Hankealueen kaavaa muutettava ja ehdottomat vaatimukset kaavaan	9
Terveysvaikutukset selvitettävä ja Tuulivoimalat on oltava CE-merkittyjä	10
IMPERIA arviointimenetelmän tulokset ja selvitykset vaadittava	11
Havainnekuvaehdotuksia.....	12
Vaikutukset television ja viestintäyhteyksien toimintaan	13
222 vuotta Valtakunnallisesti arvokas (VAMA2021) Vatula-Ulvaanharju tuhotaan.....	13
Seisminen värinä, vaikutukset terveyteen ja pohjaveteen?	15

Palautteeni = El Voimaloita. Kiinteistölleni, luonnolle, ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa.

Kiinteistölleni ja tuhansille ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa ja rasitusta. Pelkästään nopeassa ajassa vastustavia allekirjoittaneita on yli 300, tässä ei ole läheskään kaikki vastustavat, koska kaupungit eivät ole ottaneet yhteyttä kiinteistön omistajiin ja asukkaisiin. Näin valtavat teollisen kokoluokan voimalat eivät kuulu rauhalliselle ja hiljaiselle alueelle. Naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa määritettyä kohtuutonta rasitusta aiheutuu. Vastustan koko hanketta eli VE0 on minun vaatimukseni. Jos on pakko rakentaa, pitää rakentaa erittäin paljon arvostamani Hämeenkyrön kaupungin Leena Lahtisen sanoin: hanke ja voimalat pitää suunnitella täysin turvallisiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että läheisille kylille ja kiinteistöille ei saa aiheutua minkäänlaista rasitusta tai terveyshaittaa. Tässä palautteessa on vaadittu vain jotain selvityksiä, suunnitelmia ja tutkimuksia millä turvallinen rakentaminen ja käyttö varmistetaan. Ennen näiden puolueettomien selvitysten saamista, kaupungit eivät voi edetä kaavoituksen kanssa. Kaavoituksessa pitää tietää mitä ollaan rakentamassa. OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, että otetaan etunojaa kaavoituksessa, että voidaan sitten myöhemmin toteuttaa valtavat voimalat, joista ei ole vielä kokemusta ja joita ei

siis osata suunnitella ja toteuttaa. Ei Suomen lait toimi näin. Kaavoituksessa jo pitää tietää tarkalleen mitä rakennetaan, jotta voidaan suunnitella hanke turvallisesti.

Kaupunki menettää verotuloja, itsekin ajattelin siirtää verokirjani tänne, koska lapset kasvavat omilleen ja aivan hyvin voisin tehdä etätöitä hiljaisesta ja kauniin maiseman kiinteistöltäni. Olen kuitenkin päättänyt, että DI verotulojani en kaupunkiin tuo, jos Konikallion voimat rakennetaan. Tiedän, että moni hyvin tienaa, tekee samoin ja tiedän, että useampi on myynyt ja harkitsee kiinteistönsä myyntiä, jos Konikallion valtavat voimat rakennetaan. Tulen vaatimaan kiinteistöni alenneen arvon + muita korvauksia kaupungilta, jos kaupunki kaavoittaa teollisuuskokoluokan valtavia tuulivoimaloita lähelle kiinteistöäni.

OAS ei noudata Maankäyttö- ja rakennuslakia 9§:ää

OAS ohjaa MRL 9 §:n mukaista kaavan vaikutusten selvittämistä. Suunnittelun lähtökohdat ja tehdyt selvitykset tulee tuoda esiin OAS:ssa niin, esim. suunnittelualueen ympäristön nykytila ja suunnitteluun vaikuttavat erityispiirteet ja reunaehdot tulevat riittävän selviksi. Konikallion teollisuustuulivoimapuistossa keskeiset erityispiirteet ovat hankkeen poikkeuksellisesta kokoluokasta aiheutuvasti vaikutuksiltaan todella voimakkaita ja kauaskantoisen ulottuvia. OAS:sta tulisi käydä esiin selvästi milloin ja millä menetelmin niin terveys- kuin muut vaikutukset selvitetään puolueettomasti. Oman riskien suojan takia, kaupunkien kannattaisi varata hankkeen valmisteluun, selvityksiin, asukkaiden, kiinteistönomistajien, maanomistajien ja vaikutusalueella olevien kuulemiseen lisää aikaa ja varmistaa että kaikki selvitykset on puolueettomia ja oikein laadittuja.

Perustuslain vastainen hanke: Kotirauha ja omaisuuden suoja

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen kotirauha on turvattu. Tuulivoimasta aiheutuvat melu-, välke-, tärinä pohjaveden pilaantuminen ja maisemahaitat sekä edellä mainittujen yhteisvaikutukset tulee tarkasti arvioida faktaperustein, ei hankkeen toteuttajan maksaman konsultin puolesta vaan puolueettomasti varmennusmitattujen arvojen mukaan. Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien pitää taata perustuslain 10 pykälän mukainen kotirauha kaikille, niin että hanketta ei toteuteta Konikallioon ollenkaan tai vaihtoehtoisesti kaavoituksessa määrätään säännöt ja suojella asutusta (vakituinen ja vapaa-ajan) perustuslain mukaisesti ja tehdä kaavoihin vähintään suoja-alueet vähintään 5km ja lisäksi kilometri tuulivoimalan megawattia kohden eli 10MW voimalalle 10km suoja-alue, ettei kotirauhan turva vaarannu.

Perustuslain 15 § Omaisuuden suoja. Pykälän mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Tulen vaatimaan vahingonkorvauksia kiinteistöni arvon alenemisesta, jos kiinteistöni lähelle rakennetaan teollisen kokoluokan tuulivoimaloita.

Pohjavesi pilalle, josta Ikaalisten & Hämeenkyrön kaupungit ovat vastuussa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää tarkastella asiaa aivan vastaavasti kuin Äänekosken kaupunki teki, ei riskiä pohjaveden pilaantumiselle: Äänekosken kaupunki ei hyväksy maakuntakaavaluonnokseen merkittyä tuulivoimala-alueita Liimattalaan. Muutosehdotuksessa todetaan, että kaavaluonnoksessa oleva Liimattalan tuulivoimala-alue sijaitsee pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä ja viimeaikaiset selvitysten mukaan tuulivoimaloiden rakentaminen alueelle aiheuttaisi merkittävän riskin pohjaveden pilaantumiselle ja tällaista riskiä Äänekosken kaupunki ei ole valmis ottamaan. Muutosesityksen mukaan kaupunki katsoo myös, ettei se kannata maakuntakaavoituksessa tuulivoimaa mihinkään Äänekoskelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on hankittava ja julkaistava nämä Äänekosken viimeaikaiset selvitykset ja otettava nämä huomioon kaavoituksessaan ja päätöksenteossaan.

OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, Konikallion tuulivoimaloita ei rakenneta pohjavesialueelle. Asia ei ole noin yksinkertainen. Jos itse voimalan perustus ei ole juuri pohjavesialueelle merkityllä alueella, ei se tarkoita etteikö hankealue, rakennettava tiestö ja voimaloiden kilometrien mittainen vaikutusalue vaikuttaisi pohjaveteen. Epäpuhtauksien kulkeutumiseen pohjaveteen ja leviämiseen pohjavesikerroksessa vaikuttavat muun muassa maaperän veden läpäisevyys, veden virtausnopeus ja -suunta sekä kyseisen aineen tai yhdisteen liukoisuusominaisuudet.

https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien_tila/Pohjavetta_uhkaavat_toimet

Jos pohjavesialueelle (tai näin lähelle pohjavesialuetta) rakennetaan teitä tai näin valtaviin voimaloiden perustuksia, joudutaan kaivamaan massiivisen syvälle. Syvään kaivaminen on suuri riski, jos osut voimakkaaseen pohjavesisuoneen, vuotoa voi olla hyvin vaikea tukkia tai ennallistaa. Aiheutunut haitta ja pilaantumisriski voi olla todella suuri. Jos kaupunki kaavoittaa pohjavesialueen suonien lähelle tälläisen syvää kaivuurakentamis/perustusrakentamistoimintaa vaativia teollisen kokoluokan voimaloita, kaupunki vastaa, että alueelle voidaan kaivaa noin syviä perustuksia. Kaupunki on syyllinen syntyviin vahinkoihin. Lisäksi Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen antoisuus (kapasiteetti on 17770 m³/vrk) josta käytetään tällä hetkellä 1800m³/vrk (pohjaveden pumppausmäärä). Maakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu pohjavesien suojeleminen ja lisäksi maakuntakaavassa on varauduttu myös poikkeusolojen lisävedenottoon Vatulan-Ulvaanharjun alueelta. Venäjän tilanteen takia poikkeusolot ovat todennäköisempiä kuin koskaan, Vatulan-Ulvaanharjun pohjaveden kapasiteettia lisäottoon on 15000m³/vrk, josta saadaan 3 miljoonan ihmisen päivittäinen juomavesi (5L).

Kun luetaan ELY-keskuksen tuottamaa tutkimusta Hämeenkyröstä, paksuimmillaan pohjavesikerrokset ovat yli 100 metrisiä. Niin syvälle pohjavesiin kulkeutuu laajalta alueelta vettä ja myös haitta-aineita.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/hameenkyrossa-loytyi-paksuimmillaan-yli-100-metrin-pohjavesikerros---geologinen-rakenneselvitys- valmistui?publisherId=69817881&releaseld=69939943>

On selvää, että valtavista teollisen kokoluokan tuulivoimaloista irtoaa paljon mikromuoveja ja jäänestokemikaaliaineet ovat luonnolle ja ihmiselle myrkyllisiä ja haitallisia, lisäksi voimalat ovat todella korkeita, ja niiden aiheuttavat ilmapirrat ja pyörteet ovat voimakkaita. On päivänselvää, että mikromuovipartikkelit ja muut voimalasta irtoavat haitta-aineet lentävät laajalle alueelle. Ilmanvirtaustekniikassa käytetään suuretta heittopituutta ja se on tässä suuri. Kantama partikkeleille on pitkä, tuulen ja pyörteen mukana partikkelit kulkeutuvat kilometrien päähän. Ilman kunnollista selvitystä voimaloista irtoavien partikkeleiden heittopitoisuuksista ja pohjaveden pilaamisriskeistä ei kaavoitusta voida jatkaa tai riskit nousevat liian kovaksi.

Lisäksi tuulivoimaloiden jäähdytysjärjestelmän kiertoneste eli glykoliliuos on vaarallista pohjavedelle. Käynnistysvaiheessa jäähdytysjärjestelmään tehdään glykolin ensitäyttö ja lisäksi vaihto ja uudelleen täyttötilanteissa pohjavesialueelle joudutaan kuljettamaan, voimalalla joudutaan pumppaamaan glykolia ja lisäksi vanha glykolineste pitää kuljettaa pois.

Hankealueelle ja alueenulkopuolelle (viidelletoista valtavalle voimalalle) joudutaan rakentamaan kantavuudeltaan ja mitoiltaan massiivisia teitä. Tiet joudutaan pinnoittamaan asfaltilla. Tiet lisäävät hulevesien kerääntymistä ja muuttavat pohjaveden lähellä olevia pintavesien virtauksia. Teiden ja teiden käytön vaikutukset pohjaveden saantoon ja laatuun pitää selvittää luotettavalla ulkopuolisella taholla, vasta selvityksen valmistuttua kaavoitus voi edetä.

Lisäksi teille pitää tehdä liukkauden torjuntaa talvisin hiekoitussepeleitä kuluu tonneja. Hiekoitussepeleiden pohjaveteen aiheutuvat ongelmat johtuvat käytännössä öljypohjaisista yhdisteistä, joita irtoaa enimmäkseen asfaltista. Sepelin yhdisteiden haitta raja-arvot ylittyvät, haitta-aineita pääsee pintavesiin ja sitäkautta öljypohjaiset aineet pääsevät myös pohjavesiin. Rakennusaikana tarvitaan paljon kuljetus- ja maansiirtokoneita, jolloin rakennusaikana näitä öljypohjaisia ja muita haitta-aineita tulee teille vielä enemmän ja pohjaveden pilaantumisriski on vielä isompi. Teille levitetty sepele on öljy-yhdisteiden ja haitta-aineiden takia vaarallista jätettä, jota ei voi jättää luontoon ja varsinkaan pohjavesialueelle vaan se on toimitettava jätteenkäsittelyasemalla vaarallisena jätteenä. Teiden suolaus voi aiheuttaa myös pohjaveden pilaantumisvaaran.

Ennen kaavoituksen edistämistä Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää vaatia selvitykset tiehankkeista: Ympäristö- ja vesiluvan vaatiminen tiehankkeissa, kuten Konikallion teollisen tuulivoimala-alueen vaatimat massiiviset tiehankkeet. Oikeus tien rakentamiseen hankitaan tiesuunnitelman perusteella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä, 572/2018). Tiehankeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia. Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maa-ainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun pohjaveden pumppausmäärä on 1800m³/vrk. Pumppausmäärä on paljon suurempi kuin Vesilain määrittämän 250 m³/vrk, tämä tarkoittaa, että vesilain mukainen lupa valtioviranomaiselta (Vesilaki 587/2011, 3 luku, 3 § 2) on vaadittava. Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus

perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä vesilaissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen toteuttamiseen ryhdyttäessä.

https://julkaisut.vayla.fi/pdf11/vo_2020-19_pohjaveden_suojelu_web.pdf

Kohta 5.11.2 Vesilain mukainen lupa. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit eivät ole tutkineet ja varmistaneet kairauksilla jne., millainen tuulivoimaloiden ja hankealueen rakentamisen vaikutus tähän tärkeään pohjavesialueeseen ja pohjaveteen on. Vastaavasta tapauksesta on korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 2581/2017). Tuulivoimaloiden välittömässä läheisyydessä on tärkeä pohjavesialue, joka on tänä päivänä harvinainen ja arvokas luonnonvara. Tällä merkittävällä pohjavesialueella sijaitsevalta vedenottamolta tuhannet ihmiset ja maatilat saavat vetensä. Tuulivoimaloiden koneistoissa on tuhansia litroja voiteluöljyä sekä esimerkiksi jäähdytysnesteitä, joiden leviäminen ja vuotaminen ympäristöön sekä lavoista irtoava mikromuovi saastuttaisi tämän pohjavesialueen. Lisäksi pohjaveden voi aivan valtaisa alueen läpi ajettavat rakennusaikaiset rekkakuljetukset. Lisäksi teollisten tuulivoimaloiden käynnistä aiheutuvat maatarinat vaikuttavat pohjaveden laatuun pilaavasti. (Ympäristönsuojelulaki 527/2017, 17§). Vesilain mukaan hankkeella tulee olla lupaviranomaisen lupa, mikäli hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää (Vesilaki 587/2011, 3:2§). Tämä uhka on ilmeinen.

Tuulivoimaloiden vaihteistoissa, hydraulikassa, jäähdytyksessä ym. käytetään erilaisia ympäristölle ja pohjavedelle vaarallisia öljyjä ja kemikaaleja, joita vaihdetaan huolloissa satojen metrien korkeudessa. Lisäksi tuulivoimaloidenkin muuntajissa käytettävä rikkiheksafluoridi on erityisen haitallista ympäristöön päästessään. Täten tulisi olla selvillä, miten estetään näiden aineiden leviäminen ympäristöön esimerkiksi häiriö- tai onnettomuustilanteessa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää ottaa selvää esim. näiltä asiantuntijoilta pohjavesiriskeihin liittyen. Selvitykset on julkaistava ja ennen selvitysten valmistumista, ei kaava voi edetä. Ylitarkastaja Janne Juvonen, Suomen ympäristökeskus SYKE Hydrogeologi Mirjam Orvoma, Suomen ympäristökeskus SYKE.

On käytettävä Suomen ympäristökeskuksen pohjavesitoimenpiteiden A3 tarkastuslistaa, nämä kaikki selvitykset on tehtävä, julkaistava, ennenkuin alueelle voidaan kaavoittaa teollisen kokoluoka tuulivoimapuistoa. Pohjaveden tarkastuslistassa on tärkeintä ensiksi määrittää vastuutaho. Jos Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit kaavoittavat alueelle, tulee vastuu pelkästään kaupungille.

<https://www.syke.fi/download/noname/%7BC74D1EE6-97F4-4DE8-91DE-B974872DF6E7%7D/105243>

Vaadittavat pohjavesiselvitykset Vatulan-Ulvaanharju aivan lähelle tehtävään Konikallion teollisuustuulivoimapuistoon ovat vähintään:

1. Maanpinnan topografiaselvitys,
2. Maakerrosten geometria kairaamalla,
3. Maalajit, hydrogeologiset yksiköt, yksiköiden kerrospaksuudet, Kallionpinnan topografia kairaamalla,
4. Kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeiden geometria kairaamalla,
5. Pohjaveden virtauksen mallinnus hydrogeologisesta rakenteesta virtausmallinnusoppaan mukaisesti tehtynä
6. Kaivokartoitus ja avaintoputkien asennus
7. Maaperän kyllästyneen vyöhykkeen paksuus kairaamalla
8. Pohja- ja pintaveden yhteys
 - a. Pohjaveden purkautuminen (lähteet, tihkupinnat, pintavedet) tutkimukset
 - b. Pintaveden imeytyminen (rantaimetyminen, tihkuminen joesta),
 - c. Lähteiden virtaamamittaukset
 - d. Suotovirtaamamittaukset
9. Kasvillisuuskartoitukset ja niiden vaikutukset pohjaveteen
10. Lämpökuvaukset
11. Lämpötilamittaukset
12. Vesien laatuerot, esim. pH, sähkönjohtavuus, liuennut silikaatti, isotoopit
13. Muut tutkimukset

Nämä kaikki tutkimukset on tehtävä nyt jo heti kaavoitusvaiheessa ja tämän lisäksi puolueettomien ammattilaisten on mallinnettava ja arvioitava vaikutukset mitä teollisen kokoluokan tuulivoimapuistolla, sen rakentamisella ja erityisesti laajan tiestön rakentamisella perustuksineen ja maaottoineen näin lähelle pohjavesialuetta on.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n vaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava kaavoituksen suunnittelussa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, kaupungin lautakuntien ja kaupunginvaltuuston päätöksissä. Arvioinnin tulos pitää puolueettomasti kirjata ja julkaista kaupunkien sivuilla. Käytettävä myös maisemaopasta: ja hanke on puolueettomasti arvioitava maisemaoppaan tekijöiden toimesta:

https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf

Ympäristölupa- ja vesilupa vaadittava

Konikallion hanke pitää ehdottomasti olla sellainen hanke, johon Hämeenkyrön ja Ikaalisten vaativat Ilmattaren hakemaan ympäristö- ja vesilupaa. OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, jos kaupungit vaativat ympäristölupaa, Ilmatar sen ilman muuta hakee. Eli Ilmatar on sitoutunut hakemaan, on tuottamuksellista jos Hämeenkyrön tai Ikaalisten kaupungit eivät vaadi Ilmatarta ympäristölupaa hakemaan. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava ympäristö- ja vesiluvat hankeen teitä varten (myös hankealueen ulkopuoliset teiden muutokset ja leventämiset). Konikallion teollisen tuulivoimala-alueen vaatimat tiehankkeet ovat todella massiivisia. OAS tilaisuudessa Ilmatar ja Ikaalisten kaupunkia edustanut kaavoituskonsultti Konsultti DI Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä kertoi että tiestöön palataan myöhemmin. Nyt jo kaavoituksen alussa pitää tietää perusasiat teistä ja erityisesti teiden vaikutukset ympäristö- ja vesiluvan tarpeeseen. Kaupunkien on vaadittava ympäristö- ja vesiluvat, koska näin massiivisten teiden hankkeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia. Pohjaveden pilaantumisen vaarat kts edetävä kappale. Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maa-ainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen. OAS tilaisuudessa Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, että Konikallion hankealueen maaaineksiä käytetään hankeessa. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen antoisuus (kapasiteetti on 17770 m³/vrk) josta käytetään tällä hetkellä 1800m³/vrk (pohjaveden pumppausmäärä. Pumppausmäärä on paljon suurempi kuin Vesilain määrittämän 250 m³/vrk, tämä tarkoittaa, että vesilain mukainen lupa valtion lupaviranomaiselta (Vesilaki 587/2011, 3 luku, 3 § 2) on vaadittava tiehankkeelle ja koko tuulivoimala hankkeella. Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/ 2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaisissa ja -asetuksessa sekä vesilaisissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Täysin uutta ja teollisen mittakaavan toimintaa. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen kaavoituksen toteuttamiseen ryhdyttäessä.

Konikallion teollisuustuulivoimalahanke tarvitsee ympäristöluvan (otteita ympäristönsuojelulaista) koska:

- 1) hanke aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia tai toiminnan laatu tai luonne niin muuten aiheuttaa
- 2) ympäristövaikutukset kohdistuvat sijaintikuntaa laajemmalle alueelle, Konikallio sijoittuu kahden kunnan alueelle ja lisäksi ympäristövaikutukset voivat pilata myös Sastamalan kaupungin käyttämän pohjaveden
- 3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla ja vesi- ja tielaisissa muutoin säädetyn mukaisesti
- 4) lupa on tarpeen ympäristönsuojelulain 27 §:n 3 momentin perusteella eli toiminta aiheuttaa kohtuutonta räsitystä lähistöllä asustaville ja alueen virkistyskäyttäjille.
- 5) toiminta sijaitsee usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella ja
- 6) ympäristöluvalla vältetään 136 §:ssä tarkoitettu pohjaveden pilaumisriskiä.
- 7) konikallion hankkeessa on suuri riski pohjaveden pilaantumisen likaan tuloon erityisesti rakentamis- ja käyttöönotto-, käynti-, rapautumis-, ja purkuvaiheessa.

mm. lavoista irtoavat mikromuovit, lapojen jäätymisenestoaineista ja teistä ja teiden ja voimaloiden perustustusten

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava näin suurelta teollisuustuulivoimapuistolta ympäristölupa. Hanke tarvitsee ympäristöluvan, koska hanke on:

1. Kahden kunnan alueelle tuleva ja alueen läheistä pohjavettä käytetään usean kunnan alueella
2. Natura-alueella,
3. lintujen MAALI alueella,
4. valtakunnallisesti merkittävällä suojellulla harju- ja maisema-alueella,
5. lähellä yksityistä suojelualuetta ja
6. lähellä yleisiä virkistysalueita.
7. pohjaveden pilaantumisriskin vähentämiseksi
8. ihmisten terveysriskien ja meluhaittojen varmistamiseksi
9. muut syyt

Ympäristölupavaatimus toisi myös turvaa siltä, että Tuulivoimaloiden määrä ei voi kasvaa YVA:ssa mainitusta, näitäkin on Suomessa käynyt. Ympäristölupa pitää myöntää vain tietyille määrälle voimaloita ja anoa aina uudestaan jos voimaloita lisätään.

Ympäristölupa:

Tämän kokoiset teollisen luokan tuulivoimalat tarvitsevat ehdottomasti ympäristöluvan, koska niiden melu, välke, tärinä sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat seikat aiheuttavat naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 27§). Suunnitellun tuulivoimalateollisuusalueen lähellä on runsaasti sekä vakituista että loma-asumista, Natura alue ja reitit olisi tuulivoimaloiden tulon jälkeen hengenvaarallinen mahdollisten lentävien jäiden/siivenkappaleiden vuoksi. Lisäksi luonnonrauha häiriintyisi kaupunkimaiseksi muuttuneiden äänimaiseman/visuaalisen maiseman takia. Näin korkeista tuulivoimaloista ei ole kokemusta eikä riittävää tietoa; näin ollen saattaa syntyä kiinteistöjen arvonalenemis, turvallisuus ja terveysongelmia, melu, pohjavesi- ja virkistysaluetuho, aiheutetaan valtava ennallistamistarve ja myös muita ennalta arvaamattomia vahingollisia vaikutuksia, joiden korvausvastuu kaatuu erittäin todennäköisesti kaupunkien maksettavaksi. Ympäristölupa toisi kaupungeille kauaskantoista turvaa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava että ympäristöluvan saadakseen, yli 1 MW voimalalle on pakollista asentaa jokaiselle tuulivoimalalle mittausjärjestelmä melulle, infraäänille, matalille äänille ja seismiselle tärinälle. Mittausjärjestelmä pitää kolmannen puolueettoman osapuolen tarkastaa käyttöönotossa ja vuositarkastuksissa. Mittausjärjestelmän tulokset pitää raportoida vähintään kerran vuodessa, että voimalat saavat pitää ympäristö- ja käyttö lupansa.

Hanke on Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien mielikuvan ja tulevaisuuden tavoitteiden vastainen

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat tunnettuja ja kauniita matkailu ja maalaispitäjiä, joissa asuu myös paljon kesäasukkaita. Kaupungien pitää ymmärtää ja kaavoittaa alueitaan tulevaisuuden tarpeiden ja megatrendien mukaisesti. Maailma on muuttunut viime vuosina nopeasti, Suomessa nyt ja tulevaisuudessa voimassa olevat megatrendit ovat:

1. Rauha, miksi hiljaisten kaupunkien rauha ja maisema rikotaan?
2. Turvallisuus, miksi kauniin virkistys- ja luotoalueen turvallisuus uhataan?
3. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen pohjaveden antoisuus = kapasiteetti on 17770 m³/vrk, josta käytetään tällä hetkellä 1800m³/vrk (pohjaveden pumppausmäärä).
 - a. Megatrendi on voimakas, että maailmassa puhtaan veden arvo nousee, jos Ikaalinen ja Hämeenkyrö tuhoaa nyt mahdollisuuden myydä 10x enemmän vettä, menettää kaupungit yhteensä vuodessa:
 - b. nyt 5 Miljoonan euron vuotuiset myyntitulot noin 1 eur/m³ myyntihinnalla ja
 - c. tulevina vuosikymmeninä 10-15 miljoonan euron vuotuiset myyntitulot
 - d. Kannattaako näin valtavaa pohjavesialuetta riskeerata? kun tuulivoimaloita voidaan rakentaa myös kauemmaksi pohjavesialueista esim. 10km etäisyydellä pohjavesialueesta ei riskiä varmastikaan ole.

Melu ja vaadittava suojaetäisyys = min 3km

Melumallinnuksessa pitää käyttää oikeita ja mittauksilla varmistettuja tuulivoimalan melutehotasoa Lw (dB) juuri sen valmistajan voimalasta ja sen kokoisesta MW mitä hankkeeseen tullaan toteuttamaan. Voimalan melutehotason pitää olla CE-merkintäprosessin varmistama. Oikeaa äänentehotaso + varmuusmarginaalia 10dB + lapojen jäätyksen aiheuttama lisä talvella +10..+20 dB pitää käyttää arvioinnissa. Maalaisjärkisesti myös melun osalta olisi noudatettava vähintään 5km suoja-alue + 1 km / 1MW suojaetäisyyttä asutukseen, valtakunnallisesti merkittäviin harju-alueisiin, Natura-alueisiin ja MAALI-lintualueisiin. Eli 10MW voimalalle 10km suoja-alue, silloin ääni ei häiritse asukkaita, eläimiä tai lintuja. Vastaavasti jos voimalat ovat 5MW kokoisia ja varataan 5km suoja-alue, poistuu melun häiritsevyyden riski huomattavasti. Minimissään kaikille voimaloille pitää saada 3km suojaetäisyys. Kaupungin kaavoituksen pitää tämä varmistaa. Kaavoittaa ei voi lähemmäksi. Kaupungin pitää vaatia ja noudattaa viranomaisen YVA lausunnossaan edellyttämiä vaatimuksia:

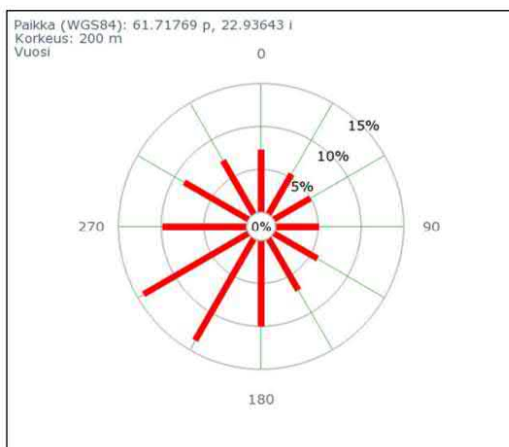
1. Melun laskentamalliselvityksissä viranomaisen edellytti melutasona ulkona 35 dB, koska herkimmille väestöryhmille tiedetään aiheutuvan haittaa jo alemmilla tasoilla.
2. Meluvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät hellejaksot ja sen myötä yöaikainen tarve pitää ikkunoita avoinna (melumallinnus ei voi hyödyntää seinärakenteen melua vaimentavaa ominaisuutta) vaan tuloksiin on päästävä myös tuuletusikkunoiden auki ollessa.
3. Sisämelun pitää täyttää täyttää meluntorjuntalain (382/87) ja valtioneuvoston päätöksen pykälän 3 § sisämelun arvot: asuin ja vapaa-ajan asuntojen sisätiloissa (kun tuuletusikkunat ovat yöllä auki tuulivoimala-alueelle päin) tuulivoimaloista kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä alittaa melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB eli käytännössä rakennuksen ulkoseinällä ikkunan edessä vaaditaan yöllä 30 dB
4. Lisäksi tulee ottaa huomioon hiljaisuus ja luonnonrauha ihmisiin kohdistuvissa arvioinneissa myönteisenä, terveyttä ylläpitävänä ja edistävänä vaikutuksena ml. virkistysalueet ja reitit sekä matkailuelinkeinon alueet.
5. Viranomaisen (ja Hämeenkyrön kaavoituspäällikkö) vaativat, että haitat tulee estää ensisijaisesti suunnittelulla. Kaupunkien pitää vaatia jo kaavavaiheessa oikein tehdyt puolueettomat melumallinnukset joissa parametreina käytetään luotettavia ym mainittuja arvoja eli rakennuksen ulkoseinällä ikkuna auki yöllä 30 dB.
6. Melumallinnuksessa pitää totuuden mukaisesti näyttää Natura-alueet ja valtakunnallisesti merkittävä harjualue virkistysalueena, joilla lain mukaan ei päivällä saa ylittyä 45 dB.
7. Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen. Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta ja tuulen alapuolella olevan tuulivoimalan toiminta turbulentsissa tuulikentässä (jättöpyörrekentässä) kohottaa tuulivoimalan melupäästöä. Viereisten suurten tuulivoimaloiden aiheuttaman melutason nousun takia, kaupunkien tulee vaatia melun minimoimiseksi (suunnittelun keinoin) ehdottomana kaavavaatimuksena että:
 - a. tuulivoimaloiden välinen minimietäisyys pitää olla vähintään kahdeksan kertaa (8xDia) roottorin halkaisija. 10 MW voimalan roottorin halkaisija on Dia= 250m eli kahden voimalan välinen etäisyys toisistaan melun minimoimiseksi pitää olla vähintään kaksi kilometriä 8x250m=2km.
8. Melumallinnuksessa pitää käyttää kaikkien voimaloiden yhteismelupäästöä, ei yksittäisen tuulivoimalan melupäästöä. Tämä melutehotasojen summauslaskelma pitää avata puolueettomasti miten voimaoiden aiheuttama yhteismelutehotaso on laskettu. Ennen tätä laskelmaa ei melumallinnus tai kaavoitus voi jatkaa.
9. Kaupunkien pitää vaatia kaavan edellytyksenä että yli 3MW voimaloille pyörimistaajuuden säätöjärjestelmän pitää olla pakollinen (vaikuttaa melua pienävästi). Kaupungin pitää saada luotettava selvitys paljonko pyörimistaajuuden säätöjärjestelmä voi vähentää 6-10MW kokoisien voimalan melutasoa. Ilman selvitystä kaavoitus ei voi jatkaa.
10. Ym. vaatimukset on vaadittava ympäristöluvan kautta tuulivoimarakentajalta, ja voimalat on pysäytettävä/purettava jos melun osalta ei vaatimukset täyty. On huomattava että myös pysäytetty voimala tuottaa hurjasti melua. Tästä on myös saatava tarkat selvitykset ja mallinnukset.
11. Jos iän myötä tai muuten meluhaitta on kasvanut tai ei poistu, pitää kaupunkien antaa korjausaika joka ei voi olla 2kk pitempi. Jos korjausaika ylittyy ja vika jatkuu, pitää voimalan menettää käyttö lupansa ja siihen asti olevista ja tulevista haitoista pitää maksaa korvaus asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille.

Vatulan ja Ulvaanharjualueet ovat erittäin hiljaisia alueita, siellä ei ole teollisuusalueita, vaan rauhallisia valtakunnallisesti merkittäviä harjualueita, joissa vallitsevina ääninä ovat luonnon omat äänet, kuten lempeän suvituulen suhina ja kaunis linnunlaulu. Jos valtava teollisuustuulivoimala-alue rakennetaan, eläimet ja linnutkin muuttavat alueelta pois. Ihmisen toiminnan äänet tällaisilla alueilla ovat satunnaisia ja merkitykseltään vähäisiä. Hiljaiset alueet ovat Ikaalisissa, Hämeenkyrössä, Suomessa ja koko Euroopassa harvinaisia ja ainutlaatuisia, eikä tuulivoima kuulu millään muotoa tällaiselle arvokkaalle alueelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat rauhallisia, idyllisiä, aivan mahtavia. Verotuloja Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit saisivat tulevaisuudessa kuntaan muuttavista etätyöläisistä, jotka voivat rentoutua hiljaisella valtakunnallisesti merkittävällä maisemaharjualueella ja Natura-alueella ihailien luonnon kauneutta. Etätyö on pysyvä suuntaus, Ikaalinen ja Hämeenkyrö jättävät tämän merkittävän verotulomahdollisuuden käyttämättä ja etätyöläiset hakeutuvat muualle pysyväisasukkaiksi, sinne missä ei ole teollisuustuulivoimala-alueita vieressä.

5.7 Ilmasto

Hankealue sijaitsee eteläborealisella ilmastovyöhykkeellä. Vuoden 2020 keskilämpötila on ollut 7,4 °C ja vuotuinen sademäärä noin 600 mm (Ilmatieteen laitos 2021b).

Vallitseva tuulensuunta hankealueella on lounaasta (Kuva 5-22). Keskimääräinen tuulennopeus hankealueella on 200 metrin korkeudella noin 7,5 m/s (Tuuliatlas 2021).

Kuva 5-22. Tuulensuunta hankealueella 200 metrin korkeudella (Tuuliatlas 2021).

Ääni kulkeutuu tuulen mukana juuri valtakunnallisesti merkittävän harjualueen ja Vatulan kylän suuntaan eniten kun vallitseva tuulensuunta on lounaasta. Tämä on huomioitava melumallinnuksessa Vatulan kylässä, yöllä ikkuna auki sisällä pitää päästä 30 dB tasoon.

Muista ympäristömelun lähteistä poiketen tuulivoimalan ääni syntyy korkealla maan- tai vedenpinnasta, jolloin sen eteneminen on esteetöntä. Erityisesti Konikallion voimalat ovat jopa 350m korkeudella, jolloin metsät yms muut vaimennuskeinot eivät vaimenna ääntä, vaan vapaassa ilmassa ääni etenee vastustamattomasti. Lisäksi pienien taajuuksien aallonpituus on niin pitkä, esimerkiksi 1 Hz:n taajuisella äänellä, ääniaallot taipuvat helposti esteiden yli. Mitä pienempi taajuus on, sitä vähemmän ilmakehä, maaperä ja rakenteet absorboivat eli vaimentavat ääntä (Jakobsen, 2005; Moller & Pedersen, 2011). Esimerkiksi kilometrin matkalla 63 Hz:n taajuinen ääni vaimenee ilmakehän absorption vaikutuksesta keskimäärin vain 0,1 dB, kun 250 Hz:n taajuinen ääni vaimenee keskimäärin 1,1 dB (Leventhall, 2003). Melumallinnuksessa on näytettävä rehellisesti ja puolueettomasti myös matataajuisen esim. 63 Hz taajuisen äänen kantaman lopputulokset.

Tuulivoimamelu kuten muukin ympäristömelu korostuu yöllä, jolloin taustamelutaso on pienempi kuin päiväaikaan. Lisäksi auringonlaskun aikaan illalla sekä yöllä esiintyy tyypillisesti meteorologisia olosuhteita, jotka saattavat johtaa tavanomaista suurempiin äänenpainetasoihin voimaloiden ympäristössä. Tällainen olosuhde on esimerkiksi lämpötilainversio, jonka vallitessa ilmakehä on stabiili, lämpötila nousee maanpinnalta ylöspäin noustaessa ja ääniaallot kaareutuvat alaspäin (Moller & Pedersen, 2011). On myös havaittu, että yöaikaan tuulivoimamelussa esiintyy päiväaikaan enemmän impulssimaista jyskyttävää ääntä, joka korostuu, jos lähemmäs olevien turbiinien pyörimistaajuus on toisiinsa verrattuna lähes sama (van den Berg, 2004).

Tuulivoimalan tuottama ääni on lapojen pyörimisestä johtuen jaksottaista ja se sisältää myös matala- eli pienitaajuisia ääniä. Tuulivoimalan ääni poikkeaa siten ominaisuuksiltaan selvästi esimerkiksi tieliikenteen aiheuttamasta äänestä. Matalataajuiset äänet etenevät laajalle alueelle eivätkä juuri vaimene ilmakehässä. Erityisesti matalataajuisesta melusta on havaittu aiheutuvan haittaa ihmisten hyvinvoinnille. Tuulivoimalan tuottaman äänen leviäminen ympäristöön riippuu maaston pinnanmuodoista, kasvillisuudesta ja sääoloista, kuten tuulen nopeudesta ja suunnasta sekä lämpötilasta. Ääni etenee tavallisesti veden yllä edemmäksi ja laajemmalle kuin maalla johtuen pienemmästä vaimentumisesta. Taustäääni, kuten tuulen tuottama kohina, voi vaikuttaa tuulivoimalan äänen kuultavuuteen ja sen häiriövaikutukseen. Mikäli tuulivoimalan ääni koetaan häiritseväksi, on se melua. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritsevänä tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle vahingollista taikka hänen muulle hyvinvoinnilleen haitallista. Melua koskevat kokemukset ovat subjektiivisia, ja ne riippuvat äänen ominaisuuksien lisäksi muun muassa altistusajasta ja -paikasta. Melun aiheuttamia haittoja pyritään hallitsemaan äänen syntyyn, äänen etenemiseen sekä melutasoon ja meluallistukseen kohdistuvilla vaatimuksilla ja toimenpiteillä. Keskeisin käytettävä meluntorjuntakeino on riittävä etäisyys tuulivoimalan ja tarkastelupisteen, kuten asutuksen, välillä.

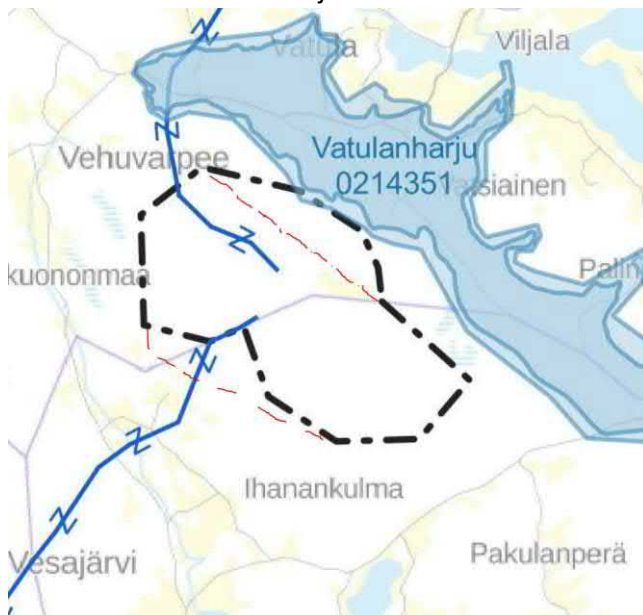
Tuulivoimarakentamisen meluvaikutusten minimoimiseksi on olennaista sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta ja muista meluvaikutuksille herkistä kohteista.

Ilmattaren pitää sitoutua korjausnopeuteen, jos esim melun arvot ylittyvä ja korjaus kestää yli viikon, on Ilmatar velvollinen kompensoimaan 1000 eur per alkava viikko lähempänä kuin 3km asuville tai vapaa-ajan asunnoille. Ellei Ilmatar saa korjattua melua kuukaudessa on kompensointikerta summa 10000 eur per asunto + 1000 eur per alkava viikko. Jos Ilmattaren Konikalliosta vastaava yhtiö menee selvitystilaan tai konkurssiin, pitää Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungin maksaa nämä korvaukset asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille. Haluaako kaupungit ottaa tämän riskin?

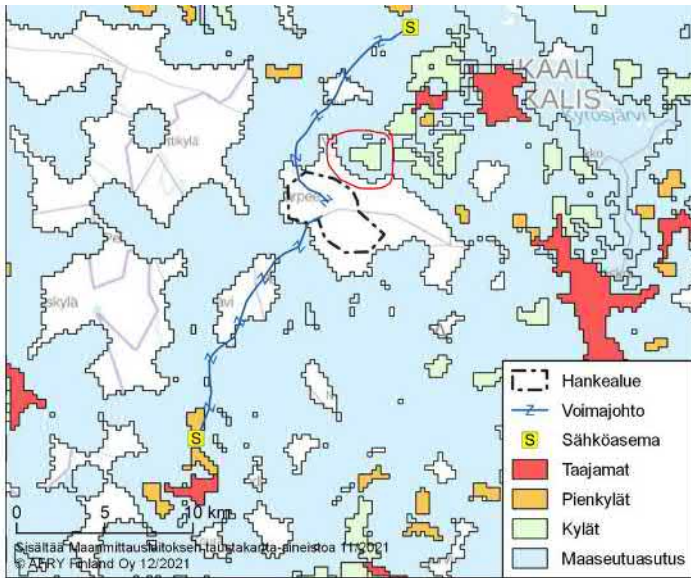
Hankealueen kaavaa muutettava ja ehdottomat vaatimukset kaavaan

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on luotava terveyden varmistamat tuulivoiman kaavoitussäännöt ja muutettava hankealueen kaavaa ja vaadittava kaavan sisälle sijoitettavista tuulivoimaloiden sijainneista seuraavaa:

1. Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen kts. kohta melu => 10 MW voimalat pitää sijoittaa vähintään 2km etäisyydelle toisistaan. Jos voimalat ovat pienempiä, minimi etäisyysväli pitää laskea vastaavalla tavalla (kts kohta melu). Vaadittava tämän perusteella voimaloiden uudelleen sijoituskartta.
2. Pohjavesiriskien (kts kohta pohjavesi) pienentämiseksi Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää tehdä hankealueen uudelleen rajausta kaavaan alla olevan kuvan mukaan.

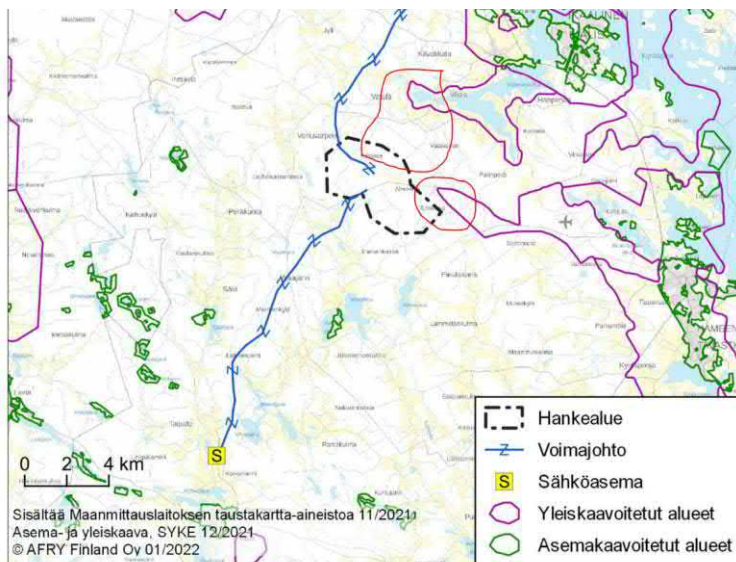

Kuva 1. Punaisella katkoviivalla merkitty Kaupunkien kaavassa vaadittava uudelleen rajausta pohjaveden suojelemiseksi.

Kuva 5-2. Yhdyskuntarakenteen aluejaot (SYKE 2020).

Kuva, hankealue on aivan liian lähellä Vatulan kylää (punaisella ympyröity vihreä kylä alue). Kaavoituksessa hankealue on siirrettävä kauemmaksi Vatulan kylästä, terveysriskit ja muut haitat Vatulan kylälle nousevat liian suuriksi.

Kuva 5-7. Lähialueiden yleiskaavoitetut ja asemakaavoitetut alueet. (SYKE 2021b)

Kuva, läheisyys yleiskaavaalueille on aivan liian lähellä, kaavoituksessa hankealue on siirrettävä kauemmaksi yleiskaavaalueesta.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on luotava säännöt myös siihen kuinka lähelle naapurikiinteistöä voi rakentaa tuulivoimalan. Jos naapurikiinteistön viereen tulee valtava teollisen kokoluokan tuulivoimala, ei naapuri voi enää omalle tontilleen rakentaa mitään tai ei sitä tonttia voi käyttää enää yhtään mihinkään. Ainakin 2 km pitää olla matkaa naapurin rajaan ja vähintään 5km lähimpään asuntoon tai vapaa-ajan asuntorakennukseen.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava kaavassaan, että yli 1 MW voimalalle on pakollista asentaa jokaiselle tuulivoimalalle mittausjärjestelmä melulle, infraäänille, matalille äänille ja seismiselle tärinälle. Mittausjärjestelmä pitää kolmannen puolueettoman osapuolen tarkastaa käyttöönotossa ja vuositarkastuksissa. Mittausjärjestelmän tulokset pitää raportoida vähintään kerran vuodessa että voimalat saavat pitää käyttö lupansa.

Terveysvaikutukset selvitettävä ja Tuulivoimalat on oltava CE-merkittyjä

Kaupungin pitää kaavoittajana varmistua siitä että kaavoitussuunnittelussa jo käytetään tuulivoimaloita jotka ovat turvallisia terveysvaikutuksiltaan ja CE-merkittyjä. Kimmo Suomi, professori emeritus, terveyttä edistävän

suunnittelun dosentti määrittänyt: Maailman terveysjärjestön (WHO) sääntöjen mukaan pienitaajuisesta ja infraäänestä on tullut vakava ympäristöongelma, joka voi johtaa sairauteen ja kuolemaan niin eläimille kuin ihmisille. Ennen kaavoituksen edistämistä, Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää selvittää nämä terveysvaikutukset, Hämeenkyrön kaavoituspäällikkö Leena Lahtisen sanoin, hanke on suunniteltava turvalliseksi, nyt on sen suunnittelun aika. Kaupunkien on julkaistava puolueettomat selvitykset mitkä ovat pienitaajuisen ja infraäänen terveysvaikutukset valtavista teollisen kokoluokan tuulivoimaloista joista ei ole vielä kokemusta. On faktaa, että ihmiskeho alkaa resonoimaan infraäänen vaikutuksesta, ihmisen kehon ominaistajuudet ovat matalia alle 113Hz taajuuksia. Infraääni aiheuttaa/vaikuttaa perimään, silmiin, palauttavaan REM uneen, sydämen toimintaan, sydämen verisuoniston kudosten supistuvuuteen, aivohalvausriski nousee, huimaus, veri-plasma- ja luuydinsoluihin jne. Miten teollisuustuulivoimaloita voidaan kaavoittaa näillä terveysriskeillä, ottaako Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit kohtuuttomia terveysriskejä ei vielä tiedetä tai niistä ei ole selvityksiä?

OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 kerrottiin erittäin asiallisille vanhemmille asukkaille heidän kysymykseensä: meillä on sydämentahdistin, voimmeko asua näin valtavien teollisuusvoimaloiden lähellä. Vastaus tilaisuudessa oli että ottakaa yhteyttä lääkäriinne. Miten lääkäri voi tietää 10 MW tuulivoimalan tai sen sähkönjakeluverkon vaikutuksia sydämentahdistimiin kun Ilmatar ei tuulivoimarakentajana ja tuulivoimaloiden maahantuojana sitä tiedä. Mitkä ovat yhteisvaikutukset Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungin lähellä oleviin asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin, joilla on sydämentahdistin jonka toimintaan teollisuustuulivoimalat ja niiden sähkönjakeluverkko aiheuttavat ja joiden sydämiin samaan aikaan kohdistuu infraäänivaikutus. Maahan ei saa tuoda laitetta jonka turvallisuusvaikutuksia ei tiedetä. Kaupunkien pitää kaavaprosessin yhteydessä, jo heti näin aluksi tietää ja saada hankkeen keskeiset turvallisuustekijät. Hankealueen ympärillä asuvat ja vapaa-ajanasuntoja käyttävien ja heidän sukulaisillaan on paljon sydämentahdistimia. Kaupunki on vastuussa jos kaavoittaa lähelle asutusta voimaloita, voimakasjännitteisiä kytkinkenttiä, sähkösiirtokaapeleita ja muuntajia jotka voivat vaikuttaa sydämentahdistimiin. Selvitykset pitää olla vuoren varmoja ja tutkittua tietoa miten 10MW teollisen kokoluokan tuulivoimala ja sen sähkön jakeluverkko vaikuttaa sydämentahdistimeen.

Kaupunkien pitää vaatia jo nyt 10 MW tuulivoimalta CE-merkintää, koska CE-merkki on pakollinen. EU:n konedirektiivi on laki ja se määrittää: "Jäsenvaltiot, Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja kaupunginvaltuuston päättäjät ovat vastuussa siitä, että tätä lakia noudatetaan ja kyseessä olevien koneiden turvallisuuden (ml sydämen tahdistimet, välke, lentoestevalot jne) ja melupäästöt tiedetään tarkasti ja tulos pitää puolueettomasti kirjata kaavan dokumentteihin. Kaupungin pitää tehokkaasti suorittaa markkinavalvontaa, siten ettei Ikaalisiin ja Hämeenkyröön rauhallisille luontoalueille suunnitella (Leena Lahtinen: pitää suunnitella turvalliseksi) valita ja oteta käyttöön laittomia tuulivoimaloita, jotka eivät ole CE-merkittyjä. Konikallion viranomaisen ja kaupunkien valtuustojen päättäjien on varmistuttava, että suunnitellun kokoiset voimalat ovat CE-merkitty täydellisesti ja siitä on saatavilla kaikki informaatio julkisesti ja on aivan varmaa ettei ne aiheuta terveyshaittaa mitenkään eikä erityisesti sydämentahdistimelle. 10MW kokoisesta voimalasta ei ole CE-merkinnän puoleltakaan käyttökokemuksia, niitä ei ole rakennettu herkille seuduille. CE-merkityn laitteen melutehotason pitää olla luotettavasti puolueettoman tahon mittaamia, juuri sen valmistajan laitteesta mitä ollaan markkinoille saattamassa. Lisäksi melutehotason mittaus pitää olla tehtynä pahimmissa olosuhteissa talvella eli lisättävä melun tehotasoarvoon vähintään +10 dB.

IMPERIA arviointimenetelmän tulokset ja selvitykset vaadittava

Ennen kaavoitusta Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupungien on vaadittava kaikki YVA -Arvioinnissa käytettävät IMPERIA-menetelmien tulokset selkokielisesti ja puolueettomien tahojen selvityksinä. Imperia pisteytystä ei voi hyväksyä, jos tulosta ei ole selostettu eikä pisteytetä mitenkään ja joista ei voi muodostaa mielipidettä. Tuulivoimayhtiön palkkaaman konsultin kuten AFRY, on helppo lausua vaikutukset maksajansa Ilmarisen puolesta vähäisiksi, koska IMPERIA vaikutuksen merkittävyyden arvioimistapaa ei ole avattu yhtään. Arvontuntevan konsultin pitää avata IMPERIA arviointikriteerit puolueettomasti ja kansantajuisesti pohjautuen tutkittuun ja mitattuun faktatietoon. IMPERIA arviokriteereitä pitää olla mm.:

1. Konikallion hanke on useiden lakien vastainen, se on liian lähellä kaavoitettua ja asutettua aluetta, se tuhoaa monen kunnan käyttämät, pohjaveden, virkistyskäyttöarvot, valtakunnallisesti merkittävän harjumaisema-alueen, luontoarvot, lintujen ja suojeltujen eläinten alueen käytöt, vaikutuksen kokijoita on yhteensä tuhansia, kun myös eläimet ja virkistys, luontokävijät lasketaan.

2. Ristiriitoja on paljon kun perinnemaisema, valtakunnallisesti merkittävä harjumaisema-alue ja Natura alue muutetaan yhtäkkiä teollisuusalueeksi. Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Mitä koskemattomampi ympäristö on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan tulee todella peruuttamaton ja suuriristiriita. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen. Ristiriitaa aiheuttaisi vähemmän jos teollisuustuulivoimalat kaavoitetaan jo pilatuille alueille jotka kuitenkin pitää ennallistaa (EU-laki) kuten esimerkiksi Haverin kultakaivos.
3. Alueen asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden, eläinten ja lintujen kyky sietää näin suuria teollisuusvoimala-alue muutoksia on todella heikko, ihmiset ovat iäkkäitä, alueen eläimet ja linnut ovat suojeltuja ja lapsiperheiden lomaviikkoalueita turmeltu.
4. Alue on todella herkkä, maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Mitä koskemattomampi ympäristö on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan, tulee todella peruuttamaton ja suuri muutos tähän herkkään maisemaan. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen. Jo pilatulla alueella sietokyky on parempi eli teollisuustuulivoimalat pitää kaavoittaa jo pilatuille alueille jotka kuitenkin pitää ennallistaa (EU-laki) kuten esimerkiksi Haverin kultakaivos.
5. Muutos on todella vakava, iso, oleellinen ja pysyvä. Koskee todella isoa maantieteellistä aluetta kahden kunnan alueella ja moni kunta saa alueelta pohjavetensä, tarvitsee ehdottomasti ympäristöluvan. Ja vaikutus on pysyvä. Alue ei pala entiselleen edes silloin jos tuulivoimalat puretaan, sen verran tehdään maatöitä, teitä ja perustuksia, että samanlaiseksi alue ei tule ikinä. On hyvin epäselvää, jos esimerkiksi rakennuttajayhtiö (Ilmatar) menee konkurssiin, kuka maksaa alueen entisöinnin ja teiden, perustusten ja sähköverkkojen purun?
6. Kaupungin pitää painottaa, että menetelmien arviointikriteerit pitää julkaista avoimesti ja tulokset tulee kirjoittaa puolueettomasti ja yleistajuisesti kaavan liitedokumentteihin sekä kuvata selkeästi käytetyn aineiston lähtötiedot ja epävarmuudet. Lisäksi arviointien oikeellisuus tulee näin valtavassa teollisen kokoluokan hankeessa tarkistuttaa viranomaisilla ja puolueettomilla asiantuntijoilla.
7. Ennen kunnollisia ja puolueettomia arvioita, selvityksiä, tutkimuksia, aidoin kriteereineen, ei hanke voi jatkaa.

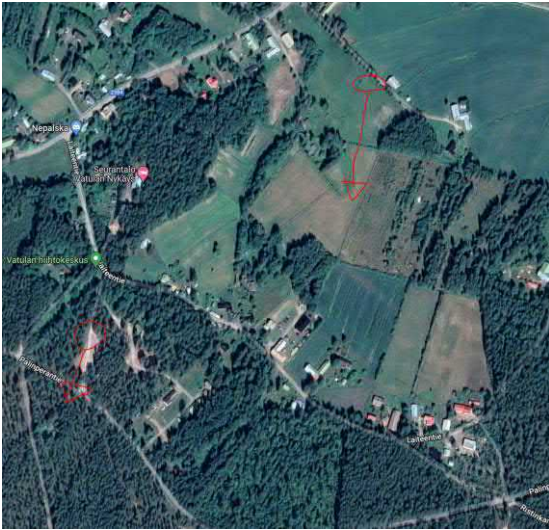
Havainnekuvaehdotuksia

Havainnekuviin istutettava Näsinneula että ihmiset ymmärtävät ja näkevät minkä kokoisesta on kysymys.

Kuva 2. Vaalean sinisellä merkityt paikat, paras olisi ottaa

Vatulanharjulta, havainnekuvat niistä arvostaisi Valtakunnallisesti arvokasta harjumaisemaa Vatulan-Ulvaan harjulta.

Kuva 3. Havainnekuvapaikat alempi Vatulan jäteaseman tien haara ja ylempi on peltoaukealta

ylempi on peltoaukealta

Vaikutukset television ja viestintäyhteyksien toimintaan

Tällä hetkellä kiinteistölläni televisio näkyy hyvin, radio kuuluu ja viestintäyhteydet (puhelin ja tiedonsiirto) toimivat hyvin. Jos kaupunki kaavoittaa lähelle kiinteistöäni teollisuustuulivoimalat, kaupunki vastaa niistä korjauksista mitä kiinteistölleni pitää tehdä, että televisio, radio ja viestintäyhteydet toimivat yhtä hyvin myös voimaloiden rakentamisen jälkeen. Viestintäyhteydet ovat myös turvallisuusasia, kiinteistöltäni pitää pystyä soittamaan hätäpuhelu ja kuulla hätätilanteessa radiolähetysä.

222 vuotta Valtakunnallisesti arvokas (VAMA2021) Vatula-Ulvaanharju tuhotaan

Kulttuuripiirteet Pirkanmaan harjut ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Harjut ovat myös arvokkaita pohjavesivarantoja. Pirkanmaan harjumaisemat kuten Vatula-Ulvaanharju näkymineen ovat iskostuneet 1800-luvulta alkaen suomalaisen maisemaihanteen kiintopisteiksi. Harju on vakiintunut suosituksi maisemakohteeksi näkötorneineen.

https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet

Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien kaavoituksen ja kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaupunginvaltuuston pitää huolehtia kaavoitusprosessissaan, että Valtakunnallisesti suojeltuun merkittävän harjualuemaisemaan liittyvässä kaavoituksessa ja päätöksen teossa noudatetaan maisemaan liittyviä lakeja:

1. Euroopan neuvoston maisemayleissopimus (2000/2006) ja Suomen vastaava asetus
2. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVAL 468/1994)
3. Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
4. Vesilaki (587/2011)
5. Luonnonsuojelulaki (LSL 1096/1996)
6. Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 132/1999)
7. Metsälaki (1093/1996)
8. Maa-aineslaki (555/1981)
9. Muinaismuistolaki (295/1963)
10. Laki rakennusperinnön suojelemisesta (RPL 498/2010)
11. Valtioneuvoston ja valtion selonteko eduskunnalle päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.
12. Laki/säännöt teiden rakentamisesta pohjavesialueelle

Ympäristöministeriö 5/2006 Emilia Weckmanin Tuulivoimalat ja maisema sääntöjen mukaan, tuulivoimalat tulee sijoittaa jo olemassa oleville teollisuusalueille. Tämä on linjassa EU:n ennalistamisveloitteiden kanssa.

Maisemahaittojen minimoimiseksi on tuulivoimalat on rakennettava olemassa olevien maisemahäiriöiden yhteyteen ja paikoille, missä on uudenaikaisia rakennelmia. Sijoitusalueiksi vaaditaan olemassa olevia teollisuuslaitosten- ja alueiden ympäristöjä.

Hanke pitää arvioida puolueettomasti, lausunnot pitää pyytää ja julkaista maisemaoppaan tekijöiltä: Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten MKN maisemapalvelujen Jutta Ahro, Auli Hirvonen, Katriina Koski, Helena Pakkanen ja Riikka Söyrinki. Arvioinnin tulos pitää puolueettomasti kirjata kaavoitusdokumentteihin.

https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf

Imperia ja muissa arviointimenetelmissä pitää pisteyttää ja arvioida puolueettomasti Vatulanharju-Ulvaanharjun ainutlaatuisuus. Vatulanharju-Ulvaanharju on sisällytetty valtakunnallinen harjijensuojeluohjelmaan jo vuonna 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaanharju). Jo 38 vuotta on ymmäretty alueen herkkyys ja kauneus, lisäämällä alue harjijensuojeluohjelmaan, miten tämä uusi sukupolvi, Valtion ympäristölupaviranomainen, ELY-keskuksen viranomainen, Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja kaupunginvaltuuston ja kaupungin päättäjät voivat olla niin lyhytkatseisia, että vuonna 2022 päättää muuttaa tämän kauniin harjualueen valtakunnallisesti suojellut maisemat teollisuusalueeksi, jota 15 kpl 10 MW voimaloita todellakin on. Eikö todellakaan ole mitään muuta mahdollisuutta tai paikkaa mihin teollisuustuulivoimalateollisuusalue voidaan sijoittaa? Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Vatulan-Ulvaanharjulla ei ole mitään tämän kokoisia rakennelmia. Mitä koskemattomampi ympäristö on, kuten Vatulanharju-Ulvaanharju on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan tulee todella peruuttamaton ja suuriristiriita. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen.

Jos voimaloita olisi vain muutama ja 5km päässä harjusta, ne voisivatkin olla kauniita ja ympäristönsä jotenkin soveltuvia, näin valtavat ei millään.

Vatulanharju - Ulvaanharju Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue:

Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistus 2014:

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS JA PIRKANMAAN LIITTO

ANNE LINDHOLM Hydrogeologi Anne Lindholm (puh. 0295 037 021)

https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Arvokkaat_harjut_kohdekuvaukset_I_valtakunnalliset_maakunnalliset_0.pdf

Vatulanharju-Ulvaanharju (Ikaalinen, Hämeenkyrö) Pinta-ala: 1348,6 ha Alkuperäinen rajaus: Pirkanmaan harjuuonto, 1990 (erillisinä alueina Vatulanharju ja Ulvaanharju) Muut rajaukset: Valtakunnallinen harjijensuojeluohjelma, 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaan harju) Pirkanmaan POSKI-hanke, 2001 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju) Pirkanmaan 1. maakuntakaava, 2007 (ge1-alue 001 Vatulanharju, Ulvaanharju) Pirkanmaan arvokkaat harjualueet, 2008 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju) Vatulanharju-Ulvaanharju liittyy maaseudun kulttuurimaisemaan ja muutettuun suomalaisemaan ja kuuluu geologisesti erittäin merkittävään Hämeenkaan saumamuodostumaan ollen sen arvokkaimpia osia. Alueen luoteispään muodostava Vatulanharju on erikoinen, jään kielekevirtojen väliin kerrostunut ns. kulmam muodostuma, jossa jään kontaktirinteenä ovat sekä pohjois- että eteläreuna. Pohjoispuolella aktiivisemmin virranneet jäänkielekkeet ovat saaneet aikaan muodostuman polveilevan pohjoisreunan. Länsiosa on kiilamainen ja itäosassa muodostuman laki laskee ja leviää tasaiseksi platooksi. Muodostuman laella sijaitsevista maa-ainesten ottamiskuopista tehtyjen kerrosrakennehavaintojen perusteella aineksen kerrostaneet sulamisvedet ovat virranneet kaakkoon. Huippu (lakikorkeus 187 m mpy) kohoaa ympäristöstään 50-60 m ja varsinkin etelärinne on poikkeuksellisen jyrkkä. Muinaisen Itämeren historian tutkimuksen kannalta alue on merkittävä, sillä sen laki on vedenkoskematon aluetta ja rinteillä on runsaasti rantavalleja. Kaakkoisosan Ulvaanharju on enimmäkseen varsin loivarintainen ja sen kapea pääselänne melko jyrkkämuotoinen, ympäristöstään noin 45 m kohoava. Muodostuman pohjoisreuna on säännöllisen kaareileva pohjoisesta aktiivisesti virranneiden jäätikön osakielekevirtojen reunojen mukaisesti. Rinteellä on rantakivikko ja lieveosissa useita rantavalleja. Muodostuman paisterinteillä metsätyyppi on jäkälä- ja kanervatyyppin kangasta ja muualla kanervatyyppiä. Laella huomattavasti laajemmalla maaperällä esiintyy myös puolukkatyyppiä. Etelärinteellä on laajahkoja ja yhtenäisiä sianpuolukkakasvustoja, kangasajuruohoa monin paikoin, kielokasvustoja sekä erittäin uhanalaista harju- ja kangaskeltalieon risteymää. Paikoin esiintyy myös kalliokieliä ja kanervisaraa. Laella ja varjorinteen yläosassa on variksenmarjalaikkuja ja kenttäkerroksessa esiintyy

myös mustikkaa. Puusto on pääosin melko hidaskasvuista ja lähes yksinomaan männikköä, osaksi myös taimikkoa. Korkeimmilla kohdilla kasvaa paikoin mäntyvaltaista sekametsää. Vatulanharjun jyrkällä lounaaseen avautuvalla rinteellä on vuonna 2007 tehty paahteisuutta parantavia hoitotoimenpiteitä (Kittamaa ym, 2009). Hoitotoimenpiteisiin kuului mm. metsänhakkuita ja nuoren metsän poistamista, joiden avulla oli tarkoitus parantaa mm. kangasajuruohon elinolosuhteita. **Vatulanharju on yksi Pirkanmaan tärkeistä lintualueista (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, 2014).** Alue on Pirkanmaan tärkeinkehrääjän esiintymisalue ja lisäksi sillä on merkitystä myös kangaskiurulle. **Lisäksi alueella on kuntoliikuntareittejä ja harju on suosittu näköalapaikka ja retkeilykohde.** Harjualue sijoittuu Vatulanharju A:n I luokan, B:n ja C:n II luokan sekä Ulvaanharju B:n II luokan pohjavesialueille. **Harju on luonnonhistoriallisesti tärkeä esimerkkikohde ja sisältyy valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohteeseen nro. 21. Pääosa harjusta on Natura 2000 –aluetta.** Alueelle sijoittuu Ulvaanharjun osayleiskaava Hämeenkyrön puoleiselta osalta. **Kaavaan on merkitty arvokkaan maisema- ja harjualueen rajausta (har).** Harjun koillispuolella on Kelminselän maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue (Koski, 2014). **Vatulanharju ja Ulvaanharju on yhdistetty yhdeksi valtakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi (2) (Pirkanmaan liiton selvitys 2008, sillä sekä Vatulanharju että Ulvaanharju muodostavat erittäin arvokkaan, yhtenäisen geologisen kokonaisuuden, joka on säilynyt muodostuman kokoon nähden poikkeuksellisen luonnontilaisena.** Alue sisältää arvokasta lajistoa ja monipuolista geomorfologiaa sekä on tieteellisesti arvokas ja maisemallisesti kaunis. **Lisäksi alue kuuluu lähes kokonaisuudessaan valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan.** Alkuperäinen rajausta on kattanut suunnilleen saman alueen kuin harjijensuojeluohjelman rajausta. Geologisilla arvoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä mm. alueen erikoisuutta Pirkanmaan arvokkaimpaan harjijaksoon sijoittuvana saumamuodostumana, **jonka luonnontilaisina säilyneiden osien tulisi pysyä koskemattomina myös tulevaisuudessa.** Alueen länsipäässä on myös muodostumaan liittyviä lohkarikkoja, joiden voidaan katsoa liittyvän muodostuman geologiin arvoihin. Tampinkankaan alueella on ensisijaisesti muodostuman kokonaisuuden kannalta arvokkaiden geologisten arvojen säilyttäminen, mutta myös alueella esiintyvä kaunis harjumaisemakuva ja selkeästi ympäristöstään kohoavan pohjoisrinteen edustavuus.

Seisminen värinä, vaikutukset terveyteen ja pohjaveteen?

Vaikutus maaperään/Seisminen värinä: Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit eivät ole selvittäneet valtaviin 10 MW tuulivoimaloiden aiheuttamaa mahdollista maavärinää ja näin suuren voiman aiheuttamaa maavärinän suuruutta. Mm. Saksassa ja Kreikassa on tehty tutkimusta maavärinästä. Tutkimuksessa on todettu maavärinän ja ilman värinän olevan pahimmat ihmiskehon herkimmillä resonanssitaajuuksilla 5–10 Hz. Seismologiset keskuskeskukset ovat mitanneet 15 km päässä teollisuustuulivoimalasta seismistä värinää. Tutkimuksessa todettiin tuulivoimaloiden aiheuttaman maavärinän lisäävän rakennusten sisällä ilmapainevärinää. Vaadimme Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkeja selvittämään, miten huomioidaan tuulivoimalan tuottamat seismiset riskit terveyteen ja rakennuksiin ja miten suojellaan näiltä vaikutukselta esim. vanhuksia ja pieniä lapsia, jotka joutuvat olemaan ympäri vuorokauden sisätiloissa. Vaikuttaako maavärinä sydämentahdistajaan? Lisääkö maavärinää se, että Suomessa peruskallio on lähellä maanpintaa? Joidenkin tuulivoimaloiden lähellä asuvien kotona huomaa lattian tai esim. keittiön työtason värinän. Myös ruotsalainen Karlsruhen teknillinen yliopisto on julkaissut elokuussa 2017 merkittävän tutkimuksen, joka osoittaa, että tuulivoimalat tuottavat maaperän kautta välittyviä mikroseismisiä aaltoja (ns. Raleigh-aaltoina) jopa 15 km:n etäisyydellä voimala-alueesta (tutkimus tehty). Pääasiassa ne etenevät 5–7 Hz:n taajuudella, joka on ihmisen sähköisten elintoimintojen kannalta erityisen herkkä, jopa vaarallinen taajuus. Mikroseismisyys synnyttää rakennuksen sisällä jopa korkeampia äänenpainetasoja kuin ilman kautta siirtyvä melu. Seismologian laitos on mitannut maavärinää myös Suomessa Luhangan voimaloiden ympäristössä. Miten näin valtaviin tuulivoimaloiden maavärinä vaikuttaa pohjaveteen?

Hämeenkyrön kunnalle ja Ikaalisten kaupungille

Asia: Mielipide Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (jälj. OAS)

Viite: Hämeenkyrön kunnanhallituksen ja Ikaalisten ympäristölautakunnan kuulutus 31.3.2022

Mielipiteen esittäjät:

kiinteistön 108-438-9-27 (Männikkö) omistajana
kiinteistön 108-438-9-30 (Ylimannela) omistajana
kiinteistöjen 108-438-1-74 (Rahkola), 108-438-1-83 (Koivisto) ja 108-438-1-84
(Lisämaa) omistajana

Asiamies- ja prosessiosoite:

Asianajaja Sakari Niemelä
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Huopalahdentie 24, 00350 Helsinki
puh. 040 505 80 64, toimisto 0400 774 858
sakari.niemela@ymparistolaki.fi

ASIANAJOTOIMISTO YMPÄRISTÖLAKI OY

Mielipide

1 Yleistä

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiön Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n tuulivoimapuiston rakentaminen Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Tuulivoimapuisto muodostuisi enintään 15 tuulivoimalasta, joiden yksikköteho olisi noin 6–10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Hankekokonaisuus muodostuisi tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta.

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty myös YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §). Koska YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä, oheistamme tähän yleiskaavoitusta koskevaan mielipiteeseemme myös esittämämme mielipiteet ko. ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (ks. liitteet 1 ja 3).

OAS:ssa hankkeen vaikutuksia ennakoidaan varsin optimistisesti:

”Hankkeen toteutumisella on positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulipuisto lisää työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. Tuulivoimahankkeella tulee toteutuessaan olemaan positiivisia vaikutuksia myös alueella toimiviin rakennus- ja suunnittelualan yrityksiin. Lisääntyneellä taloudellisella aktiivisuudella on positiivisia välillisiä vaikutuksia myös alueen muihin toimialoihin, kuten palvelualaan.”

Hankeen haitallisia ja rajoittavia vaikutuksia muuhun maankäyttöön, mm. naapurikiinteistöjen olosuhteisiin OAS:ssa ei sen sijaan ennakoida alustavastikaan. Vaikka tavoitteena on hankekokonaisuus, joka muodostuu poikkeuksellisen kookkaista ja voimakkaasti ympäristöönsä vaikuttavasta hankkeesta, OAS:sta ei ilmene, millä tavoin hankkeen em. erityispiirteet tulevat heijastumaan suunnitteluun ja kaavan vaikutusten arviointiin.

2 OAS:n sisältövaatimuksista

OAS:ssa tulee esittää *suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista*. Olennaista on, että OAS tarjoaa osallisille perustiedot kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Koska OAS täydentää ja ohjaa MRL 9 §:n mukaista kaavan vaikutusten selvittämistä, suunnittelun lähtökohdat ja tehdyt selvitykset tulee esittää jo OAS:ssa siten, että mm. suunnittelualueen *ympäristön nykytila ja suunnitteluun vaikuttavat erityispiirteet ja reunaehdot tulevat riittävän selviksi*. Tässä tapauksessa keskeiset erityispiirteet liittyvät hankkeen poikkeuksellisesta kokoluokasta aiheutuvien vaikutusten voimakkuuteen ja ulottuvuuteen.

Vaikka selvitettävät vaikutukset määritellään OAS:ssa yleisellä tasolla, siitä tulisi kuitenkin ilmetä, mm. missä vaiheessa ja millä menetelmillä vaikutukset selvitetään. Menetelmäkuvauksen merkitystä tässä tapauksessa korostaa mm. se, että tuulipuisto muodostuu voimaloista, joiden kokoluokasta johtuen arviointia ei voida juurikaan perustaa aiempiin kokemuksiin. Vaikutusten selvittämisen kannalta keskeistä on vaikutusten kohdentuminen, laajuus ja merkittävyys. Lisäksi tulee selvittää, miten osalliset voivat osallistua vaikutusten arviointiin kaavan laatimisen eri vaiheissa.

Olennaista OAS:n tavoitteiden kannalta on, että osallisille tarjotaan mahdollisuus osallistumiseen *riittävän aikaisin* sekä mahdollisuus tutustua kaavoituksen tavoitteisiin ja *mahdollisiin vaihtoehtoihin* ja ottaa niihin kantaa *riittävän ja luotettavan* vaikutuksia koskevan *tiedon pohjalta*. Osallisilla tulee olla aito mahdollisuus tutustua selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tuloksiin sekä arvioida niiden perusteella kaavaratkaisua ja sen mahdollisia vaihtoehtoja.

Katsomme, että edellä viitatus OAS:lle asetetut tavoitteet ja vaatimukset eivät nyt täyty suunnitelman jäädessä varsin yleispiirteiseksi jopa huomioon ottaen varhaisesta suunnitteluvaiheesta johtuvat tiedolliset rajoitukset. OAS:sta ei mielestämme riittävän konkreettisella tavalla ilmene, millä tavoin osallistuminen järjestetään, vaikutukset arvioidaan ja kaavan sisältövaatimusten täyttyminen pyritään varmistamaan.

3 Yleiskaavan sisältövaatimuksista

Osayleiskaavat todetaan laadittavan MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että rakennusluvut voitaisiin myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. MRL 77 b §:n mukaan laadittaessa 77 a §:ssä

tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on *sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään*, huolehdittava siitä, että:

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
- 2) *suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön*;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

Jotta yleiskaava ohjaisi riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella ja jotta voitaisiin varmistaa, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön, sen vaikutukset tulee tunnistaa riittävällä tavalla (MRL 9 § ja MRL 77b §). Näin ollen katsomme, että jo OAS:ssa kaavoitus tulee pohjustaa siten, että kaava perustuu riittäviin, kaavan merkittävät vaikutukset arvioiviin tutkimuksiin ja selvityksiin. MRL 9 §:ssä edellytetyllä tavalla:

”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

Jo OAS-vaiheessa tulee myös huomioida, että MRL 9 § on ilmaistu *velvoittavassa muodossa*. Oikeuskäytännössä tutkimusten ja selvitysten riittämättömyys on suhteellisen usein johtanut kaavan lainvastaisuuteen. Tehtävien selvitysten tulee kattaa *sekä välittömät että välilliset vaikutukset kokonaisuutena*. Selvitysvelvollisuutta täsmennetään maankäyttö- ja rakennusasetuksessa (MRA 1 §):

”Maankäyttö- ja rakennuslain [\(132/1999\) 9 §:ssä](#) tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuden vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta

voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen. ([11.2.2016/119](#))

Jos yleis- tai asemakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, kaavan vaikutuksia selvitettäessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan. Jos kaavan olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen maakunnan liiton alueelle, tulee vastaavasti olla yhteydessä tähän liittoon.”

Lain esitöissä (HE s. 63) selvitysvelvollisuutta selvennetään seuraavasti:

”Kaavoituksessa *sovitetaan yhteen* erilaisia alueidenkäyttötarpeita. Alueiden käytön ja eri toimintojen ympäristövaikutukset on tarpeen selvittää ja arvioida *riittävän aikaisessa vaiheessa* kaavaa laadittaessa. Riittävän laaja-alainen ja perusteellinen vaikutusten arviointi kaavoituksen yhteydessä on välttämätöntä jo senkin vuoksi, että ne, joiden olosuhteisiin ratkaisu saattaa vaikuttaa, voivat arvioida eri vaihtoehtojen vaikutuksia”.

Riittävä vaikutusten selvittäminen edellyttää hallituksen esityksen mukaan myös mahdollisten maankäytön muutosten ja vallitsevan tilanteen välistä vaikutusten vertailua. Tällä on erityistä merkitystä nyt käsillä olevassa tilanteessa, jossa kaava muuttaisi merkittävällä tavalla mm. vaikutusalueen maisemaa, luonnonolosuhteita ja myös asumisolosuhteita.

Oikeuskäytännössä selvitysten riittävyyden kriteeriksi on muodostunut erityisesti se, voidaanko kaava-asiakirjojen pohjalta ratkaista, täyttyvätkö kaavan sisältövaatimukset (ks. esim. teokset

”Maankäyttö- ja rakennuslaki”, Hallberg ym. 2020, s. 69-79 ja ”Maankäyttö- ja rakennuslaki”, Ekroos – Majamaa, 2018, s. 44-47 sekä ratkaisut KHO 2018:10, KHO 2017:114, KHO 2017:31, KHO 2014:2, KHO 2013:184, KHO 2008:71, KHO 25.8.2006 t. 2170, KHO 2004:84, KHO 2004:64 jne.). Näitä yleiskaavan yleisiä sisältövaatimuksia ovat em. tuulivoimakaavan erityisten sisältövaatimusten ohella mm. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys; olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö; asumisen tarpeet; mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön; kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset; ympäristöhaittojen vähentäminen; rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja kaavan kohtuullisuus maanomistajille ja muille oikeudenhaltijoille (MRL 39 §).

OAS:ssa todetaan, että YVA tulee muodostamaan keskeisen perustan em. kaavojen vaikutusten arvioinnille. Vastaavasti kuin YVA-ohjelmasta antamassamme mielipiteessä toteamme, hankkeen vaikutukset on toistaiseksi esitetty liian yleisluontoisesti, jotta voimaloiden vaikutuksia, vaihtoehtotarkastelun edellytyksiä ja riittävyttä voitaisiin riittäväällä tavalla arvioida ja ennakoida.

Se, että hanke muodostuu poikkeuksellisen kookkaista voimaloista, tulee ottaa huomioon *vaikutusten arvioinnin lähtökohtana*. Esimerkiksi maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia ei voida perustaa *olemassa oleviin selvityksiin*, toisin kuin mm. YVA-ohjelmasta on ymmärrettävissä. Aiempaa olennaisesti kookkaampien voimaloiden vaikutuksista ei ole vielä kertynyt juurikaan kokemusta. Jotta voitaisiin arvioida, sopeutuuko suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö maisemaan ja ympäristöön MRL 77 b §:ssä vaaditulla tavalla, mm. maisemavaikutusten arviointiperusteet tulee päivittää voimaloiden kokoluokka huomioon ottaen. Enempää OAS:ssa kuin YVA-ohjelmassakaan ei kuitenkaan kuvata, millä tavoin arviointikriteerit (mm. vaikutusalueet ja dominanssivyöhykkeet jne.) määritetään.

Voimaloiden kokoluokka tulee ottaa huomioon myös niiden *sijoittelun* kannalta. Kuten YVA-ohjelmaa koskevaan mielipiteeseemme sisältyvästä Hannu Nykäsen 27.3.2022 päivätystä lausunnosta (liite 2) ilmenee, OAS:n kohteena oleva *suunnitelma ei pohjaudu tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteisiin*:

”Edellä esitetyn kohtien perusteella voidaan todeta, että Konikallion suunniteltu tuulivoimaloiden sijoittelu on 15 voimalan vaihtoehdolla *täysin vastoin tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteita*. Pienemmällä voimaloiden

lukumäärällä tai pienemmällä voimaloiden koolla, voidaan vaikuttaa meluhaitan vähenemiseen, mutta jokainen vaihtoehto on tarkasteltava erikseen.

Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa kaikissa tapauksissa kuitenkin sen, että suomalaisen melumallinnuksen lähtöolettamus tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä ei päde, jolloin koko melumallinnus on jo lähtökohdiltaan virheellinen, mikäli tuulivoimaloiden välisen etäisyyden vaatimusta 8 x roottorin halkaisija ei noudateta.” /korostus kirjoittajan

Samoin hankkeen *meluvaikutusten* arvioinnin lähtökohdat osoittautuvat olennaisesti puutteellisiksi Nykäsen lausunnosta tarkemmin ilmenevin perustein.

4 Osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta

Myös maanomistajien osallistumista suunnitteluun kuvataan OAS:ssa varsin yleisluonteisesti. YVA-ohjelmassa puolestaan todetaan, että YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan kootaan eri tahoista koostuva seurantaryhmä, jonka tarkoituksena on muun muassa saada tietoa ja näkemyksiä eri osapuolilta sekä varmistaa, että työn aikana käytettävät tiedot ovat ajantasaisia ja mahdollisimman kattavia. *Seurantaryhmään ei kuitenkaan ole kutsuttu maanomistajia*, joiden kiinteistöjen käyttöä voimalat tai voimansiirtolinjat olennaisesti rajoittavat.

Hankkeen tähänastisessa suunnittelussa ilmenneet vuorovaikutuksen puutteet korostavat tarvetta tehostaa vuorovaikutusta *jo varhaisessa kaavoitusvaiheessa* mm. alueen maanomistajien kanssa. Kuvaavaa on, että vaikka voimajohdon vaihtoehto B sijoittuu kiinteistölle halkaisten sen ja heikentäen kohtuuttomasti kiinteistön (108-438-9-27, Männikkö) käyttöä ja sen alueella olevia erityisiä luonnonarvoja, hän sai tiedon *sattumanvaraisesti* johtosuunnitelmasta vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Hankkeen valmistelu ja suunnittelu on edennyt osittain pimennossa ja yllätyksellisesti, vaikka jopa neljä seitsemästä Hämeenkyrön puolelle suunnitellusta voimalasta sijoittuu ko. tilan rajalle, kolme voimalaa 200 metrin päähän ja yksi voimala 400 metrin päähän. Lisäksi tilan halki rakennettaisiin voimaloita yhdistävä voimajohto ja kilometrin mittainen voimajohtolinja, joka lopuksi halkaisisi tilan keskeltä kahtia. Tiedottamisen puutteellisuutta on tarkasteltu myös YVA-ohjelmasta annetussa 23.3.2022 päivätyssä mielipiteessä (liite 3).

Katsomme, että kaavoitus tulee toteuttaa jo OAS-vaiheessa avoimen vuorovaikutteisesti sekä perustuslain että MRL:n edellyttämällä tavalla. MRL 62 §:n mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa *valmisteltaessa* tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (*osallinen*), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Perustuslain 20 §:n mukaan ”vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. *Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon*”. Näin ollen jo kaavoituksen lähtökohdissa on huolehdittava mm. siitä, että yleiskaava ei aiheuta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa MRL 39 §:n vastaisesti.

5 Päätelmät

Edellä esitetyin perustein katsomme, että OAS ja siihen kytkeytyen YVA-ohjelma eivät kuvaa voimaloiden vaikutuksia ja vaihtoehtotarkastelun edellytyksiä riittävällä tavalla aidon vuorovaikutuksen tietoperustaksi. On tärkeää, että hankkeen vaikutuksia koskeva tieto välitetään osallisille mahdollisimman kattavasti jo OAS- ja YVA-ohjelmavaiheessa, jolloin suunnitteluun ja hankevaihtoehtoihin vielä voidaan vaikuttaa.

Helsingissä 2.5.2022

Sakari Niemelä, asianajaja

LIITTEET:

Liite 1: Mielipide ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 28.3.2022.

Liite 2: Asiantuntijalausunto Hannu Nykänen 27.3.2022

Liite 3: Mielipide ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 23.3.2022

Pirkanmaan ELY-keskukselle

Asia: Mieli pide Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta koskien Konikallion tuulivoimahanketta (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvää 110 kV:n voimajohtoa. ELY-keskuksen diaarinumero PIRELY/243/2022. Nähtävillä 9.2.-11.3.2022. Mieli piteen esittä miselle on myönnetty lisä aikaa 28.3.2022 asti.

Mieli piteen esittä jät:

kiinteistön 108-438-9-27 (Männikkö) omistajana
kiinteistön 108-438-9-30 (Ylimannela) omistajana
kiinteistöjen 108-438-1-74 (Rahkola), 108-438-1-83 (Koivisto) ja 108-438-1-84 (Lisämaa) omistajana

Asiamies- ja prosessiosoite:

Asianajaja Sakari Niemelä
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Huopalahdentie 24, 00350 Helsinki
puh. 040 505 80 64, toimisto 0400 774 858
sakari.niemela@ymparistolaki.fi

ASIANAJOTOIMISTO YMPÄRISTÖLAKI OY

Mielipide

1 Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) annetun lain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyn pyrkimyksenä on arvioida vuorovaikutteisesti hankkeen haitalliset ympäristövaikutukset ja riskitekijät sekä niiden lieventämismahdollisuudet. Työohjelman arviointiohjelma on arviointimenettelyn onnistumisen kannalta ratkaiseva, sillä tarkasteltavat vaikutukset, vaikutusalue ja *hankkeen toteuttamisvaihtoehdot* rajataan arviointiohjelmavaiheessa. Katsomme jäljempänä esitettävien perustein, että nähtävillä olevien hankevaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta ei ole lähtökohtaisesti osoitettu. Myös YVA-ohjelma jää jäljempänä osoitettavalla tavalla puutteelliseksi.

2 Arvioitavasta hankkeesta

Hankealue sijaitsee noin 10 km Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja noin 12 km Hämeenkyrön Kyröskosken keskustaajamasta luoteeseen Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueilla. Hankealue käsittää yhtenäisen tuulipuistoalueen pinta-alaltaan noin 14 km².

YVA-ohjelmassa tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa sekä ns. nollavaihtoehtoa (VE0). VE1 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 11 voimalaa, mutta YVA-vaiheessa arvioinnin perustana käytettävä tuulivoimalatyyppi ei ole vielä selvillä. Vaikutusten arvioinnin perusteena käytetään näin ollen hypoteettisia tuulivoimaloita kokonaiskorkeudeltaan jopa 350 metriä, yksikköteholtaan noin 6–10 MW, napakorkeudeltaan enintään 225 metriä ja roottorin halkaisijaltaan jopa 250 metriä. Voimalakeskittymä muodostuisi näin ollen *poikkeuksellisen kookkaista voimaloista* voimansiirtoverkostosta suoja-alueineen sekä sisäisestä tieverkostosta.

Myös *voimajohtoreittivaihtoehdot* kuuluvat osaksi hankkeen YVA-menettelyä. Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutettaisiin maakaapelein ja ulkoinen sähkönsiirto uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohdolla, maakaapelilla tai ilmajohdolla. Sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa.

Voimajohto käsittää voimajohdon rakenteen lisäksi voimajohdon alla olevan maa-alueen eli niin sanotun johtoalueen, johon voimajohdon rakentaja tulisi lunastamaan rajoitetun käyttöoikeuden voimajohtojen alla olevien maa-alueiden pysyessä maanomistajan omistuksessa. Johtoalueen muodostavat johtoaukea ja sen molemmin puolin sijaitsevat reunavyöhykkeet. Johtoaukean leveys vaihtelee 26 - 42 metrin välillä ja reunavyöhykkeiden leveys on yleensä n. 10 metriä, jolloin alueen leveydeksi muodostuu jopa 62 metriä. Rakennusrajoitusalue on lunastusluvassa määritettyjen rakennusrajojen välinen alue, johon ei saa rakentaa rakennuksia ja myös erilaisten rakenteiden sijoittamiseen tarvitaan voimajohdon omistajan lupa. Näin ollen *myös voimajohto vaikuttaisi merkittäväällä tavalla ympäröivän alueen käyttöä rajoittavasti.*

3 YVA:n kaavoituksellisista tavoitteista

Ohjelmasta ilmenee, että hankkeen edellyttämien rakentamiseen oikeuttavien tuulivoimaosayleiskaavojen laadinta tehdään samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa. Menettelyt pyritään toteuttamaan rinnakkain. Tarkoituksena on hyödyntää osayleiskaavoituksessa YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Näin ollen *YVA tulee muodostamaan keskeisen perustan em. kaavojen vaikutusten arvioinnille.*

Ohjelmassa korostetaan, että voimaloiden nopeasta teknisestä kehityksestä johtuen ”geneerisen”, hypoteettisen, voimalan käyttäminen vaikutusten arvioinnissa on nykyisin yleinen käytäntö, ja että vasta *sittemmin kaavoitusvaiheessa varmistetaan*, että laadittava kaava on toteutettavissa niin, että yleiskaavalle asetetut sisältövaatimukset esimerkiksi terveellisestä elinympäristöstä täyttyvät. Katsomme, että em. lausuma sivuuttaa *YVA:n ohjelmavaiheen keskeisen tavoitteen*, joka liittyy arvioitavien hankevaihtoehtojen määrittelyyn.

YVA-lain 16 §:n mukaan arviointiohjelman tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen *kohtuullisista vaihtoehdoista*, kuvaus ympäristön nykytilasta, ehdotus arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämisestä sekä suunnitelma arviointimenettelyn järjestämisestä. Systemaattisen vaihtoehtotarkastelun katsotaan kuuluvan YVA-menettelyn ytimeen ja laadukkaan YVA:n tunnusmerkkinä on, että vaihtoehdot on valittu ja muokattu järjestelmällisen lähestymistavan avulla (ks. mm. YVA-oikeus, Pölönen-Perho, 2018, s. 90-91).

Nähtävillä oleva YVA-ohjelma osoittaa, että vaikutusten arviointiin liittyy vielä siinä määrin suoranaisia puutteita ja merkittävää epävarmuutta mm. hankkeen vaikutuksista vaikutusalueen

kiinteistöjen käyttöön, vaikutusalueen elinkeinoihin ja luonnonarvoihin, että se ei muodosta riittävää tietopohjaa mm. vaihtoehtojen määrittelylle.

Tosiasiallisten vaikutusten arvioinnin siirtäminen kaavoitusvaiheeseen sivuuttaa myös YVA-menettelyn keskeisen YVA-lain 15 §:ssä ilmaistun tavoitteen ja velvollisuuden, jonka mukaan osallisille tulee tarjota hankkeen yksilöitävissä olevia vaikutuksia koskeva olennainen tieto hankkeen toteuttamisen *vaihtoehtojen avoimna ollessa*: ”Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä suunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hankkeen muu valmistelu huomioon ottaen vaihtoehtojen ollessa vielä avoimna.” Osallisten mahdollisuus vaikuttaa hankkeen vaihtoehtojen arviointiin ajoittuu nimenomaisesti YVA:iin ja edellyttää siten riittäviä tietoja hankkeen vaikutuksista.

YVA-lain lakia tulee soveltaa YVA-direktiivin tavoitteiden ja sitä koskevan oikeuskäytännön mukaisesti. Unionin tuomioistuin on selventänyt YVA-direktiivin sisältöä mm. 7.1.2004 antamassaan ratkaisussa tuomio C-201/02. Tuomion kohdassa 53 todetaan, että ”Useisiin vaiheisiin jakautuvassa lupamenettelyssä kyseinen arviointi on lähtökohtaisesti suoritettava *heti kun* kaikkien niiden *vaikutusten, joita hankkeella voi olla ympäristöön, yksilöiminen ja arvioiminen on mahdollista*”. Tuomion kohdan 52 mukaan ”...*Ainoastaan siinä tapauksessa*, että kyseiset vaikutukset *voidaan yksilöidä* vasta toimeenpanevaa päätöstä koskevassa menettelyssä, arviointi on suoritettava kyseisen menettelyn kuluessa.” /korostukset kirjoittajan

Ohjelman aikataulun (kuva 4-2, s. 36) mukaan vaikutusten erillisselvitykset YVA-selostusta varten valmistuvat toukokuun alkuun mennessä, joten on ilmeistä, että em. selvitykset ovat pääosin olleet käytettävissä YVA-ohjelmaa nähtäville asetettaessa. Katsomme, että em. seikkaan nähden ohjelmassa esitetyt tiedot vaikutuksista ympäristöön jäävät varsin yleispiirteisiksi, kuten jäljempänä osoitetaan. Ohjelmassa ei perustella, miksi valmiiden selvitysten esittelyä lykätään YVA-selostusvaiheeseen.

4 Osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta

Ohjelmassa todetaan, että YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan kootaan eri tahoista koostuva seurantaryhmä, jonka tarkoituksena on muun muassa saada tietoa ja näkemyksiä eri osapuolilta sekä varmistaa, että työn aikana käytettävät tiedot ovat ajantasaisia ja mahdollisimman kattavia.

Seurantaryhmään ei kuitenkaan ole kutsuttu maanomistajia, joiden kiinteistöjen käyttöä voimalat tai voimansiirtolinjat olennaisesti rajoittavat (ks. s. 39).

Vuorovaikutuksen puutteet hankkeen tähänastisessa suunnittelussa korostavat tarvetta tehostaa vuorovaikutusta mm. alueen maanomistajien kanssa. Kuvaavaa on, että vaikka voimajohdon vaihtoehto B sijoittuu Jukka Ojan kiinteistölle halkaisten sen ja heikentäen kohtuuttomasti kiinteistön (108-438-9-27, Männikkö) käyttöä ja sen alueella olevia erityisiä luonnonarvoja, hän sai tiedon naapuriltaan johtosuunnitelmasta vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022.

5 Ympäristön nykytilasta

5.1 Kaavoitustilanteesta

Suunnittelualue on osoitettu lainvoimaisessa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osittain kaksiosaisella tuulivoimaloiden aluetta kuvaavalla merkinnällä tv1 (Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue). Kaavamääräyksestä enempää kuin YVA-ohjelmastakaan ei ilmene, pohjautuiko maakuntakaavan tuulivoima-alueiden sijainti ja määrittely *vaikutusarviointiin, jossa olisi huomioitu tarkasteltavien voimaloiden kokoluokka*. Katsomme, että ohjelmassa tarkastellut *hankevaihtoehdot eivät sovellu esitetyille alueille voimaloiden mittakaavasta ja hankkeen kokonaisvaikutuksista johtuen*. Kuten jäljempänä osoitetaan, voimaloiden koko ja niiden vaikutuksia koskeva epävarmuus eivät heijastu hankealueen mitoittamiseen ja voimaloiden sijoittelun lähtökohtiin.

Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan ”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.” Kuten jäljempänä osoitetaan, YVA-ohjelma ei ohjaa suunnittelua riittävällä tavalla, jolla voitaisiin varmistua kaavamääräyksen vaatimuksista mm. meluvaikutusten osalta.

5.2 Asutuksesta

Ohjelman mukaan hankealueen ympäristö on harvaan asuttua, mutta kuvasta 5-1 ilmenee, että n. 1-3 kilometrin etäisyydellä alustavista voimalapaikoista sijaitsee varsin runsaasti asuin- ja

lomarakennuksia. Lähimmät rakennukset voimajohtoreiteistä sijaitsevat vain muutamien kymmenien metrien etäisyydellä. Voimajohtoreitin B lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee reitin eteläpäässä noin 50 metrin etäisyydellä ja lähin loma-asunto noin 80 metrin etäisyydellä. Hankkeen melualueelle ja maisemavaikutusten dominanssivyöhykkeelle sijoittuu varsin runsas rakennuskanta, mitä ohjelmassa ei ole kuitenkaan tarkasteltu. Voimaloiden kokoluokasta ja yhteisvaikutuksista johtuen niiden vaikutusalue ulottunee olennaisesti ohjelmassa ennakoitua laajemmalle myös asuinalueiden osalta.

5.3 Kulttuurihistoriallisista ja maisema-arvoista

Ohjelmasta ilmenee onnistuneesti, että hankkeen lähialueilla on *valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, valtakunnallisesti arvokasta rakennusperintöä, suojeltua rakennusperintöä, maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja muita merkittäviä kulttuurihistoriallisia tai maisemallisesti arvokkaita kohteita* (Taulukko 5-1, Kuva 5–11). Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Pirkanmaan harjumaisemat, on noin 830 metrin etäisyydellä hankealueelta voimajohtoreitin vieressä. Myös valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennusperintöön lukeutuva Hämeenkankaan- ja Kyrönkankaantie sijaitsee noin 800 metrin päässä hankealueelta. Lisäksi maakuntakaavoihin merkittyä arvokasta maisemaa tai kulttuuriympäristöä on Haapimaan-Vatsiaisten, Vatulan ja Kilvakkalan-Viljalan kulttuurimaisema lähimpänä noin 1,5 kilometrin etäisyydellä, Sävijärven kulttuurimaisema (6 kilometriä) ja Urjaisen-Osaran-Kostulan kulttuurimaisema (9 kilometriä). Sähkönsiirtoreittivaihtoehto B ulottuu maakuntakaavaan merkityn Leppijoen-Taipaleen-Kirkkojärven ja Koppelon kulttuurimaiseman alueelle. Voimaloiden suunniteltu mittaluokka huomioon ottaen ohjelmassa tulisi arvioida hankevaihtoehtojen lähtökohtaisia vaikutuksia em. kohteisiin kattavammin.

5.4 Luonnon yleispiirteet, kasvillisuus ja luontotyypit

Ohjelmassa todetaan, että suunnitellulle tuulipuistoalueelle ja voimajohtoreitille A on tehty 5.–8.7.2021 kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys, joiden tarkemmat tulokset esitetään kokonaisuudessaan YVA-selostuksessa. Ohjelmassa ei perustella, miksi valmiiden luontoselvitysten esittely on siirretty.

Ohjelmasta ilmenee, että hankealueelta löytyi useita suojelullisesti arvokkaita tai harvalukuisia pesimälintuja, kuten varpus- ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiaisia. Hankealueella havaittiin

lisäksi useita päiväpetolintulajeja. Alueen todettiin myös sijaitsevan siinä määrin lähellä rannikkolinjaa, että myös muuttavien lintujen määrien voidaan ennakoida olevan kohtalaisen suuria. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee kolme muuta maakunnallisesti tärkeää lintualueita (MAALI). Hankealueesta noin 300 metrin etäisyydellä pohjois-länsipuolella ja osittain voimajohtoon A reitillä sijaitsee *Vatulanharju*, sekä noin 3 kilometrin etäisyydellä hankealueen eteläpuolella ja noin 2 km voimajohtovaihtoehdon B itäpuolella sijaitsee *Vesajärvi*. Hankealueen eteläpuolella noin 1,7 km päässä ja voimajohtosta B 4,5 km etäisyydellä sijaitsee lisäksi *Alhonjärvi*.

Katsomme, että luonto- ja linnustoarvoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon voimaloiden kokoluokka, niiden yhteisvaikutukset ja voimalaryhmän ja linjaverkoston ympäristöä pirstova vaikutus.

Hankealueen läheisyyteen sijoittuu lisäksi Vatulanharjun tärkeä pohjavesialue. Arvioinnissa tulee selvittää kattavasti pohjavesiin kohdistuvat riskit ja vaikutukset myös poikkeuksellisissa tilanteissa (tulipalot, sammutusvedet jne.).

6 Vaikutusten arviointi

6.1 Tarkastelu- ja vaikutusalueiden rajauksista

Ohjelman mukaan maankäyttövaikutusten tarkastelualue on hankealue ja 110 kV:n voimajohtoreitti sekä niiden välitön lähiympäristö. Voimajohtolinjan vaikutuksia maankäyttöön tarkastellaan 150 metrin etäisyydeltä voimajohtoon keskilinjasta. Katsomme, että tarkastelualue on riittämätön, jotta vaikutukset kiinteistöjen käyttöön voitaisiin hahmottaa mm. kiinteistön pirstaloitumisen kannalta.

Hankkeen maankäyttövaikutukset voivat olla joko välittömiä tai välillisiä. Hankkeen todetaan saattavan aiheuttaa ympäristössä sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat nykyiseen maankäyttöön tai muuttavat tulevan maankäytön suunnitteluun liittyviä lähtökohtia tai reunaehtoja. Välillisiä vaikutuksia voi periaatteessa syntyä esimerkiksi ympäristön häiriötekijöiden muutoksista, muun muassa melusta. Ohjelman mukaan osana arviointia tarkastellaan myös hankkeen rakentamista rajoittavat vaikutukset ja mahdolliset maankäytön ristiriidat ja kaavojen muutostarpeet osoitetaan ja kuvataan. Katsomme, että näiden selvitysten tulee pohjautua luotettavaan ja kattavaan tietoon voimaloiden kokoluokan merkitys huomioon ottaen ja varovaisuusperiaatetta soveltaen.

Ohjelman mukaan ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan sillä *alueella, jolle hankkeen mahdolliset vaikutukset* (muun muassa maisemavaikutukset, melu, vilkkuminen) *ulottuvat*. Samoin elinkeinoihin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan hankealueella sekä alueella, johon hankkeen mahdolliset vaikutukset, kuten maisemavaikutukset ja melu, ulottuvat. Ohjelma ei kuitenkaan tarjoa riittävää tietoa em. vaikutusalueiden hahmottamiselle.

6.2 Maisemavaikutusten arvioinnista

Ohjelman mukaan vaikutusten arviointi maiseman ja kulttuuriympäristön osalta tulee perustumaan *olemassa oleviin selvityksiin*, hankkeen alustavaan suunnitelma-aineistoon, kartta- ja ilmakuvatarkasteluihin sekä maisema-arkkitehdin toteuttamaan maastokäyntiin. Katsomme, että em. menetelmät eivät tarjoa riittävää tietoa suunnittelun perustana olevien, *aiempaa olennaisesti kookkaampien voimaloiden vaikutuksista, joista ei ole vielä kertynyt kokemusta*. Voimaloiden kokoluokka huomioon ottaen maisemavaikutusten arviointiperusteet tulee näin ollen päivittää. Ohjelmassa ei kuitenkaan kuvata, millä tavoin arviointikriteerit (dominanssivyöhykkeet ym.) määritetään.

6.3 Meluvaikutusten arvioinnista

Hankealue on pääosin metsätalouskäytössä ja pieneltä osin maanviljelykäytössä, joten alueella ei ole nykyisellään merkittäviä melulähteitä. Näin ollen melumaiseman suhteellinen muutos muodostunee merkittäväksi.

Ohjelman mukaan meluvaikutuksia tarkastellaan *siinä laajuudessa, kuin mallinnukset osoittavat hankkeesta vaikutuksia aiheutuvan*. Alustavasti meluvaikutusten tarkastelualueen arvioidaan ulottuvan noin 2–3 km etäisyydelle tuulivoimaloista. Pientaajuisen melun vaikutuksia arvioidaan mallintamalla tasot lähimmissä mahdollisesti häiriintyvissä kohteissa. Katsomme, että em. arvio meluvyöhykkeestä on olennaisesti virheellinen Hannu Nykäsen oheisesta 27.3.2022 päivätystä lausunnosta (liite 1) ilmenevin perustein. Nykänen on diplomi-insinööri, eläkkeellä oleva entinen VTT:n johtava tutkija ja äänenhallintaryhmän ryhmäpäällikkö ja puolueeton ja riippumaton tuulivoimameluasiantuntija.

Kuten Nykänen toteaa, tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen. Suomalaisessa tuulivoimarakentamisen

yleisohjeistuksessa tai tuulivoimaloiden melumallinnusohjeessa ei kuitenkaan ole yksityiskohtaista ohjeistusta siitä, miten etäälle toisistaan tuulivoimalat tulee sijoittaa tuulivoima-alueen sisällä, jotta keskinäisvaikutusta ei esiintyisi. Ainoa maininta ympäristöministeriön julkaisemassa tuulivoimarakentamisen päivitetyssä suunnitteluoppaassa on sivun 6 maininta isojen tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyksistä:

”Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyys toisiinsa nähden on useita satoja metrejä muun muassa roottorin koosta, voimaloiden lukumäärästä ja sijoituskuviosta riippuen. Isojen tuulivoimaloiden luokkaan kuuluvien voimaloiden (3-5 megawattia) välillä sijoitusetäisyydet vaihtelevat tavallisesti 400-1000 metrin välillä.”

Nykänen toteaa, että ohjeessa minimiksi mainittu 400 metriä on aivan liian lyhyt välimatka kahden suuren (3 - 5 MW) tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi puhumattakaan 10 MW:n luokkaa olevista jättivoimaloista. Suomen tuulivoimayhdistys suosittelee kahden tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi vähintään viisi kertaa roottorin halkaisija (lavan kärjestä viereisen lavan kärkeen):

”Tuulivoimalan lapojen pyöriminen aiheuttaa ilman virtaukseen häiriön, jota voitaisiin verrata esim. moottoriveneen tai laivan aiheuttamaan peräaalokkoon. Tästä johtuen tuulivoimaloita ei tule sijoittaa tuulipuistossa liian lähelle toisiaan. Koska tuulen suunta vaihtelee, on joka suunnassa jätettävä riittävästi tilaa tuulivoimaloiden väliin tuotantohäviöiden ja liiallisten kuormitusten välttämiseksi. Harvinaisemmissa tuulensuunnissa voi välimatka olla hieman pienempi.

Nyrkkisääntönä tulisi yksittäisten voimaloiden väliin jättää vähintään noin viisi kertaa roottorin halkaisijan verran tilaa, eli yhden lavan kärjestä vastakkaisen lavan kärkeen. Hyvin suurissa tuulipuistoissa etäisyyksien on oltava suuremmat. Vastaavasti yhdessä rivissä tai kaareissa sijaitsevat tai hyvin pienen ryhmän muodostavat voimalat voivat olla lähempänä toisiaan.”

Nykänen toteaa lausunnossaan myös seuraavaa:

”Viisi kertaa roottorin halkaisija on eräiden maiden ohjeistus ja Suomen tuuliolosuhteet huomioon ottaen kuitenkin myös liian lyhyt välimatka kahden suuren tuulivoimalan välillä. Australiassa New South Walesin osavaltion tuulivoimarakentamisen oppaassa

on jo vuonna 2002 ohjeistettu, että tuulen suuntaan rinnakkaisissa tuulivoimaloissa välimatkan pitää olla vähintään 5 x roottorin halkaisija lavan kärjestä lavan kärkeen ja tuulen suuntaan peräkkäisissä voimaloissa 8 x roottorin halkaisija. Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta, tulisi edellä mainitun australialaisen ohjeen mukaan kaikissa tapauksissa noudattaa tuulivoimaloiden välisenä minimietäisyytenä siten kahdeksan kertaa roottorin halkaisija.”

Nykänen osoittaa lausunnossaan, että epäsuotuisilla tuulensuunnilla tuulivoimalat aiheuttavat eri reseptoripisteisiin ennakoimattoman voimakkaan pienitaajuisen melun sijaitessaan lähempänä toisiaan kuin kahdeksan kertaa roottorin halkaisija. Kuten lausuntoon sisältyvästä taulukosta 1 ilmenee, pienimmillään tuulivoimalaparin tornien välinen etäisyys on alle kolme kertaa roottorin halkaisija ja taulukon 1 kaikkien voimaloiden välinen etäisyys on pienempi kuin viisi kertaa roottorin halkaisija, kun huomioidaan Suomen tuulivoimayhdistyksen vaatimus etäisyyden laskemisesta roottorin lavan kärjestä viereisen voimalan roottorin kärkeen. Sopivan tuulen vallitessa tuulen yläpuolella sijaitsevien voimaloiden jättöpyörteellä on siten merkittävä kohottava vaikutus tuulen alapuolella toimivien voimaloiden melupäästöön.

Nykänen toteaa, että tätä pienitaajuisia, rakennusten sisätiloihin voimakkaimmin etenevää pienitaajuisia melukomponenttia ei voida ennakoida luotettavasti suomalaisen ohjeistuksen mukaisessa melumallinnuksessa, koska yksittäisten tuulivoimalaparien välinen etäisyys on liian pieni, jotta tuulen yläpuolella olevan voimalan jättöpyörteen vaikutus tuulen alapuolella olevan voimalan melupäästöön ei vaikuttaisi melupäästöä kohottavasti.

Päätelminään Nykänen toteaa seuraavaa:

”Edellä esitetyn kohtien perusteella voidaan todeta, että Konikallion suunniteltu tuulivoimaloiden sijoittelu on 15 voimalan vaihtoehdolla täysin vastoin tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteita. Pienemmällä voimaloiden lukumäärällä tai pienemmällä voimaloiden koolla, voidaan vaikuttaa meluhaitan vähenemiseen, mutta jokainen vaihtoehto on tarkasteltava erikseen.

Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa kaikissa tapauksissa kuitenkin sen, että suomalaisen melumallinnuksen lähtöolettamus tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä ei päde, jolloin koko melumallinnus on jo

lähtökohdiltaan virheellinen, mikäli tuulivoimaloiden välisen etäisyyden vaatimusta 8 x roottorin halkaisija ei noudateta.”

7 Päätelmät

Edellä esitetyin perustein katsomme, että YVA-ohjelmassa hankkeen vaikutukset on esitetty liian yleisluontoisesti, jotta voimaloiden vaikutuksia ja mm. vaihtoehtotarkastelun edellytyksiä ja riittävyttä voitaisiin riittäväällä tavalla arvioida. On tärkeää, että hankkeen vaikutuksia koskeva tieto välitetään osallisille mahdollisimman kattavasti jo ohjelmavaiheessa hankevaihtoehtojen muotoutuessa. Ohjelmassa ei ole kuitenkaan perusteltu, miksi valmiiden selvitysten esittely on katsottu tarkoituksenmukaiseksi siirtää YVA-selostusvaiheeseen.

Nähtävillä olevien tietojen perusteella arviointiin muodostetut hankevaihtoehdot eivät heijasta voimaloiden *poikkeuksellisesta kokoluokasta* johtuvia vaikutuksia ja rajoituksia ympäröivään maankäyttöön *eikä hankevaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta ole lähtökohtaisestikaan osoitettu*. YVA-ohjelman ydintarkoituksena on mahdollistaa osallistuminen hankkeen ja sen vaihtoehtojen suunnitteluun, mikä edellyttää kattavampia ja luotettavampia tietoja ympäristövaikutuksista, jota tässä tapauksessa ei voida voimaloiden uudesta poikkeuksellisesta kokoluokasta johtuen perustaa juurikaan kokemusperäiseen tietoon.

Helsingissä 28.3.2022

Sakari Niemelä, asianajaja

Liite: Hannu Nykäsen lausunto 27.3.2022

Tilaaja:
Sakari Niemelä
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Huopalahdentie 24
00350 HELSINKI

ASiantuntijalausunto Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimahankkeen voimaloiden sijoittelusuunnitelmasta melusääntelyn osalta

1. Johdanto

Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan raja-alueelle on suunniteltu viidentoista tai vaihtoehtoisesti yhdentoista tuulivoimalan Konikallion tuulivoima-alueetta. Tuulivoima-alueen alustavia suunnitelmia on esitetty Ilmatar Energy Oy:n Konikallion tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa [1]. Koska hanke on vasta YVA-ohjelma vaiheessa ei alueelle ole tehty vielä melumallinnusta. Tuulivoimaloiden paikat on kuitenkin määritelty alustavasti kahdelle eri voimaloiden lukumäärälle (15 kpl ja 11 kpl) ja voimaloiden maksimimitat määritelty seuraavasti [1, s. 21]: kokonaiskorkeus enintään 350 m, napakorkeus enintään 225 m, roottorin halkaisija enintään 250 m ja yksikköteho enintään noin 10 MW.

Allekirjoittanut on tässä asiantuntijalausunnossa arvioinut edellä kuvatun maksimimittainformaation perusteella, mikä olisi tällaisten jättivoimaloiden sijoittelusuunnitelman mukainen vaikutus voimaloiden melun ennakkointiin.

2. Konikallion suunnitellun tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden sijaintien meluvaikutuksista

Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen. Suomalaisessa tuulivoimarakentamisen yleisohjeistuksessa [2] tai tuulivoimaloiden melumallinnusohjeessa [3] ei kuitenkaan ole yksityiskohtaista ohjeistusta siitä, miten etäälle toisistaan tuulivoimalat tulee sijoittaa tuulivoima-alueen sisällä, jotta keskinäisvaikutusta ei esiintyisi. Ainoa maininta ympäristöministeriön julkaisemassa tuulivoimarakentamisen päivitetyssä suunnitteluoppaassa [2] on sivun 6 maininta isojen tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyksistä (suora lainaus):

”Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyys toisiinsa nähden on useita satoja metrejä muun muassa roottorin koosta, voimaloiden lukumäärästä ja sijoituskuviosta riippuen. Isojen

tuulivoimaloiden luokkaan kuuluvien voimaloiden (3-5 megawattia) välillä sijoitusetäisyydet vaihtelevat tavallisesti 400-1000 metrin välillä.”

On kuitenkin huomattava, että ohjeessa minimiksi mainittu 400 metriä on aivan liian lyhyt välimatka kahden suuren (3 - 5 MW) tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi puhumattakaan 10 MW:n luokkaa olevista jättivoimaloista.

Suomen tuulivoimayhdistys suosittelee kahden tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi vähintään viisi kertaa roottorin halkaisija (lavan kärjestä viereisen lavan kärkeen) [4, suora lainaus]:

”Tuulivoimalan lapojen pyöriminen aiheuttaa ilman virtaukseen häiriön, jota voitaisiin verrata esim. moottoriveneen tai laivan aiheuttamaan peräaallokkoon. Tästä johtuen tuulivoimaloita ei tule sijoittaa tuulipuistossa liian lähelle toisiaan. Koska tuulen suunta vaihtelee, on joka suunnassa jätettävä riittävästi tilaa tuulivoimaloiden väliin tuotantohäviöiden ja liiallisten kuormitusten välttämiseksi. Harvinaisemmissa tuulensuunnissa voi välimatka olla hieman pienempi.

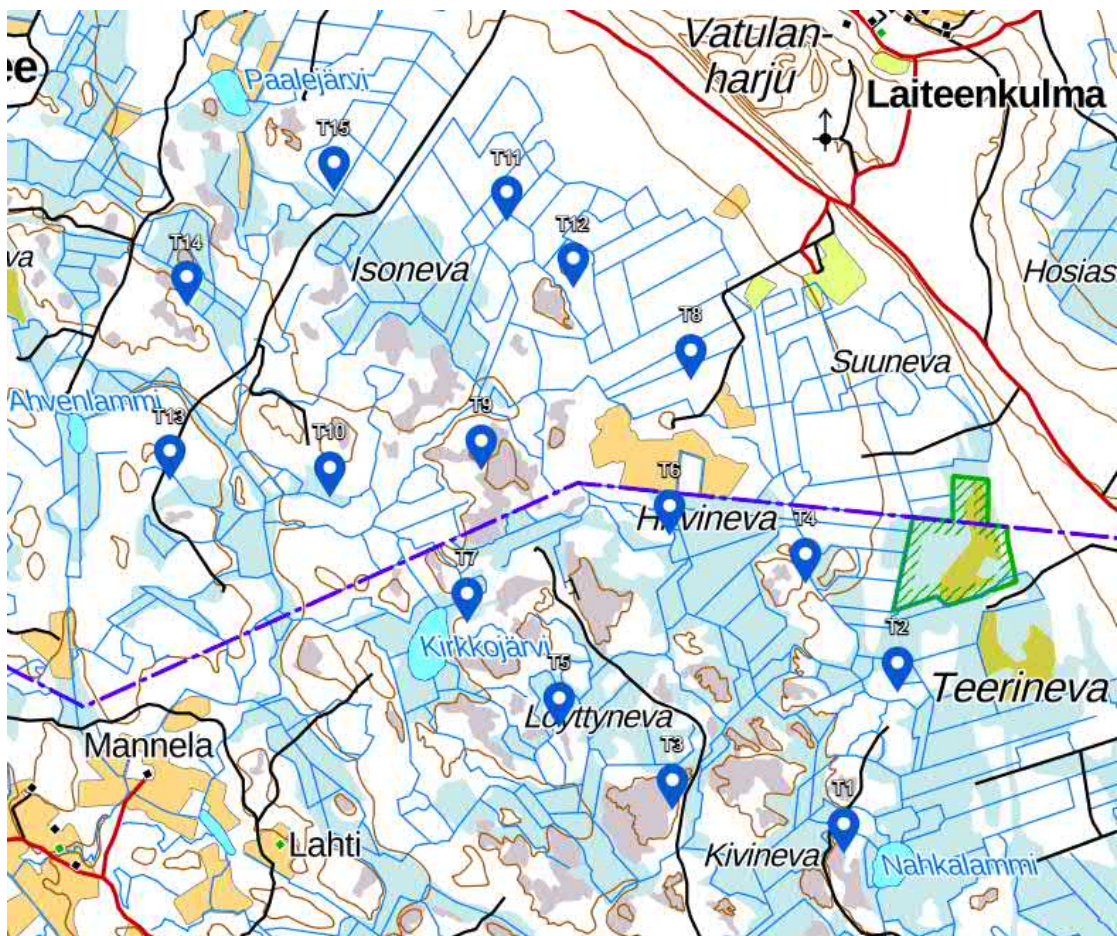
Nyrkkisääntönä tulisi yksittäisten voimaloiden väliin jättää vähintään noin viisi kertaa roottorin halkaisijan verran tilaa, eli yhden lavan kärjestä vastakkaisen lavan kärkeen. Hyvin suurissa tuulipuistoissa etäisyyksien on oltava suuremmat. Vastaavasti yhdessä rivissä tai kaarissa sijaitsevat tai hyvin pienen ryhmän muodostavat voimat voivat olla lähempänä toisiaan.”

Viisi kertaa roottorin halkaisija on eräiden maiden ohjeistus ja Suomen tuuliolosuhteet huomioon ottaen kuitenkin myös liian lyhyt välimatka kahden suuren tuulivoimalan välillä. Australiassa New South Walesin osavaltion tuulivoimarakentamisen oppaassa [5, s. 53] on jo vuonna 2002 ohjeistettu, että tuulen suuntaan rinnakkaisissa tuulivoimaloissa välimatkan pitää olla vähintään 5 x roottorin halkaisija lavan kärjestä lavan kärkeen ja tuulen suuntaan peräkkäisissä voimaloissa 8 x roottorin halkaisija. **Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta, tulisi edellä mainitun australialaisen ohjeen mukaan kaikissa tapauksissa noudattaa tuulivoimaloiden välisenä minimietäisyytenä siten kahdeksan kertaa roottorin halkaisija.**

Suomen tuulivoimayhdistys perustelee voimaloiden välistä riittävää välimatkaa ”tuotantohäviöiden ja liiallisten kuormitusten välttämiseksi”. Syynä ”tuotantohäviöihin ja liialliseen kuormitukseen” on tuulen yläpuolella olevan tuulivoimalan synnyttämän jättöpyörteen vaikutus tuulen alapuolella olevaan voimalaan. Tuotantohäviön ja kohonneen kuormituksen lisäksi tuulen alapuolella olevan tuulivoimalan toiminta turbulentsissa tuulikentässä (jättöpyörrekentässä) kohottaa tuulivoimalan melupäästöä, jolloin melumallinnuksessa käytetty tuulivoimalatyypin melupäästö ylittyy erityisesti pienillä taajuuksilla. Melupäästön kohoamista kahdessa erilaisessa turbulenssitilanteessa on tutkittu mm. Tanskassa [6], ja keskeinen johtopäätös melupäästön suhteen on se, että (käännös HN) ”kun tarkastellaan melupäästöä alavirrassa, jättöpyörre saa aikaan merkittävän nousun (alavirran) voimalan synnyttämän melun pienitaajuisessa osassa ja merkittävin vaikutus tähän on turbulentsilla tulovirtauksella”.

Kuvassa 1 on esitetty Konikallion tuulivoima-alueen viidentoista tuulivoimalan arvioitu sijainti perustuen YVA-ohjelmassa esitettyyn voimaloiden sijoittelukuvaan [1, s. 17],

jossa on 15 voimalan vaihtoehto. Allekirjoittanut on määrittänyt 15 voimalan arvioidut koordinaatit sijoittelukuvan perusteella Maanmittauslaitoksen Karttapaikka sovelluksella [7]. Karttakuvassa (kuva 1) on esitetty Karttapaikka sovelluksella määritetyt Konikallion voimalapaikat ja liitteessä 1 voimalapaikkojen koordinaatit ja näiden avulla lasketut voimaloiden tornien väliset etäisyydet. Taulukossa 1 on esitetty Konikallion suunnitellun tuulivoima-alueen viidentoista kaikkein lähimmäs toisiaan suunniteltujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys metreissä ja etäisyys suhteutettuna voimaloiden roottorin halkaisijaan (250 m). Taulukon 1 kaikki 15 tuulivoimalaparia on suunniteltu sijoitettavaksi liian lähelle toisiaan jo Suomen tuulivoimayhdistyksen esittämän kriteerin (viisi kertaa roottorin halkaisija lavan kärjestä viereisen voimalan lavan kärkeen) mukaisesti.

Kuva 1. Konikallion viidentoista voimalan suunniteltu tuulivoima-alue. Voimaloiden paikat määritetty viitteen [1, s. 17] perusteella Maanmittauslaitoksen Karttapaikka-palvelussa [7].

Kun tarkastellaan liitteessä 1 esitettyjä kaikkien voimaloiden välisiä etäisyyksiä, havaitaan, että taulukossa 1 esitettyjen 15 tuulivoimalaparin lisäksi liian lähelle toisiaan on

suunniteltu sijoitettavaksi kaikkiaan 52 tuulivoimalaparia, kun kriteerinä on tornien välinen etäisyys 8 x roottorin halkaisija.

Taulukko 1. Konikallion suunnitellun tuulivoima-alueen viidentoista lähimpänä toisiaan sijaitsevan tuulivoimalaparin tornien välinen etäisyys ja etäisyys suhteutettuna voimaloiden roottorin maksimihalkaisijaan 250 m. Yksityiskohtaiset tiedot tämän lausunnon liitteessä 1.

Arviointisuure	Tuulivoimalapari														
	Ikaalinen – Hämeenkyrö, Konikallion tuulivoimala-alue														
Tuulivoimalaparin välinen etäisyys ja roottorin halkaisijaan suhteutettu etäisyys	T1 & T2	T1 & T3	T2 & T4	T3 & T5	T4 & T6	T5 & T7	T6 & T8	T7 & T9	T8 & T12	T9 & T10	T10 & T13	T11 & T12	T11 & T15	T13 & T14	T14 & T15
Etäisyys, m	961	990	788	806	802	777	886	843	843	860	910	543	980	989	1050
Suht. etäisyys	3,8	4,0	3,2	3,2	3,2	3,1	3,5	3,4	3,4	3,4	3,6	2,2	3,9	4,0	4,2

Epäsuotuisilla tuulensuunnilla nämä 52 tuulivoimalaparia aiheuttavat eri reseptoripisteisiin ennakoimattoman voimakkaan pienitaajuuden melun sijaitessaan lähempänä toisiaan kuin kahdeksan kertaa roottorin halkaisija. Taulukon 1 mukaan pienimmillään tuulivoimalaparin tornien välinen etäisyys on alle kolme kertaa roottorin halkaisija ja Taulukon 1 kaikkien voimaloiden välinen etäisyys on pienempi kuin viisi kertaa roottorin halkaisija, kun huomioidaan Suomen tuulivoimayhdistyksen vaatimus etäisyyden laskemisesta roottorin lavan kärjestä viereisen voimalan roottorin kärkeen. **Sopivan tuulen vallitessa tuulen yläpuolella sijaitsevien voimaloiden jättöpyörteellä on siten merkittävä kohottava vaikutus tuulen alapuolella toimivien voimaloiden melupäästöön.**

Tätä pienitaajuista, rakennusten sisätiloihin voimakkaimmin etenevää melukomponenttia ei voida ennakoida luotettavasti suomalaisen ohjeistuksen mukaisessa melumallinnuksessa, koska yksittäisten tuulivoimalaparien välinen etäisyys on liian pieni, jotta tuulen yläpuolella olevan voimalan jättöpyörteen vaikutus tuulen alapuolella olevan voimalan melupäästöön ei vaikuttaisi melupäästöä kohottavasti.

3. Johtopäätökset

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että Konikallion suunniteltu tuulivoimaloiden sijoittelu on 15 voimalan vaihtoehdolla täysin vastoin tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteita. Pienemmällä voimaloiden lukumäärällä tai pienemmällä voimaloiden koolla, voidaan vaikuttaa meluhaitan vähenemiseen, mutta jokainen vaihtoehto on tarkasteltava erikseen.

Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa kaikissa tapauksissa kuitenkin sen, että suomalaisen melumallinnuksen lähtöolettamus tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä ei päde, jolloin koko melumallinnus on jo lähtökohdiltaan virheellinen, mikäli tuulivoimaloiden välisen etäisyyden vaatimusta 8 x roottorin halkaisija ei noudateta.

Tampere, 27.3.2022

Hannu Nykänen

Diplomi-insinööri, eläkkeellä oleva (1.10.2014 lähtien) entinen VTT:n johtava tutkija ja äänenhallintaryhmän ryhmäpäällikkö
Puolueeton ja riippumaton tuulivoimameluasiantuntija

Lähdeviitteet:

- [1] Konikallion tuulivoimahanke. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Ilmatar Energy Oy. Tammikuu 2022. 107 s.
- [2] Ympäristöministeriö. Helsinki 2016. Tuulivoimarakentamisen suunnittelu. Päivitys 2016. Ympäristöhallinnon ohjeita 5 | 2016. 121 s.
- [3] Ympäristöministeriö. Helsinki 2014. Tuulivoimaloiden melun mallintaminen. Ympäristöhallinnon ohjeita 2 | 2014. 53 s.
- [4] Suomen tuulivoimayhdistys. <https://www.tuulivoimayhdistys.fi/tietoa-tuulivoimasta/tietoa-tuulivoimasta/tuulivoimatuotanto/voimaloiden-sijoittelu>
- [5] NSW Wind Energy Handbook 2002. Sustainable Energy Development Authority of NSW (SEDA). Sydney, Australia 2002. 85 s.
- [6] Bertagnolio, F., Madsen, H.A. & Fischer, A., Noise emission from wind turbines in wake – Measurement and modelling. *Journal of Physics: Conf. Series* **1037** (2018) 022001. 10 p.
- [7] Maanmittauslaitos, Karttapaikka. <https://www.maanmittauslaitos.fi/asioi-verkossa/karttapaikka>

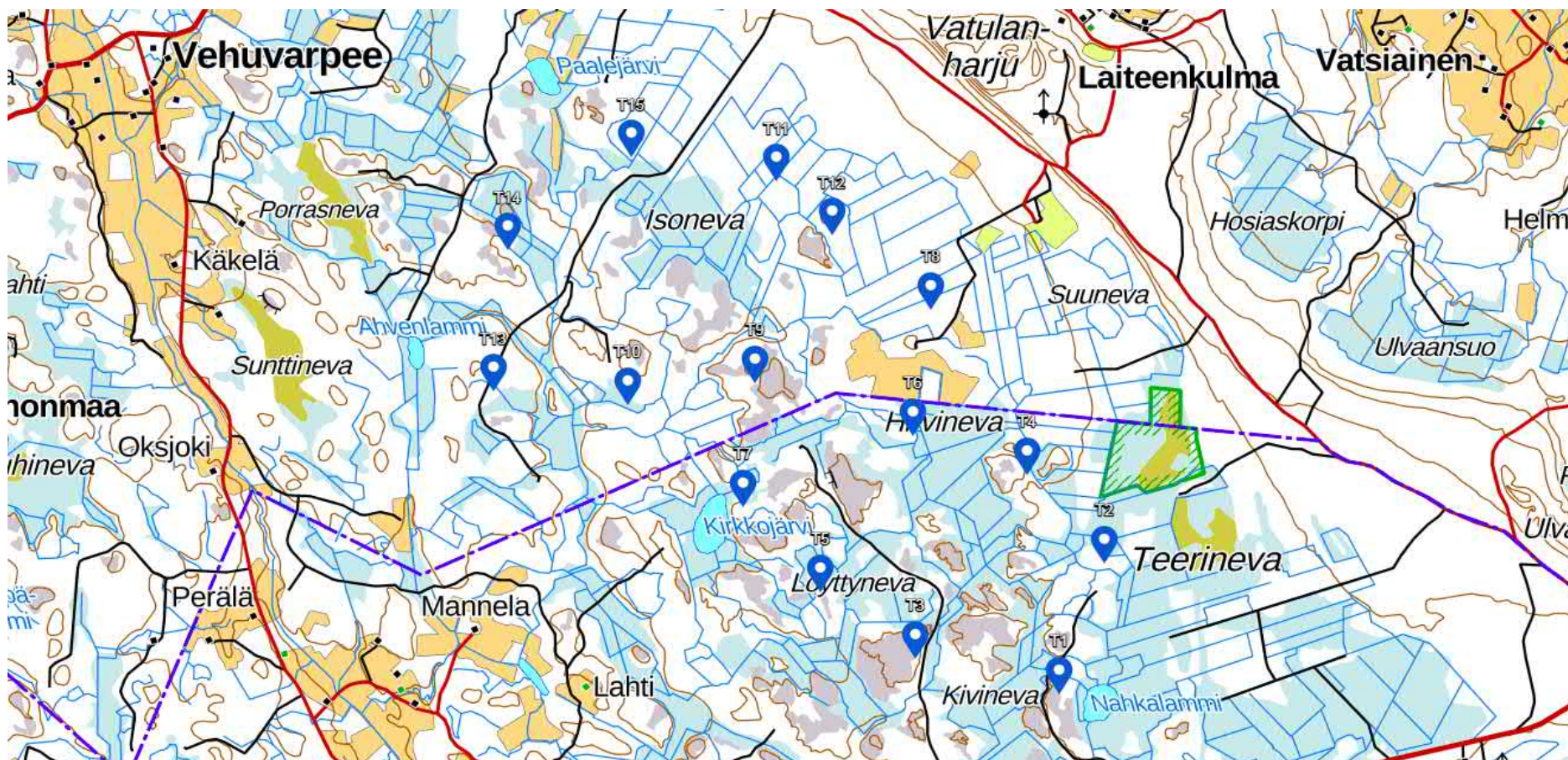
Liitteet

- Liite 1. Ikaalinen – Hämeenkyrö, Konikallion suunnitellun tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden välisen etäisyyden laskenta. 6 s.
- Liite 2. DI Hannu Nykäsen tuulivoimaloiden melusäätelyä ja niiden arviointia koskevat julkaisut. 1 s.

Tuulivoimaloiden välisen etäisyyden laskenta (voimalat tuulen suuntaan nähden peräkkäin)

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

(Punaisella kirjoitettujen ja lihavoitujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys toisistaan on pienempi kuin 8 x roottorin halkaisija)

Tuulivoimaloiden koordinaatit ja roottorin halkaisija, d_r (AFRY & HN)				Tuulivoimalan T1 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T2 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan 3 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d			
TV-nro	x (IP)	y (PL)	d_r / m	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r
T1	285315	6845727	250	285315	6845727	0	-	285619	6846639	961	3,8	284355	6845967	990	4,0
T2	285619	6846639	250	285315	6845727	961	3,8	285619	6846639	0	-	284355	6845967	1432	5,7
T3	284355	6845967	250	285315	6845727	990	4,0	285619	6846639	1432	5,7	284355	6845967	0	-
T4	285099	6847231	250	285315	6845727	1519	6,1	285619	6846639	788	3,2	284355	6845967	1467	5,9
T5	283707	6846447	250	285315	6845727	1762	7,0	285619	6846639	1922	7,7	284355	6845967	806	3,2
T6	284347	6847511	250	285315	6845727	2030	8,1	285619	6846639	1542	6,2	284355	6845967	1544	6,2
T7	283195	6847031	250	285315	6845727	2489	10,0	285619	6846639	2455	9,8	284355	6845967	1574	6,3
T8	284451	6848391	250	285315	6845727	2801	11,2	285619	6846639	2106	8,4	284355	6845967	2426	9,7
T9	283267	6847871	250	285315	6845727	2965	11,9	285619	6846639	2655	10,6	284355	6845967	2193	8,8
T10	282419	6847727	250	285315	6845727	3519	14,1	285619	6846639	3380	13,5	284355	6845967	2616	10,5
T11	283411	6849303	250	285315	6845727	4051	16,2	285619	6846639	3460	13,8	284355	6845967	3467	13,9
T12	283787	6848911	250	285315	6845727	3532	14,1	285619	6846639	2919	11,7	284355	6845967	2998	12,0
T13	281515	6847831	250	285315	6845727	4344	17,4	285619	6846639	4274	17,1	284355	6845967	3397	13,6
T14	281611	6848815	250	285315	6845727	4822	19,3	285619	6846639	4561	18,2	284355	6845967	3955	15,8
T15	282443	6849455	250	285315	6845727	4706	18,8	285619	6846639	4245	17,0	284355	6845967	3978	15,9
Poikkeukset:															

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

(Punaisella kirjoitettujen ja lihavoitujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys toisistaan on pienempi kuin 8 x roottorin halkaisija)

Tuulivoimaloiden koordinaatit ja roottorin halkaisija, d_r (AFRY & HN)				Tuulivoimalan T4 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T5 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T6 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d			
TV-nro	x (IP)	y (PL)	d_r / m	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r
T1	285315	6845727	250	285099	6847231	1519	6,1	283707	6846447	1762	7,0	284347	6847511	2030	8,1
T2	285619	6846639	250	285099	6847231	788	3,2	283707	6846447	1922	7,7	284347	6847511	1542	6,2
T3	284355	6845967	250	285099	6847231	1467	5,9	283707	6846447	806	3,2	284347	6847511	1544	6,2
T4	285099	6847231	250	285099	6847231	0	-	283707	6846447	1598	6,4	284347	6847511	802	3,2
T5	283707	6846447	250	285099	6847231	1598	6,4	283707	6846447	0	-	284347	6847511	1242	5,0
T6	284347	6847511	250	285099	6847231	802	3,2	283707	6846447	1242	5,0	284347	6847511	0	-
T7	283195	6847031	250	285099	6847231	1914	7,7	283707	6846447	777	3,1	284347	6847511	1248	5,0
T8	284451	6848391	250	285099	6847231	1329	5,3	283707	6846447	2082	8,3	284347	6847511	886	3,5
T9	283267	6847871	250	285099	6847231	1941	7,8	283707	6846447	1490	6,0	284347	6847511	1138	4,6
T10	282419	6847727	250	285099	6847231	2726	10,9	283707	6846447	1816	7,3	284347	6847511	1940	7,8
T11	283411	6849303	250	285099	6847231	2673	10,7	283707	6846447	2871	11,5	284347	6847511	2022	8,1
T12	283787	6848911	250	285099	6847231	2132	8,5	283707	6846447	2465	9,9	284347	6847511	1508	6,0
T13	281515	6847831	250	285099	6847231	3634	14,5	283707	6846447	2592	10,4	284347	6847511	2850	11,4
T14	281611	6848815	250	285099	6847231	3831	15,3	283707	6846447	3162	12,6	284347	6847511	3031	12,1
T15	282443	6849455	250	285099	6847231	3464	13,9	283707	6846447	3263	13,1	284347	6847511	2721	10,9
Poikkeukset:															

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

(Punaisella kirjoitettujen ja lihavoitujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys toisistaan on pienempi kuin 8 x roottorin halkaisija)

Tuulivoimaloiden koordinaatit ja roottorin halkaisija, d_r (AFRY & HN)				Tuulivoimalan T7 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T8 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T9 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d			
TV-nro	x (IP)	y (PL)	d_r / m	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r
T1	285315	6845727	250	283195	6847031	2489	10,0	284451	6848391	2801	11,2	283267	6847871	2965	11,9
T2	285619	6846639	250	283195	6847031	2455	9,8	284451	6848391	2106	8,4	283267	6847871	2655	10,6
T3	284355	6845967	250	283195	6847031	1574	6,3	284451	6848391	2426	9,7	283267	6847871	2193	8,8
T4	285099	6847231	250	283195	6847031	1914	7,7	284451	6848391	1329	5,3	283267	6847871	1941	7,8
T5	283707	6846447	250	283195	6847031	777	3,1	284451	6848391	2082	8,3	283267	6847871	1490	6,0
T6	284347	6847511	250	283195	6847031	1248	5,0	284451	6848391	886	3,5	283267	6847871	1138	4,6
T7	283195	6847031	250	283195	6847031	0	-	284451	6848391	1851	7,4	283267	6847871	843	3,4
T8	284451	6848391	250	283195	6847031	1851	7,4	284451	6848391	0	-	283267	6847871	1293	5,2
T9	283267	6847871	250	283195	6847031	843	3,4	284451	6848391	1293	5,2	283267	6847871	0	-
T10	282419	6847727	250	283195	6847031	1042	4,2	284451	6848391	2138	8,6	283267	6847871	860	3,4
T11	283411	6849303	250	283195	6847031	2282	9,1	284451	6848391	1383	5,5	283267	6847871	1439	5,8
T12	283787	6848911	250	283195	6847031	1971	7,9	284451	6848391	843	3,4	283267	6847871	1163	4,7
T13	281515	6847831	250	283195	6847031	1861	7,4	284451	6848391	2989	12,0	283267	6847871	1752	7,0
T14	281611	6848815	250	283195	6847031	2386	9,5	284451	6848391	2871	11,5	283267	6847871	1906	7,6
T15	282443	6849455	250	283195	6847031	2538	10,2	284451	6848391	2272	9,1	283267	6847871	1786	7,1
Poikkeukset:															

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

(Punaisella kirjoitettujen ja lihavoitujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys toisistaan on pienempi kuin 8 x roottorin halkaisija)

Tuulivoimaloiden koordinaatit ja roottorin halkaisija, d_r (AFRY & HN)				Tuulivoimalan T10 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T11 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T12 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d			
TV-nro	x (IP)	y (PL)	d_r /m	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r
T1	285315	6845727	250	282419	6847727	3519	14,1	283411	6849303	4051	16,2	283787	6848911	3532	14,1
T2	285619	6846639	250	282419	6847727	3380	13,5	283411	6849303	3460	13,8	283787	6848911	2919	11,7
T3	284355	6845967	250	282419	6847727	2616	10,5	283411	6849303	3467	13,9	283787	6848911	2998	12,0
T4	285099	6847231	250	282419	6847727	2726	10,9	283411	6849303	2673	10,7	283787	6848911	2132	8,5
T5	283707	6846447	250	282419	6847727	1816	7,3	283411	6849303	2871	11,5	283787	6848911	2465	9,9
T6	284347	6847511	250	282419	6847727	1940	7,8	283411	6849303	2022	8,1	283787	6848911	1508	6,0
T7	283195	6847031	250	282419	6847727	1042	4,2	283411	6849303	2282	9,1	283787	6848911	1971	7,9
T8	284451	6848391	250	282419	6847727	2138	8,6	283411	6849303	1383	5,5	283787	6848911	843	3,4
T9	283267	6847871	250	282419	6847727	860	3,4	283411	6849303	1439	5,8	283787	6848911	1163	4,7
T10	282419	6847727	250	282419	6847727	0	-	283411	6849303	1862	7,4	283787	6848911	1809	7,2
T11	283411	6849303	250	282419	6847727	1862	7,4	283411	6849303	0	-	283787	6848911	543	2,2
T12	283787	6848911	250	282419	6847727	1809	7,2	283411	6849303	543	2,2	283787	6848911	0	-
T13	281515	6847831	250	282419	6847727	910	3,6	283411	6849303	2400	9,6	283787	6848911	2516	10,1
T14	281611	6848815	250	282419	6847727	1355	5,4	283411	6849303	1865	7,5	283787	6848911	2178	8,7
T15	282443	6849455	250	282419	6847727	1728	6,9	283411	6849303	980	3,9	283787	6848911	1450	5,8
Poikkeukset:															

Ikaalinen - Hämenkyrö, Konikallion tuulivoima-alue, lähtöoletukset: AFRY ympäristövaikutusten arviointiohjelma, tammikuu 2022, s. 21

Viisitoista tuulivoimalaa, napakorkeus 225 m, roottorin halkaisija 250 m, voimaloiden koordinaatit: HN-ennakointi

(Punaisella kirjoitettujen ja lihavoitujen tuulivoimalaparien tornien välinen etäisyys toisistaan on pienempi kuin 8 x roottorin halkaisija)

Tuulivoimaloiden koordinaatit ja roottorin halkaisija, d_r (AFRY & HN)				Tuulivoimalan T13 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T14 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d				Tuulivoimalan T15 koordinaatit ja etäisyys muista voimaloista, d_d			
TV-nro	x (IP)	y (PL)	d_r / m	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r	x (IP)	y (PL)	d_d / m	d_d / d_r
T1	285315	6845727	250	281515	6847831	4344	17,4	281611	6848815	4822	19,3	282443	6849455	4706	18,8
T2	285619	6846639	250	281515	6847831	4274	17,1	281611	6848815	4561	18,2	282443	6849455	4245	17,0
T3	284355	6845967	250	281515	6847831	3397	13,6	281611	6848815	3955	15,8	282443	6849455	3978	15,9
T4	285099	6847231	250	281515	6847831	3634	14,5	281611	6848815	3831	15,3	282443	6849455	3464	13,9
T5	283707	6846447	250	281515	6847831	2592	10,4	281611	6848815	3162	12,6	282443	6849455	3263	13,1
T6	284347	6847511	250	281515	6847831	2850	11,4	281611	6848815	3031	12,1	282443	6849455	2721	10,9
T7	283195	6847031	250	281515	6847831	1861	7,4	281611	6848815	2386	9,5	282443	6849455	2538	10,2
T8	284451	6848391	250	281515	6847831	2989	12,0	281611	6848815	2871	11,5	282443	6849455	2272	9,1
T9	283267	6847871	250	281515	6847831	1752	7,0	281611	6848815	1906	7,6	282443	6849455	1786	7,1
T10	282419	6847727	250	281515	6847831	910	3,6	281611	6848815	1355	5,4	282443	6849455	1728	6,9
T11	283411	6849303	250	281515	6847831	2400	9,6	281611	6848815	1865	7,5	282443	6849455	980	3,9
T12	283787	6848911	250	281515	6847831	2516	10,1	281611	6848815	2178	8,7	282443	6849455	1450	5,8
T13	281515	6847831	250	281515	6847831	0	-	281611	6848815	989	4,0	282443	6849455	1870	7,5
T14	281611	6848815	250	281515	6847831	989	4,0	281611	6848815	0	-	282443	6849455	1050	4,2
T15	282443	6849455	250	281515	6847831	1870	7,5	281611	6848815	1050	4,2	282443	6849455	0	-
Poikkeukset:															

DI Hannu Nykäsen tuulivoimaloiden melusääntelyä ja niiden arviointia koskevat julkaisut.

1. Nykänen, H., Uosukainen, S., Siponen, D., Di Napoli, C., Yli-Kätkä, V-M. & Ristolainen, J.: Ehdotus tuulivoimamelun mallinnuksen laskentalogiikkaan ja parametrien valintaan. Tampere 2013. Teknologian tutkimuskeskus VTT, Tutkimusraportti VTT-R-04565-13. 52 s. + liitteet 16 s.
2. Eurasto, R. & Nykänen, H.: Tuulivoimamelun mittausmetodiikan kehittäminen. Tampere 2013. Teknologian tutkimuskeskus VTT, Tutkimusraportti VTT-R-04680-13. 13 s. + liitteet 30 s.
3. Nykänen, H., Uosukainen, S., Antila, M. & Siponen, D.: Tuulivoimalan meluvaikutukset: Häiritsevyyssmittaristo ja sen käyttö. Tampere 2014. Teknologian tutkimuskeskus VTT, Tutkimusraportti VTT-R-04392-14. 21 s.
4. Siponen, D., Nykänen, H., Viljanen, V. & Lahti, T.: Tuulivoimamelun immissiomittausohje. Kokemuksia ja kehittämisehdotuksia. Akustiikkapäivät 2017. Espoo 24.-25.8.2017. Artikkelit ja ohjelma, s. 170 – 175.
5. Nykänen, H., Siponen, D., Viljanen, V. & Lahti, T.: Huomioita tuulivoimamelun mallinnusohjeesta ja sen soveltamisesta. Akustiikkapäivät 2017. Espoo 24.-25.8.2017. Artikkelit ja ohjelma, s. 176 – 181.

Pirkanmaan ELY-keskus
PL 297
33101 Tampere

viite: PIRELY/243/2022

Asia: Mieli-pide Konikallio Tuulivoimahankeen arviointiohjelmasta.

Viite: Pirkanmaan ELY -keskus on julkaissut asiasta kuulutuksen.

Mielipiteen esittäjä:

kiinteistön 108-438-9-27 Männikkö (88,5 ha) omistaja

Avustaja: Asianajaja Heikki Penttilä

Mielipide

Vastustan Konikallioon suunniteltavaa tuulivoimahanketta ja siihen kaavahanketta. Totean tältä osin seuraavaa.

Prosessin puutteet

Ensinnäkin hankkeen tiedottaminen ei ole ollut asianmukaista, koska olen tullut tietoiseksi hankkeesta, joka vaikuttaa huomattavasti omistamaani tilaan 108-438-9-27, vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Hanke vaikuttaa olennaisella tavalla omistamaani tilaan muun ohella sen tulevan käytön sekä ympäristö- ja taloudellisten arvojen osalta. Hankesuunnitelman mukaan esimerkiksi voimajohtolinjat kulkevat ensin pitkään tilani rajalla ja sitten vielä ylittävät tilani. Minua olisikin tullut kuulla jo aiemmin tässä asiassa, vaikka esimerkiksi eräitä naapureita on asiassa erikseen kuultu.

Kysyttyäni asiasta Ilmatar Oy:n Hankekehityspäälliköltä, Lauri Viertolta seuraavan vastauksen 9.2.2022:

" Ilmattaren Konikallion tuulivoimahanke on lähtenyt liikkeelle Auria Wind Oy:n hankkeena, joka on tehnyt Hämeenkyrön puolella ensimmäiset maanvuokrasopimuksen alkuvuodesta 2021. Myöhemmin keväällä Ilmatar on hankkinut sopimukset ja hankeoikeudet Auria Wind Oy:ltä. Sopimusten siirtymisen ehtona oli riittävä maanvuokraukseen perustuva hankealueen maanhallinta, jota vastaan Ilmatar voi toimittaa hankkeen kaavoitusaloitteet sekä Hämeenkyröön että Ikaalisiin. Näin ollen vuoden takaiset maanomistajatilaisuudet ovat olleet Auria Wind Oy:n järjestämiä, ja niihin en osaa ottaa itse kantaa. Uskoisin, että kokouksiin on kutsuttu Hämeenkyrön puolen keskeiset maanomistajat ja kokouksella on pyritty samaan selville kaavoitusaloitteeseen tarvittavan maanomistajaenemmistön mielipide maanvuokraukseen liittyen."

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan viranomaisen on kaavaa valmisteltaessa oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavoja valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta suoraan mainituille tahoille, jotta heillä on jo alkuvaiheessa mahdollisuus vaikuttaa kaavan sisältöön ja näin välttyään tarpeettomalta viranomaistyöltä. Mielestäni viranomainen on tältä osin laiminlyönyt vuorovaikutusvelvollisuutensa, koska olen saanut tästä hankkeesta tiedon ulkopuolisilta tahoilta.

Olen pyytänyt Hämeenkyrön kunnan kaavoitusviranomaisten käyttämältä asiantuntijalta kaikki kunnan hallussa olevat hanketta koskevat asiantuntijalausunnot. Kunnan kaavoitusviranomainen on kertonut, etteivät kaikki asiantuntijalausunnot ole vielä valmiina. Varaankin mahdollisuuden antaa vielä uuden mielipiteen sen jälkeen, kun olen saanut kaikki asiantuntilauseunnot käyttööni.

Vaatimukset

Katson olevani hankkeen osalta keskeinen maanomistaja, koska voimajohtolinjaa on suunniteltu maani rajalla rakennettavaksi noin kilometrin matkalle Hankkeen etenemisestä tulee minua jatkossa tiedottaa lähettämällä minulle asiaa koskevat viranomaispäätökset, asiantuntijalausunnot ja hakijan toimittamat asiakirjat.

Kaikki tuulivoimalat on suunniteltu sijoitettavaksi tilani rajan läheisyyteen. Katson tämän olevan tilaani merkittävästi vaikuttava asia. Vaadin näiden tuulivoimaloiden poistamista hankkeesta tai siirrettäväksi kauemmaksi tilani rajalta, jos hanke vastoin käsitystäni toteutuu. Vaadin myös, että voimajohtolinjat siirretään kokonaan pois rajaltani ja ylittämästä tilaani.

Vaatimusten perustelut

Voimalinja kulkisi suunnitelman mukaan kokonaisuudessaan noin kilometrin matkan tilani rajan vierustaa ja sen lisäksi tilani metsäkuvio 20:n (n. 1 ha) läpi. Kuviolla 20 sijaitsee puro, joka on määritelty arvokas elinympäristö. Kuvio 31 (1,3 ha), noin 200 metriä kuviolta 20 lounaaseen on metsälain 10 § tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö, puro lähiympäristöineen, jossa asuu muun ohella euroopan majavia. Voimajohtolinja on suunniteltu ylittämään myös tämän tilani kuvio 31:n läpi.

Vaadin, että voimalinja siirretään pois mailtani, niiden henkilöiden omistamille tiloille, jotka ovat maanvuokrasopimuksen tehneet ja ovat asianosaisia ja saamassa taloudellista hyötyä. Järkevin lähtöpaikka on varmastikin tilojen nro 108-438-9-29 tai 108-438-8-5 voimalinjan lähtöpaikaksi. Reitti sieltä on lyhin, helpoin ja taloudellisin tehdä. Lisäksi vastustan tuulivoimaloiden sijoittamista rajani läheisyyteen. Nämäkin on mahdollista asentaa maanvuokraajien tiloille kauemmaksi rajoistani. Todettakoon, että minun haltuuni saamissa mahdollisesti alkuperäisissä suunnitelmissa tuulivoimalat on sijoitettu kauemmaksi tilani rajoista.

Joka tapauksessa koko hanketta ei pitäisi toteuttaa, koska se vaarantaa olennaisella tavalla luontoarvoja kasvillisuuden ja eläimistön osalta. Mikäli hanketta jatketaan, on tässä tapauksessa laadittava huomattavasti yksityiskohtaisempi luontoselvitys laajan asiantuntijaryhmän toimesta. Nyt aineistossa olevat selvitykset eivät miltään osin ole riittäviä.

Tilallani tai sen läheisyydessä on useita havaintoja eläimien pysyvistä reviereistä. Kyseinen alue on muun ohella hirvien talvehtimisaluetta. Jyräkoskessa **metsälaki 10§** tarkoittamassa **erityisen tärkeä elinympäristö** asuu euroopan majavia. Kiuruja viihtyy viljellyllä pellolla. Riistakamerasta

löytyy suden kuva ja naapurin pellon valkoisia pilleripaaleja karhu on repinyt. Tilallani on useita ilveksiä, joiden olemassa olosta on jatkuvia havaintoja. Viimeisenä havaintona olen kuullut mahdollisesta maakotkan pesinnästä.

Kyseisellä hankealueella on saamani tiedon mukaan myös kalasääskien vuosittaiset pesinnät Haukinevalla, Karhukoskella, Ikaalisten puolella Porrasnevalla, Voistetunjärvellä ja Rapakonnevalla, joita tuulivoimalat uhkaavat. Myöskin metso pesii näillä seuduilla. Viirupöllöjä pesii Viherojantien päässä ja Vesajärvellä Majamaan puolella. Ruskohaukka pesii Ihanajärvessä, Vesajärvessä tai Alhonjärvessä. Kurki, direktiivilaji pesii Ihanajärvellä, Hirvonjärvellä, Vesajärvellä ja Alhonjärvellä. Laulujoutsen, direktiivilaji pesii Ihanajärvessä, Hirvonjärvessä, Vesajärvessä ja Alhonjärvessä. Erittäin uhanalainen nokikana pesii Alhonjärvessä.

Tässä tapauksessa tilani metsänhoito tulisi vaikeutumaan. Joka tapauksessa metsästä kertyvä tuotto tulisi vähentymään. Taloudellisesti tämän hankkeen toteutuminen suunnitellulla tavalla aiheuttaisi minulle merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

Jos tuulivoimalahanke ylipäättään etenee, on se mahdollista toteuttaa siten, että edellä mainitut vaatimukseni otetaan huomioon. Nyt suunniteltu tuulivoimalahanke ei tuota sellaista yleistä hyötyä, joka mahdollistaisi merkittävän haitan ja taloudelliset menetykset minulle maanomistajana.

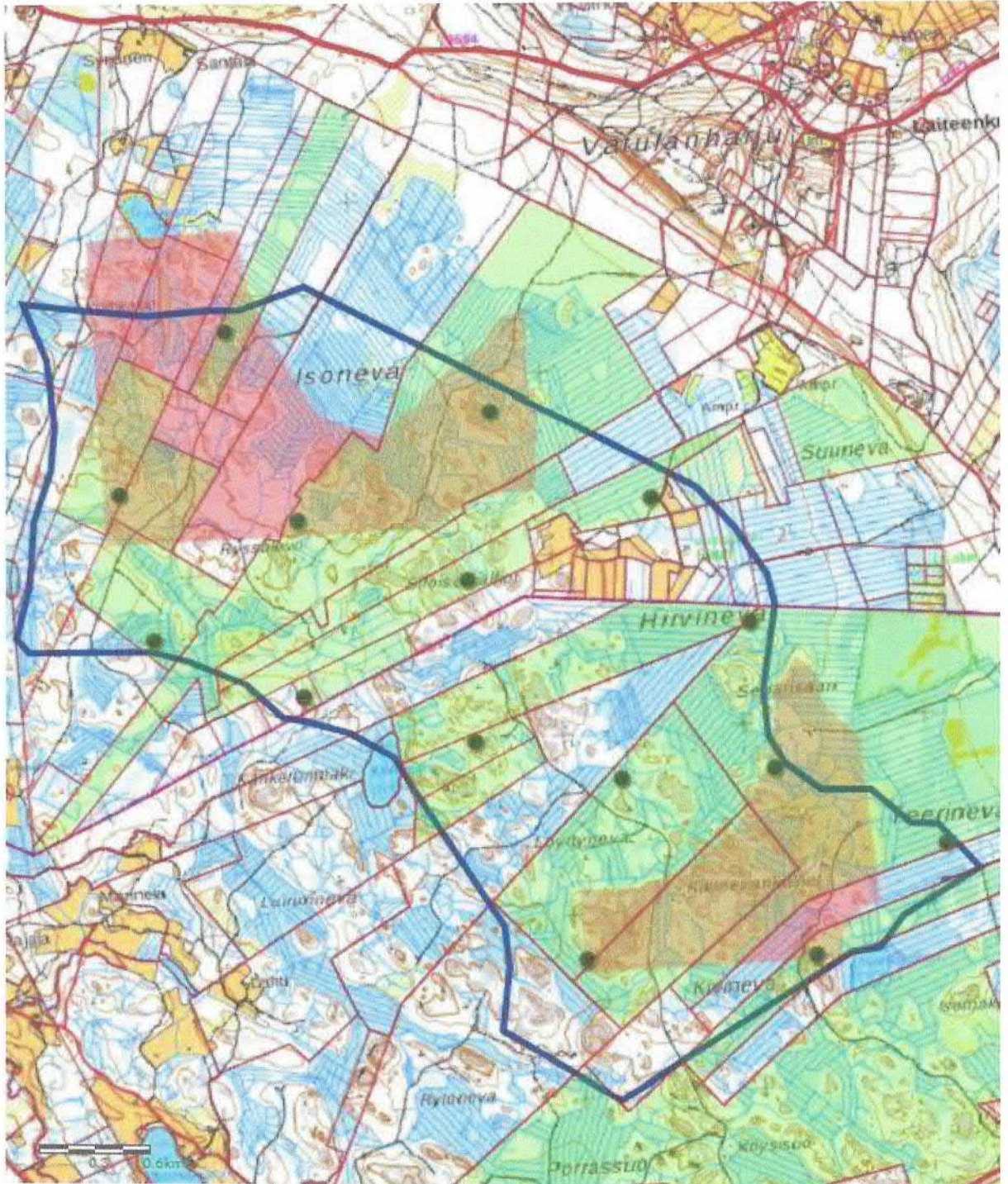
Edellä lausutuilla perusteilla on täysin selvää, että suunnitelma edellyttää yksityiskohtaista ja ammattitaitoista luontoselvitystä. Tuulivoimahankkeessa pitää selvittää tarkoin luonto ja siellä elävät eläimet ja linnut, joita hanke uhkaa. Ehdotan, että selvitystyöhön mukaan otetaan henkilö, jolla on osaamista ja tietoa nimenomaan tästä kohteena olevasta hankealueesta.

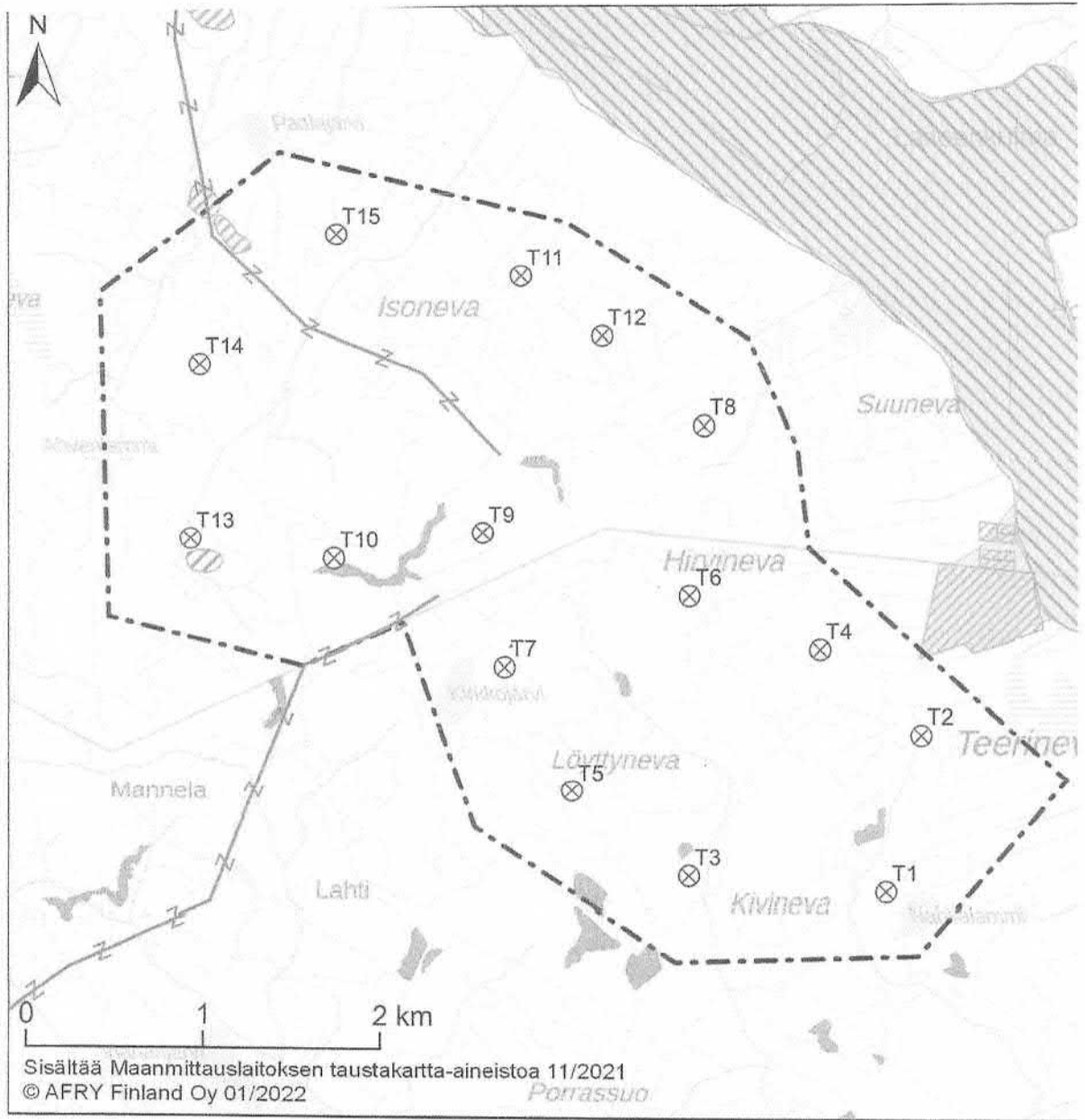
Liitteet

- kartta sopimuksen tehneistä tilallisista, heidän tilat väriltään vihreät
- lähemmäksi siirtyneet myllynpaikat aiemmasta

Tampereella 23. päivänä maaliskuuta 2022

Tämän mielipiteen laatimisessa on avustanut asianajaja Heikki Penttilä.

 Hankealue
 Metsälakikohde (Suomen metsäkeskus 2021)

SIIRTyneet myllynpaikat kohti rajaan!

T7 T6

Hämeenkyrön kunnalle / Ikaalisten kaupungille

Asia: Mielipide Konikallio Tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Viite: Kuulutus 31.3.2022.

Mielipiteen esittäjä:

108-438-9-27 Männikkö (88,5 ha) omistaja.

Avustaja: Asianajaja Heikki Penttilä

Mielipide

Vastustan edelleen Konikallioon suunniteltavaa tuulivoimahanketta ja siihen kaavahanketta. Totean aiemmin lausuman lisäksi seuraavaa.

Prosessin puutteet

Ensinnäkin hankkeen tiedottaminen ei ole ollut asianmukaista, koska olen tullut tietoiseksi hankkeesta, joka vaikuttaa huomattavasti omistamaani tilaan 108-438-9-27, vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Hanke vaikuttaa olennaisella tavalla omistamaani tilaan muun ohella sen tulevan käytön sekä ympäristö- ja taloudellisten arvojen osalta. Hanksuunnitelman mukaan esimerkiksi voimajohtolinjat kulkevat ensin pitkään tilani rajalla ja sitten vielä ylittävät tilani noin 1 kilometrin matkalla. Hämeenkyrön puolelle suunniteluista seitsemästä (7 kpl) tuulivoimalasta neljä (4 kpl) sijaitsee tilani rajan läheisyydessä kolme (3 kpl) noin 200 metrin ja (1 kpl) 400 metrin päässä rajastani. Lisäksi viitataan siihen, että Ilmattaren suunnitelmien mukaan omistamani maa-alue on erityisen toiminnan kohteena, koska sinne on suunniteltu sähkölinjoja sekä ilmaan, että maahan, sekä mahdollisesti tuulivoimaloita yhdistävää leveää tietä. Näiden toimenpiteiden arviointi on erittäin tärkeää. Minua olisikin tullut kuulla jo aiemmin tässä asiassa, vaikka esimerkiksi eräitä naapureita on asiassa erikseen kuultu.

Kysyttyäni asiasta Ilmatar Oy:n Hankekehityspäälliköltä, Lauri Viertolta seuraavan vastauksen 9.2.2022:

” Ilmattaren Konikallion tuulivoimahanke on lähtenyt liikkeelle Auria Wind Oy:n hankkeena, joka on tehnyt Hämeenkyrön puolella ensimmäiset maanvuokrasopimuksen alkuvuodesta 2021. Myöhemmin keväällä Ilmatar on hankkinut sopimukset ja hankeoikeudet Auria Wind Oy:ltä. Sopimusten siirtymisen ehtona oli riittävä maanvuokraukseen perustuva hankealueen maanhallinta, jota vastaan Ilmatar voi toimittaa hankkeen kaavoitusaloitteet sekä Hämeenkyröön että Ikaalisiin. Näin ollen vuoden takaiset maanomistajatilaisuuksien ovat olleet Auria Wind Oy:n järjestämiä, ja niihin en osaa ottaa itse kantaa. Uskoisin, että kokouksiin on kutsuttu Hämeenkyrön

puolen keskeiset maanomistajat ja kokouksella on pyritty samaan selville kaavoitusaloitteeseen tarvittavan maanomistajaenemmistön mielipide maanvuokraukseen liittyen.”

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan viranomaisen on kaavaa valmisteltaessa oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavoja valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta suoraan mainituille tahoille, jotta heillä on jo alkuvaiheessa mahdollisuus vaikuttaa kaavan sisältöön ja näin välttytään tarpeettomalta viranomaistyöltä. Mielestäni viranomainen on tältä osin laiminlyönyt vuorovaikutusvelvollisuutensa, koska olen saanut tästä hankkeesta tiedon ulkopuolisilta tahoilta.

Selkeä puute on tieverkoston kuvaamisen puuttuminen hankealueelta ja tuulivoimaloita yhdistävän voimajohtolinjan kuvaamisen puuttuminen. Osayleiskaavassa ja suunnitelmissa olevat kartat ovat olleet epäselviä ja yleispiirteisiä.

Olen pyytänyt Hämeenkyrön kunnan kaavoitusviranomaisten käyttämältä asiantuntijalta kaikki kunnan hallussa olevat hanketta koskevat asiantuntijalausunnot. Kunnan kaavoitusviranomainen on kertonut, etteivät kaikki asiantuntijalausunnot ole vielä valmiina. Varaankin mahdollisuuden antaa vielä uuden mielipiteen sen jälkeen, kun olen saanut kaikki asiantuntijalausunnot käyttööni.

Vaatimukset

Katson olevani hankkeen osalta keskeinen maanomistaja, koska voimajohtolinjaa on suunniteltu maani rajalla rakennettavaksi noin kilometrin matkalle. Minua tulee jatkossa tiedottaa hankkeen etenemisestä lähettämällä minulle asiaa koskevat viranomaispäätökset, asiantuntijalausunnot ja hakijan toimittamat asiakirjat.

Kaikki tuulivoimalat on suunniteltu sijoitettavaksi tilani rajan läheisyyteen. Katson tämän olevan tilaani merkittävästi vaikuttava asia. Vaadin näiden tuulivoimaloiden poistamista hankkeesta tai siirrettäväksi kauemmaksi tilani rajalta, jos hanke vastoin käsitystäni toteutuu. Vaadin myös, että voimajohtolinjat siirretään kokonaan pois rajaltani ja ylittämästä millään tavoin tilaani.

Vaatimusten perustelut

Voimalinja kulkisi suunnitelman mukaan kokonaisuudessaan noin kilometrin matkan tilani rajan vierustaa ja sen lisäksi tilani metsäkuvio 20:n (n. 1 ha) läpi. Kuviolla 20 sijaitsee puro, joka on määritelty arvokas elinympäristö. Kuvio 31 (1,3 ha), joka sijaitsee noin 200 metriä kuviolta 20 lounaaseen, on metsälain 10 § tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö. Siellä sijaitsee puro lähiympäristöineen, jossa asuu muun ohella euroopanmajavia. Voimajohtolinja on suunniteltu ylittämään myös tämän tilani kuvio 31:n läpi. Viittaan tältä osin LUKEn vahvistamaan lausuntoon 10.3.2022 Pirkanmaan ELY-keskuskukselle seuraavalta osin: ”*aluella havaittiin myös euroopanmajavan syönnöksiä ja pesä*”.

Vaadin, että voimalinja siirretään pois mailtani, niiden henkilöiden omistamille tiloille, jotka ovat maanvuokrasopimuksen tehneet ja ovat asianosaisia ja saamassa taloudellista hyötyä. Järkevin lähtöpaikka on varmastikin tilojen nro 108-438-9-29 tai 108-438-8-5 voimalinjan lähtöpaikaksi. Reitti sieltä on lyhin, helpoin ja taloudellisin tehdä. Lisäksi vastustan tuulivoimaloiden sijoittamista rajani läheisyyteen. Nämäkin on mahdollista asentaa maanvuokraajien tiloille kauemmaksi rajoistani. Todettakoon, että minun haltuuni saamissa mahdollisesti alkuperäisissä suunnitelmissa tuulivoimalat on sijoitettu kauemmaksi tilani rajoista.

Joka tapauksessa koko hanketta ei pitäisi toteuttaa, koska se vaarantaa olennaisella tavalla luontoarvoja kasvillisuuden ja eläimistön osalta. Mikäli hanketta jatketaan, on tässä tapauksessa laadittava huomattavasti yksityiskohtaisempi luontoselvitys laajan asiantuntijaryhmän toimesta. Nyt aineistossa olevat selvitykset eivät miltään osin ole riittäviä. Viittaan tältä osin LUKEn lausuntoon 10.3.2022 Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Tilallani tai sen läheisyydessä on useita havaintoja eläimien pysyvistä reviireistä. Kyseinen alue on muun ohella hirvien talvehtimisaluetta. Jyräkoskessa **metsälaki 10§** tarkoittamassa **erityisen tärkeä elinympäristö** asuu euroopanmajavia. Kiuruja viihtyy viljellyllä pellolla. Riistakamerasta löytyy suden kuva ja naapurin pellon valkoisia pilleripaaleja karhu on repinyt. Tilallani on nähty useita ilveksiä, joiden olemassa olosta on jatkuvia havaintoja. Viimeisenä havaintona olen kuullut mahdollisesta maakotkan pesinnästä. Viittaan LUKEn lausuntoon 10.3.2022 Pirkanmaan ELY-keskukselle, joka vahvistaa havainnot hirvistä, valkohäntäkauriista, Ilveksistä, karhuista ja euroopanmajavista.

Kyseisellä hankealueella on saamani tiedon mukaan myös kalasääskien vuosittaiset pesinnät Haukinevalla, Karhukoskella, Ikaalisten puolella Porrasnevalla, Voistetunjärvellä ja Rapakonnevalla, joita tuulivoimalat uhkaavat. Metsoja tapaa usein maillani. Viirupöllöjä pesii Viherojantien päässä ja Vesajärvellä Majamaan puolella. Ruskohaukka pesii Ihanajärvessä, Vesajärvessä tai Alhonjärvessä. Kurki, direktiivilaji pesii Ihanajärvellä, Hirvonjärvellä, Vesajärvellä ja Alhonjärvellä. Laulujoutsen, direktiivilaji pesii Ihanajärvessä, Hirvonjärvessä, Vesajärvessä ja Alhonjärvessä. Erittäin uhanalainen nokikana pesii Alhonjärvessä.

Laadittavan YVA:n sisältö tulee olla kattava ja huomioida muun ohella edellä mainituilta osin esitettyjen luontoarvojen turvaaminen ja säilyttäminen. Lisäksi YVA:ssa pitää arvioida, miten torjutaan metsätalouden harjoittamiselle aiheutettavat vahingot. Tässä tapauksessa tilani metsänhoito tulisi vaikeutumaan. Joka tapauksessa metsästä kertyvä tuotto tulisi vähentymään. Taloudellisesti tämän hankkeen toteutuminen suunnitellulla tavalla aiheuttaisi minulle merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

Lisäksi viittaisin siihen, että Ilmattaren suunnitelmien mukaan omistamani maa-alue on erityisesti toiminnan kohteena, koska sinne on suunniteltu sähkölinjoja sekä ilmaan, että maahan. Näiden toimenpiteiden arviointi on erittäin tärkeää.

YVA:ssa mainitut vaatimukset tulee selvittää kaikilta osin ja varmistaa niiden luotettavuus puolueettomalta taholta, ei tuulivoimayhtiön maksamalta konsultilta ja samassa yhteydessä pitää tehdä arviointi metsätalouden harjoittamiselle. Viittaan muun muassa vaikutuksiin maa- ja kallioperään sekä pohja pintavesiin, koska *”yleispiirteisen kallioperäkartan mukaan hankealueen halki kulkee luode-kaakko-suuntainen ruhje. Ruhjeisuudella on merkitystä kalliopohjaveden virtauksen kannalta”*. Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, koska *”hankealueen (ml. sähkönsiirtoreitit ja tiestö) ja sen lähialueiden soveltuvuus luotodirektiivin IV (a) lajien elinympäristöksi tulee arvioida myös....”*. Mielestäni tuulivoima hankkeelle pitää vaatia ympäristölupa.

Jos tuulivoimalahanke ylipäättään etenee, on se mahdollista toteuttaa siten, että edellä mainitut vaatimukseni otetaan huomioon. Nyt suunniteltu tuulivoimalahanke ei tuota sellaista yleistä hyötyä, joka mahdollistaisi merkittävän haitan ja taloudelliset menetykset minulle maanomistajana.

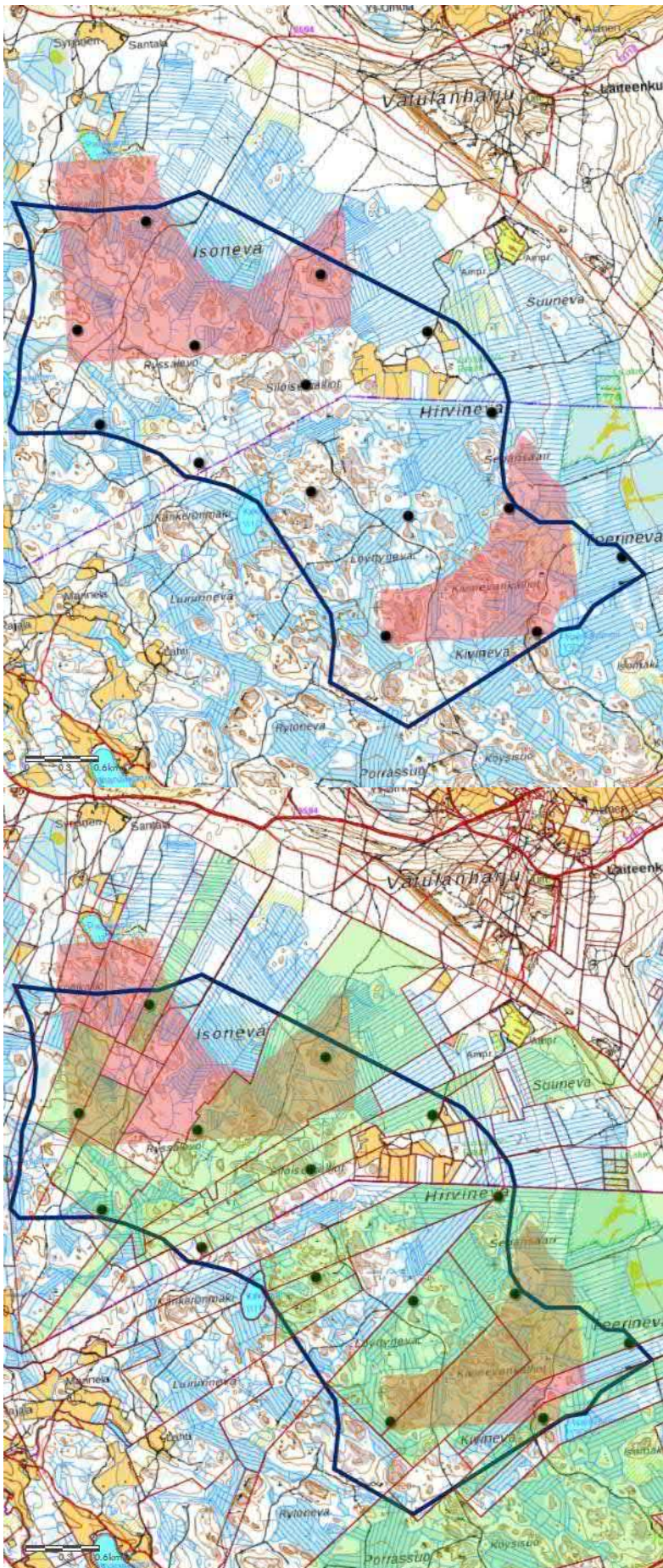
Edellä lausutuilla perusteilla on täysin selvää, että suunnitelma edellyttää yksityiskohtaista ja ammattitaitoista selvityksiä muun muassa luontoselvitystä ja metsätaloudellista selvitystä. Tuulivoimahankkeessa pitää selvittää tarkoin luonto ja siellä elävät eläimet ja linnut, joita hanke uhkaa. Ehdotan, että selvitystyöhön mukaan otetaan henkilö, jolla on osaamista ja tietoa nimenomaan tästä kohteena olevasta hankealueesta.

Liitteet

- kartta sopimuksen tehneistä tilallisista, heidän tilat väriltään vihreät

Tampereella 9. päivänä toukokuuta 2022

Tämän mielipiteen laatimisessa on avustanut asianajaja Heikki Penttilä.

KOIVIKALLION TUULIVOIMA

MIELESTÄIVI ALUEEN YMPÄRISTÖARVOT
ESTÄÄ HANKKEEN TOTEUTTAMISTA.

HAITTAPUOLET PITÄÄ TUUNNITTAJA.

LAAJA TEOLLISUUSALUE TEINEEN JA
LIINJOINEEN PIRSTOON LUONTOALUEITA,
KATEKISEE EKOLOGISIA YHTEYKSIÄ, KAVEINTA
LUONNON ELÄINTEN ELINYPIIRIÄ, VÄHENTÄÄ
LUONNON MONIMUOTOISUUTTA JA TUO YMPÄRIS-
TÖÖN MELUA JA VALOA JA VÄHLKETTÄ. JOKA EI
SINNE KOULU. HALLITSEMATTOMAN RAKEINTAMINEN
JOHTAA HALLITSEMATTOMIIN HAITTOIHIN.

VOIMILOIDEN TULO PAIKKIKUUNNALLE MUUTTAA
LÄHELLÄ ASUVIEN IHMISTEN ELÄMÄN VUOSI-
KYMMEIKSI. ETEENPÄIN. SÄILITETÄÄNKÖ MAH-
SEUTU ELINVOIMAIJENNA, JOS IHMISET JOUTUU
JÄTTÄMÄÄN TÄMÄN HANKKEEN VUOKSI
KOTIINSA JA MYHMÄÄN MAANSA JA METSÄNSIÄ
(PILATUT) PILKKAHINTAAN. SINDITTAVILLE. ~~KYK~~
TAI PAIKALLISILEE SUURTILOILLE. →

PAIKKAKUUVINALLA TÄTÄ HANKETTA ON
ALOITETTU HYVIN SALAJEESTI.

JA VIELÄKIN ON HYVIN EPÄVAKUUA
MITÄ TULEE KUJKA VUOKA ASIASTA TODE-
TAAIN ETTÄ HANKKEEN EDESSÄ VOI
MUUTTUA. JOS TÄLLAINEN SÄHKÖLINJA
VEDETTÄÄN PILEVEN MAAN OMISTAJAN
METSIÄÄN MEINETETÄÄN SUURI OMA SIITÄ
MISÄ ON OMAISUUDEN SUUNNITTELU

MAKINIS
MEINETETÄÄN HARVINAINEN HARJUVAUDE
JOTA LAHIALUEIDEN ASUKKIAT KIITTÄÄ
ULKOILU JA RETKEILYALUEENA JA SIELTÄ
AVUUTUVA MAIHEMA.

MAKUNTA-KAAVAA TEHTÄESSÄ EI OLE TÄM-
MOISTA OJATTU KUVITELLA KAAVAN LUULIIN.

SOUTSEITEN VESIJÄRVI 8.5.2022

KELIÄ

P.S. SOPIVAT MIELESTÄNI MERIALUEILLE.

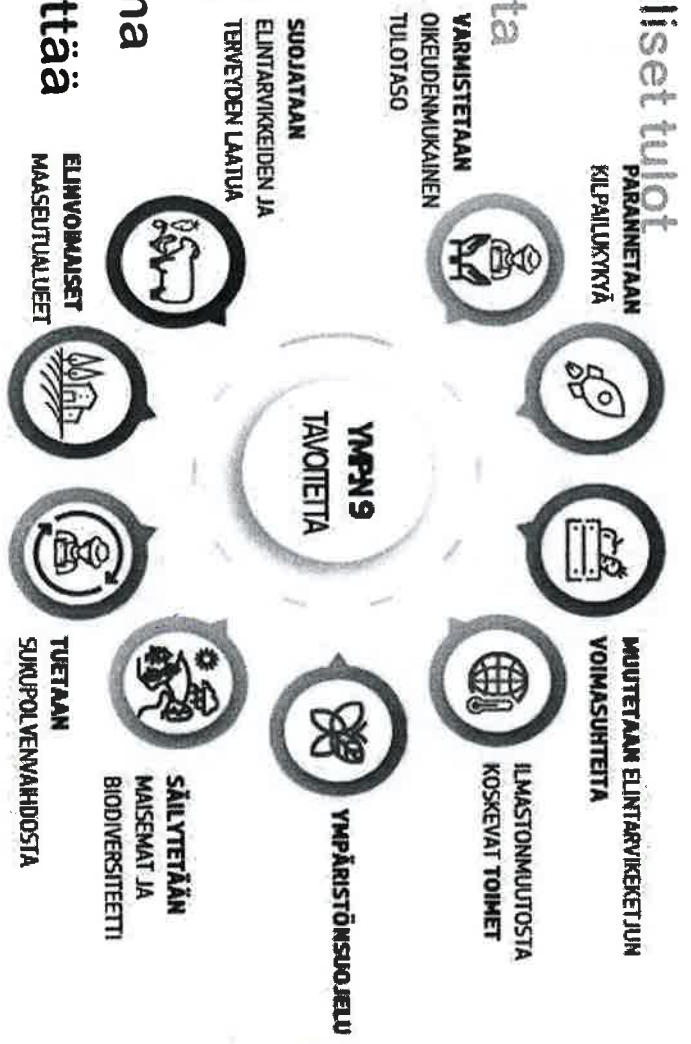
CAP 27

V. 2023 -

2022 9.5. 2022

EU:n tulevan maatalous- ja maaseutupolitiikan tavoitteina on

1. varmistaa maataloustuottajille kohtuulliset tulot
2. parantaa tuottavuutta ja kilpailukykyä
3. muuttaa elintarviketehtäin voimasuhteita
4. tukea ilmastotoimia
5. suojella ympäristöä
6. säilyttää maisemat ja biodiversiteetti
7. tukea sukupolvenvaihdoksia
8. säilyttää maaseutualueet elinvoimaisina
9. varmistaa elintarvikkeiden laatu ja täyttää
 terveysvaatimukset

± läpileikkaavasti: edistää osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Hämeenkyrön kunnalle/ Ikaalisten kaupungille

Asia: Mielpide Konikallio-Kivinevankalliot tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Mielipiteenäni esitän, että voimalat aiheuttavat kohtuutonta haittaa ja vaaraa ihmisten elinoloihin ja ympäristöön sekä vaarantavat lintujen muuttoreitit sekä uhanalaisten eläinten pesimäalueet. Voimaloita ei tule alueelle rakentaa.

Tuulivoimalat tulee sijoittaa lähtökohtaisesti jo olemassa oleville teollisuusalueille. Kaava-alue on maakuntakaavassa esitettyä laajempi. ”Maisemahaittojen minimoimiseksi on suositeltavinta rakentaa tuulivoimalat olemassa olevien maisemahäiriöiden yhteyteen ja paikoille, missä on uudenaikaisia rakennelmia. Sijoitusalueiksi suositellaan useassa yhteydessä teollisuuslaitosten- ja alueiden ympäristöjä, mastojen ja voimalinjojen ympäristöjä, laskettelukeskuksia sekä satama- ja varastoalueita.” Tuulivoimalat ja maisema, Ympäristöministeriö 5/2006 Emilia Weckman.

Hankkeen erityispiirteet kuten voimaloiden suuri koko, teho ja korkeus, 350m tulee ottaa huomioon suunnittelun jokaisessa kohdassa. Tämä tulisi näkyä laajoina selvityksinä mm. vaikutusalueen laajuudessa, erilaisissa mallinuksissa. Kaikkien vaadittavien selitysten tulisi ulottua laajemmalle alueelle kuin nyt on ehdotettu. Erityisesti ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset tulisi selvittää erityisellä laajuudella johtuen hankkeesta esitettyihin voimaloiden kokoihin. Suuresta koosta ja mahdollisista haittavaikutuksista johtuen suojaetäisyydet asuin- ja loma-asuntoihin tulisi olla huomattavasti suurempi (3km) kuin nyt esitetty. Tuulivoimaloiden korkeuden vuoksi maisemahaitta tulee koskemaan muita maisema-alueita ja virkistysalueita kuten Jämin harjua, joka kuuluu Satakunnan maakuntaan. Selvitykset tulee tehdä myös toisen maakunnan alueella.

” Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyys toisiinsa nähden on useita satoja metrejä muun muassa roottorin koosta, voimaloiden lukumäärästä ja sijoituskuviosta riippuen. Isojen tuulivoimaloiden luokkaan kuuluvien voimaloiden (3-5 megawattia) välillä sijoitusetäisyydet vaihtelevat tavallisesti 400–1000 metrin välillä.” (Ympäristöhallinnon ohjeita 4/2012, Ympäristöministeriö). Nämä etäisyydet eivät tule toteutumaan maakuntakaavassa esitetyllä alueelle. Alue on liian pieni.

Esitetty kaava tulee muuttamaan merkittävästi maisemaa. Kaavassa tulee huomioida valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka Vatulan-Ulvaanharju sai syksyllä 2021. Tätä statusta ei ole ollut vielä maakuntakaavaa laadittaessa, eikä Voimaa tuulesta Pirkanmaalla-selvityksessä 2012, jota on käytetty pohjana selvitetäessä mahdollisia tuulivoima-alueita. Tällöin selvityksestä on jätetty lähtökohtaisesti pois alueet, jotka on luokiteltu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Tällöin on rajattu myös arvokkaat kulttuuriympäristöt. Hankeen suuruus tulee vaikuttamaan laajemmin myös kulttuuriympäristöihin kuin OAS on kuvattu. Valtioneuvoston julkaisussa Tuulivoimarakentamisen suunnittelu (2016) todetaan että pääsääntöisesti tuulivoimarakentamiselle soveltumattomia alueita ovat valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Osallistuminen hankeen suunnitteluun on lähtökohtaisesti puutteellinen. Perustuslaki 15§ mukaan omaisuus on turvattu. Nyt suunnitellut hankkeet on tehty hanketta koskevia maanomistajia kuulematta ja jopa heidän tietämättään. Hanke uhkaa myös alueen vaikutusalueella olevia kiinteistöjä ja niiden arvonalenemaa sekä välke- ja näköhaittaa.

Perustuslaki 20§ vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Hankkeessa on pirstaloitumassa suuri, yhtenäinen metsäalue joka aiheuttaa metsäkatoa. Uhanalaisten lintujen pesimäalueiden ympärille tulee esittää riittävän laajat suojavyöhykkeet. EU CAP 27 ohjelmassa edellytetään myös monipuolisen biodiversiteetin säilyminen.

Alueelle tulee vaatia ympäristölupa. Maakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu pohjavesien suojelu. Kaavassa on varauduttu myös poikkeusolojen lisävedenottoon Vatulan-Ulvaanharjun alueelta. Tämä hanke ei saa vaarantaa pohjavesiä teollisen kokoluokan tuulivoimaloilla. Myös vesilupaa tulee harkita. Alueen pohjaveden paksuus pitää tutkia. Alueelta ei laske jokia vaan kaikki vesi laskee pohjaveteen tai suodattuu Vatulan-Ulvaanharjun läpi lähteistä tai Kyrösjärven pohjasta. Myös Vesajärvellä Ihananjärvi on tällainen lähdepohjainen järvi.

Osayleiskaavassa ja suunnitelmissa olevat kartat ovat olleet epäselviä. Voimaloiden paikat ja suunnitellut siirtolinjojen paikat pitää näkyä selkeästi karttapohjalta.

Ilmatar Energy:n suunnittelemat voimalta ovat kokoluokaltaan suuria. Niiden rakentaminen tulee muokkaamaan aluetta pysyvästi. Siipien kuljettaminen ja sen aiheuttamat haitat alueelle mm. metsien kaataminen alueelta tulee näkyä kaavassa. Myös rakennettavien tuulivoimaloiden perustamisen yhteydessä kaadettava ja muokattava metsä tulee esittää selkeästi. Tuulivoimaloiden vuoksi rakennettava tiestö ja voimajohtojen vaatimat linjaukset ja muutokset metsään tulee esittää selkeästi kartalla. Kartat pitäisi olla selkeitä ja helposti tulkittavissa. Voimaloiden paikat tulisi näkyä selkeästi ja niiden sijoittelussa tulisi ottaa huomioon mahdollinen värähtelyn vaikutus hiekkaharjuun ja pohjaveteen nyt ja tulevaisuudessa.

Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavassa mainittuja laadittuja selvityksiä ei ole ollut saatavilla. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava- ja viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys ja linnustoselvitys eivät ole valmistuneet. Näin ollen koko hankeen aikataulu on epärealistinen. Aikataulu rakentamiseen on myös epärealistinen puuttuvien tai suunnitteilla olevien Fingridin valtakunnan verkon siirtolinjojen vuoksi.

Näkymäalueanalyysijä tulee tehdä eri maisemakohdista ja tausta pitää olla selkeä eli sininen taivas. Myös yölliset valot tulee kuvata jollain tavalla. Mallinnukset on tehtävä laajakulmakuvien lisäksi 3D tekniikkaa ja animaatioita hyödyntäen, jolloin vilkkuvien lentoestevalojen häiritsevyys voidaan todenmukaisesti havaita. Ehdotan kuvattaviksi mm. Vesajärventie 2125, Kaipiontie 69, Viherojantie 20, Vesajärventie 1850, Vesajärventie 30, Nukarintie 65, Vaasantie esim. Tanolantien kohdasta, Hämeenkyrön keskustasta ja Kostulasta sekä Ikaalisista, Sammista. Takamaantie 1710, Pirkan ura Ulvaanharjun kohdalta. Oksjoentie 38.

Vataja Hannele

Lähettilä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 10. toukokuuta 2022 7:24
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: Palaute Konikallion tuulivoimapuiston OAS:aan

Lähettilä:
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 23:38
Vastaanottaja: kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi; HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>
Aihe: Palaute Konikallion tuulivoimapuiston OAS:aan

Konikallio on täysin soveltumaton alue tuulivoimalle mm. sen tärkeiden pohjavesialueiden vuoksi sekä mm. valtakunnallisesti arvokkaan harjumaiseman ja muiden luonto- ja maisema-arvojensa vuoksi. Tämän vuoksi vastustamme hanketta ja kaavahanke tulee lopettaa ja ainoa vaihtoehto ehdotetuista tuulivoima vaihtoehtoista on vaihtoehto VEO- eli tuulivoimapuistoa ei tule rakentaa.

Hanke on myös tämän hetkisen maakuntakaavan vastainen.

Maankäytön ja rakennuslain MRL 39 määrittelemät yleiskaavan laadinnassa huomioon otettavat asiat kuten ekologinen kestävyys, asumisen tarpeet, mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, ympäristöhaittojen vähentäminen, maiseman ja luontoarvojen vaaliminen sekä virkistysalueiksi soveltuvien alueiden riittävyys eivät toteudu.

Pirkanmaan maakunta on valittu pioneerimaakunnaksi ns. LUMO-ohjelmaan, jonka tarkoitus on pysäyttää maakunnan luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ja käynnistää muutosprosessi monimuotoisuuden vahvistamiseksi kaikissa ympäristöissä. Kuinka suunnitteilla oleva tuulivoima-alue, joka tulisi olemaan valtava teollisuusalue edistää ja ylläpitää luonnon monimuotoisuutta? Ottaen huomioon, että YVA:n mukaan alueella on runsaasti suojelluista arvokkaita tai harvinaisia lajeja kuten Alaistenniitut-Siloisetkalliot välillä on useita pesimälintulajeja, kuten varpus-, ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiainen sekä useita päiväpetolintulajeja? Kurjen päämuutto voi joinakin vuosina kulkea alueen poikki. Kalliomänniköissä on suhteellisen runsaasti uhanalaista töyhtötiasta. Myös metsoja havaittiin alueella.

Lisäksi alueella ja sen ympäristössä voi esiintyä kaikkia Suomen suurpetolajeja. Ilveksestä on lukuisia havaintoja ja karhuja on havaittu alueella. Hankealueella ja voimajohtovaihtoehtojen läheisyyteen 5 km säteelle sijoituu kolme Natura - aluetta ja 13 luonnonsuojelualuetta.

Tuskin suunnitellut, maailman korkeimmat 350 m korkeat voimalat vahvistavat alueen luonnon monimuotoisuutta.

Päinvastoin. Suuri osa metsää joudutaan kaatamaan voimaloiden, siirtolinjojen, rakennettavien teiden, työmaaparakkien tieltä, jotta saadaan mm. 125 metriä pitkät lavat kuljetettua jokaisen voimalan luo? Eli menetämme arvokkaita hiilinielujä.

Ely on lausunnossaan vaatinut tarkempia lisäselvityksiä teollisuusalueen vaikutuksista ihmiseen, harjumaisemaan, pohjaveteen ja linnustoon. Selvityksiä ei ole tehty. Sen sijaan YVA lausunossa väitettiin, että hankealueelle olisi jo laadittu seuraavat selvitykset: kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustonselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava - ja viitasammakkonselvitys, lepakkonselvitys, linnustonselvitys. Pyydettyä selvityksiä kävi ilmi, että niitä ei oltukaan tehty. Miten päättäjät, tai kukaan YVA:an tutustunut henkilö voi luottaa siihen, että YVA:ssa kerrotut asiat olisivat totta, kun Afryn valitsema tapa kertoa laadituista selvityksistä ei pidäkään paikaansa? Miten tällaisen YVA:n ja näin puutteellisten selvitysten (käytönössä siis tyystin tekemättömien selvitysten) perusteella voidaan edes harkita lähteä kaavaprosessiin? Hämeenkyrön puolella päättäjät ovat ilmeisesti halunneet tehdä lisäselvityksiä miten tuulivoimalat vaikuttavat pohjavesiin, mutta Ikaalisten päättäjät eivät ole katsoneet tarpeelliseksi tutkia asiaa millään tavalla. Eräs valtuutettu sanoi asiaa kysyttäessä, ettei hän usko voimaloiden aiheuttavan pohjavesille ongelmia. Todella huolestuttavaa, millaiseen uskomukseen päättäjät perustavat mielipiteensä ja aikanaan kenties päätöksensä. Tietoista välinpitämättömyyttä sekä viranhaltijoilta, jotka eivät edes esitä esityslistoissa lisäselvitysten tarpeellisuutta, puhumattakaan päättäjistä. Ikaalisten puolella siirtolinjat menisivät pohjavesialueen läpi ja voimaloista tutkitusti aiheutuvalla maatarinällä voi olla vaikutuksia pohjavesiin. Pelkästään tämän tulisi huolestuttaa niin viranhaltijoita kuin päättäjiä. Niin kauan kuin näitä tutkimuksia ei tehdä tulee kaavaprosessi lopettaa.

Hämeenkyrössä järjestetyssä kaavatilaisuudessa usempia henkilö yleisössä vaati ympäristölupien hakemista tuulivoimaloille. Ilmattaren edustaja sanoi, että se ei ole heille ongelma. Mikäli tuulivoimala -alue rakennettaisiin, olisi

todella tarkoituksellista ja tuottamuksellista Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin päättäjien taholta olla vaatimatta ympäristölupia.

Vataja Hannele

Lähettäjä: HKY Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 10:54
Vastaanottaja: Lahtinen Leena; Vataja Hannele
Aihe: VL: Mielipide Hämeenkyrön kunnalle ja Ikaalisten kaupungille

Lähettäjä: Miia Pihlakari <miia.pihlakari@ymparistolaki.fi>
Lähetetty: maanantai, 9. toukokuuta 2022 10:36
Vastaanottaja: HKY Kirjaamo <kirjaamo@hameenkyro.fi>; kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi
Kopio: Sakari Niemelä <sakari.niemela@ymparistolaki.fi>
Aihe: VL: Mielipide Hämeenkyrön kunnalle ja Ikaalisten kaupungille

Viite: 2.5.2022 päivätty mielipide Hämeenkyrön kunnalle ja Ikaalisten kaupungille

Hei,

Varaamme mahdollisuuden toimittaa asiantuntijalausannon maisemavaikutuksia koskien myöhemmin.

Sakari Niemelä, asianajaja

HUOM: Toimistomme on muuttanut. Uusi osoitteemme on Huopalahdentie 24, 00350 Helsinki ja toimiston puhelinnumero on 0400 774 858.

Ystävällisin terveisin

Miia Pihlakari
asianajosihteeri
p. 0400 774 858
miia.pihlakari@ymparistolaki.fi

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Huopalahdentie 24
00350 Helsinki
p. 0400 774 858
www.ymparistolaki.fi

Tämä sähköposti on luottamuksellinen ja tarkoitettu ainoastaan vastaanottajalle. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja tuhotkaa viesti välittömästi.

This e-mail is confidential and is meant for the recipient only. If you are not the intended recipient, please inform the sender of this and destroy the message immediately.

Lähettäjä: Miia Pihlakari
Lähetetty: maanantai 2. toukokuuta 2022 11.56

Vastaanottaja: kirjaamo@hameenkyro.fi; kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi

Aihe: Mieli-pide Hämeenkyrön kunnalle ja Ikaalisten kaupungille

Hei,

Lähetän ohessa mielipiteet Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Viite: Hämeenkyrön kunnanhallituksen ja Ikaalisten ympäristölautakunnan kuulutus 31.3.2022

Pyydän ystävällisesti molempia vastaanottajia kiittaamaan mielipiteen liitteineen vastaanotetuksi.

HUOM: Toimistomme on muuttanut. Uusi osoitteemme on Huopalahdentie 24, 00350 Helsinki ja toimiston puhelinnumero on 0400 774 858.

Ystävällisin terveisin

Miia Pihlakari
asianajosihteeri
p. 0400 774 858
miia.pihlakari@ymparistolaki.fi

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
Huopalahdentie 24
00350 Helsinki
p. 0400 774 858
www.ymparistolaki.fi

Tämä sähköposti on luottamuksellinen ja tarkoitettu ainoastaan vastaanottajalle. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja tuhotkaa viesti välittömästi.

This e-mail is confidential and is meant for the recipient only. If you are not the intended recipient, please inform the sender of this and destroy the message immediately.